

Els Korsten

Ročenka 2019 Chov skotu v České Republice 2020

www.cmsch.cz

**Českomoravská společnost chovatelů, a. s.
Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha - Uhřetěves
Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.
Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.
Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.**

R O Č E N K A

CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

Hlavní výsledky a ukazatele za rok 2019

Z podkladů dodaných spolupracujícími organizacemi

zpracovali

**Pavel Bucek
Josef Kučera
Jan Syrůček**

a kolektiv

Praha, červenec 2020

Lektoroval: David Lipovský

Obsah	Strana
1. Úvod	5
2. Základní ukazatele agrárního sektoru a chovu skotu v ČR	6
3. Produkce mléka	10
4. Produkce jatečného skotu	21
5. Výsledky kontroly užítkovosti (KU) dojených krav	29
6. Kontrola užítkovosti (KU) masných plemen skotu	43
7. Reprodukce a inseminace skotu	51
8. Kontrola výkrmnosti býků českého strakatého plemene	55
9. Vybrané údaje z ústřední evidence skotu (ÚE)	57
10. Vybrané ukazatele chovu skotu v krajích ČR	63
11. Závěr	68
12. Summary	69
13. Přílohy	70

1. Úvod

Ročenka chovu skotu shrnuje hlavní události a výsledky v chovu skotu v ČR v roce 2019 a trendy v tomto odvětví v posledních letech.

V letech 2015 až 2019 byl podle předběžných údajů zaznamenán růst zemědělské produkce. V tomto období byl dle souhrnného zemědělského účtu ve stálých cenách roku 2000 patrný růst živočišné produkce i produkce mléka o 2,0, resp. 4,1 %. Naproti tomu produkce skotu poklesla mezi těmito roky o 3,9 %.

V roce 2019 byla průměrná výkupní cena mléka 8,86 Kč za litr, což představuje meziroční zvýšení v průměru o 0,29 Kč za litr. V ČR je dosahováno dlouhodobě pozitivní bilance zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky. Pozitivní vývoj byl zaznamenán i u růstu spotřeby mléka a mléčných výrobků. Dlouhodobě je přetrvávajícím problémem záporná bilance zahraničního obchodu s hovězím masem. Na druhé straně je výrazně pozitivní bilance zahraničního obchodu s živými zvířaty. Meziročně v roce 2019 došlo k poklesu cen za jatečná zvířata u býků, jalovic a krav. V letech 2014 až 2019 jsme byli svědky kolísání cen za jatečná zvířata.

Meziročně došlo v roce 2019 k poklesu počtu krav v kontrole mléčné užitkovosti. I přesto se udržel vysoký podíl krav zapojených do kontroly mléčné užitkovosti (95,6 %). Dosažená průměrná produkce mléka je srovnatelná nebo v celé řadě případů překračuje užitkovost v chovatelsky vyspělých zemích.

Konkurenční výhodou v kontrole mléčné užitkovosti v ČR je i vysoká průměrná velikost podniků a stájí. Velikost podniků a stájí u dojeného skotu patří mezi nejvyšší v rámci členských zemí ICAR (Mezinárodního výboru pro kontrolu užitkovosti).

Pozitivní jsou výsledky šlechtitelské práce u masných plemen skotu. Z výsledků mezinárodního odhadu plemenných hodnot Interbeef vyplývá konkurenceschopné postavení zvířat masných plemen zapojených do projektu Interbeef na mezinárodní úrovni.

V roce 2019 došlo meziročně k poklesu počtu prvních inseminací a mírnému nárůstu březích krav po všech inseminacích.

Kvalitním zdrojem informací o vývoji chovu skotu je ústřední evidence chovu skotu. Z databázi ústřední evidence vyplývá, že se k 31. 12. 2019 choval skot v 18 152 podnicích a ke stejnému datu bylo v ústřední evidenci 1 409 309 kusů skotu.

V roce 2019 byly u souboru 108 podniků s chovem dojených krav analyzovaného ve VÚŽV Praha Uhřetěves zjištěny průměrné celkové náklady na chov jedné krávy 80 104 Kč. Odpočet vedlejších výrobků snížil roční náklady na 76 218 Kč na krávu a rok, 208,80 Kč na KD a 8,96 Kč na litr prodaného mléka. Nejvyššími nákladovými položkami chovu dojených krav byly krmiva, pracovní náklady, odpisy krav a režie. Po započtení dotací bylo dosaženo u podniků v průměru zisku na krávu a rok 18 307 Kč, tj. 50,20 Kč na KD a 2,15 Kč na litr prodaného mléka.

Podle údajů ÚZEI jsou předpokládány nepříznivé výsledky ve finančním hospodaření u sledovaného souboru podniků s chovem masných plemen skotu za rok 2019. Pro rok 2019 byla k dispozici pouze predikce výsledků. Mezi jednotlivými chovy existuje v ekonomických ukazatelích vysoká variabilita.

O dalším vývoji chovu dojených krav a dalších kategorií skotu bude v nastávajícím období do značné míry rozhodovat vývoj počasí, mezinárodní situace, výše výkupních cen mléka, opatření přijatá evropskými a národními státy k překonání nepříznivých dopadů na chovatele a k zaměření zemědělské politiky unie. Ke zlepšení stávající neuspokojivé situace v chovu skotu i v dalších odvětvích živočišné výroby (především prasat) v ČR by měla pokračovat snaha pracovníků MZe, profesních organizací a dalších institucí o účinnější unijní a národní dotace, prosazování oprávněných zájmů českých chovatelů v Bruselu, vyjasnění vztahů s obchodními řetězci a podporu veřejnosti. Nepříznivý vliv na celé národní hospodářství bude mít v roce 2020 celosvětová pandemie virové choroby COVID-19, jejíž dopady vedle přetrvávajícího sucha ovlivní i agrární sektor a ekonomické výsledky živočišné i rostlinné výroby.

Autoři považují za svoji povinnost poděkovat za podporu a spolupráci při zpracování „Ročenek“ pracovníkům zainteresovaných institucí.

2. Základní ukazatele agrárního sektoru a chovu skotu v ČR

V letech 2015 až 2019 došlo ke zvýšení hrubého domácího produktu (HDP) v běžných cenách. Ve stejném období nebyl zaznamenán jednoznačný trend vývoje produkce zemědělského odvětví ve stálých cenách. V běžných cenách došlo k růstu produkce zemědělského odvětví. Nerovnoměrný vývoj byl zaznamenán v letech 2015 až 2019 u rostlinné a živočišné produkce (tab. 1).

Tab. 1 Základní ukazatele agrárního sektoru ČR

Ukazatel	Jedn.	2015	2016	2017	2018	2019
HDP v běžných cenách ¹⁾		4 596	4 768	5 047	5 324	5 653
PZO ²⁾ v běžných cenách		127,0	129,3	133,0	135,1	140,3
PZO ²⁾ ve stálých cenách ³⁾		105,6	112,8	108,0	106,7	108,2
Z toho rostlinná produkce ³⁾	mld. Kč	56,3	62,9	56,7	53,9	56,0
Živočišná produkce ³⁾		45,6	46,2	46,1	47,4	47,0
Skot ³⁾		6,0	5,9	5,7	6,0	5,7
Prasata ³⁾		9,7	10,2	9,6	9,9	9,4
Mléko ³⁾		21,8	22,1	22,2	22,8	22,7
Ø měs. mzda ⁴⁾	Kč	21 191	23 609	23 322	25 035	26 825

Pramen: ČSÚ.

¹⁾ M00101a HDP výrobní metodou (běžné ceny), stav k 4. 5. 2020 (zahrnuje korekce HDP v min. letech)

²⁾ termín „produkce zemědělského odvětví“ používaný v mezinárodním měřítku nahrazuje dosud uváděnou „hrubou zemědělskou produkcí“

³⁾ ve stálých cenách roku 2000

⁴⁾ průměrná měsíční mzda zaměstnanců v resortu zemědělství; údaje pocházejí z výkazu CZ-NACE za ČR úhrnem (fyzické osoby)

Průměrná měsíční mzda v resortu zemědělství se zvýšila z 21 191 Kč v roce 2015 na 26 825 Kč v roce 2019 (tab. 1). Přesto stále patří k nejnižším v národním hospodářství.

Chov skotu se vyznačuje úzkou vazbou na zemědělskou půdu. Jedná se především o výrobu a spotřebu objemných a jadrných krmiv, udržování úrodnosti půdy statkovými hnojivy, výrobu objemných krmiv a spotřebu píce z TTP aj. V souladu s úkoly a cíli národní a společné zemědělské politiky se zvyšuje význam skotu pro ekologické udržování TTP v přirozeném a kulturním stavu, zejména v regionech se ztíženými podmínkami (ANC oblasti) a při rozvoji venkova (udržování zaměstnanosti, sociální působení aj.). Bez chovu skotu je zajišťování neprodukčních funkcí zemědělství těžko představitelné.

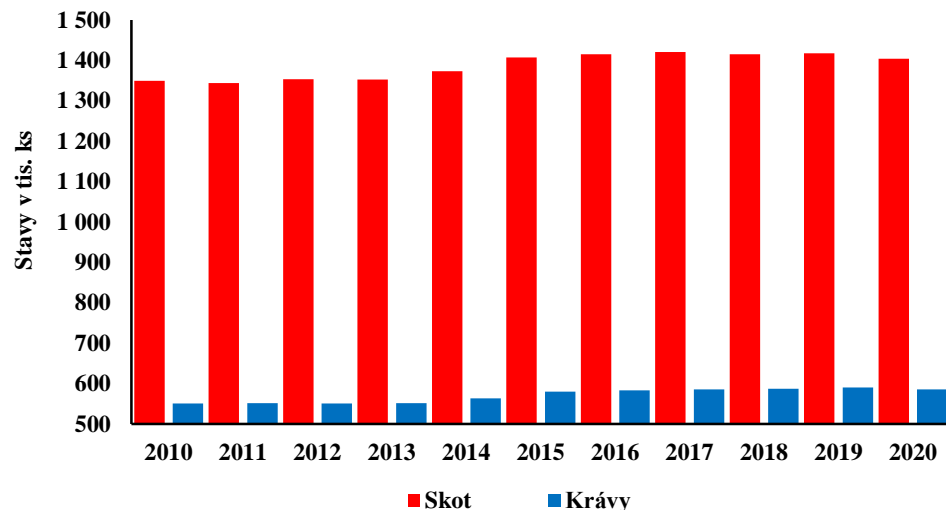
Tab. 2 Výměra zemědělské půdy a stavy skotu

Ukazatel	Jedn.	2015	2016	2017	2018	2019
Zemědělská půda	tis. ha	4 212	4 208	4 205	4 204	4 202
Zem. půda na obyv.	ha	0,40	0,40	0,40	0,40	0,39
Orná půda	tis. ha	2 972	2 966	2 959	2 951	2 941
Zornění	%	70,6	70,5	70,4	70,2	70,0
TTP celkem	tis. ha	1 000	1 001	1 007	1 011	1 018
Zatravnění	%	23,7	23,8	23,9	24,0	24,2
Skot celkem	tis.	1 407	1 416	1 421	1 416	1 417
Krávy celkem	tis.	580	584	586	587	590
Na 100 ha skot	kusy	33	34	34	34	34
zem. půdy krávy	kusy	14	14	14	14	14

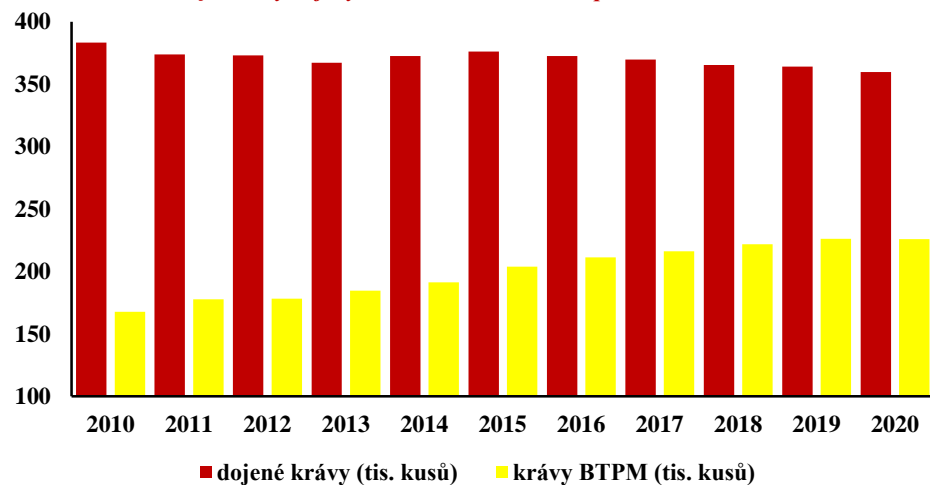
Pramen: Český úřad zeměměřický a katastrální, ČSÚ

Podle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního výměra zemědělské a orné půdy v posledních letech klesá. Výměra TTP (luk a pastvin) se pohybovala v letech 2015 až 2019 na úrovni 1 000 tis. ha. Ze srovnání v tab. 2 uvedené výměry půdy s údaji vykazovanými ČSÚ v rámci soupisu ploch osevů vyplývá, že ne veškerá vykazovaná plocha půdy se využívá k produkci. Výměra orné půdy a TTP udávaná ČSÚ je nižší. Tento rozdíl může ovlivňovat ukazatele přepočítávané na hektar zemědělské půdy (např. zatížení jednotlivými druhy kategoriemi zvířat, zemědělskou produkcí, průměrnou výší dotací aj.). Dvojí výměru zemědělské půdy uvádí i „Zelená zpráva“ MZe ČR.

Graf 1 Stavby skotu a krav

Graf 2 Stavby dojených krav a krav bez tržní produkce mléka

V souladu se zásadami společné zemědělské politiky a ochrany životního prostředí by se měl podíl TTP v ČR postupně zvyšovat hlavně v regionech se ztíženými podmínkami pro hospodaření, v pásmech ochrany vod a speciálních přírodních biotopů. Zatravnění je podporováno především

z důvodu ochrany přírody a životního prostředí a zlepšení vodního režimu v půdě.

Plemeno Shorthorn, Roman Žaloudek, foto Karel Melger

K 1. dubnu 2020 se chovalo na území ČR celkem 1 404 tis. kusů skotu (tab. 3), což představuje oproti roku předešlému snížení o 13 tis. kusů. Z vývoje stavů za posledních deset let (2010 až 2020) je patrné (graf 1), že se zvýšily stavy skotu i krav celkem a to o 55 tis. kusů (4,1 %), resp. o 35 tis. kusů (6,3 %).

Z grafu 2 vyplývá, že zatímco se v letech 2010 až 2020 počty krav dojených snížily o 24 tis. kusů (6,2 %), tak byl tento pokles více než kompenzován růstem počtu krav BTPM, který se zvýšil v těchto letech o 58 tis. kusů (34,8 %).

Tab. 3 Početní stavy hospodářských zvířat k 1. dubnu (tis. kusů)

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	rozdíl ¹⁾
Skot celkem	1 421	1 416	1 417	1 404	-13
Z toho telata do 6 měs. věku	239	233	241	238	-3
Mladý skot 6 –12 měs.	184	183	187	184	-3
Býci nad 1 rok	133	127	125	120	-5
Jalovice 1 – 2 roky	207	209	201	208	+7
Jalovice nad 2 roky	72	77	73	68	-5
Krávy celkem	586	587	590	586	-4
Z toho dojené krávy	370	365	364	360	-4
krávy BTM	216	222	226	226	0
Prasata celkem	1 491	1 557	1 544	1 499	-45
Ovce a berani celkem	217	219	213	204	-9
Kozy a kozli celkem	28	30	29	29	0
Drůbež celkem	21 494	23 573	22 979	24 247	+1 268

Pramen: ČSÚ ¹⁾ rozdíl mezi roky 2020 a 2019

Obtížné je však dosažení ekologického a ekonomického využívání TTP stávajícími stavy skotu a dalších přežvýkavců. Z údajů v tab. 2 je zřejmé, že stavy skotu a krav na 100 ha zemědělské půdy stagnovaly.

Tab. 4 Počet dobytčích jednotek (DJ) na 100 ha zem. půdy

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
Počet DJ na 100 ha ZP	47,5	47,8	47,0	47,6	47,3
Podíl na celkovém počtu dobytčích jednotek (%)					
skot	71,0	71,1	72,1	71,1	71,2
prasata	19,4	19,9	18,6	19,1	19,1
ovce a kozy	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
drůbež	5,4	5,1	5,2	5,6	5,5

Pramen: ČSÚ

CIHLÁŘ APOLKA - CZ 461879-921, Otec: RED-656 Apoll-P. Nejlepší RED kráva na Národním šampionátu v Brně 2019. Majitel: Ing. R. Cihlář, Milošovice. Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Vývoj stavů hlavních druhů hospodářských zvířat charakterizují i poměrně stabilní počty dobytčích jednotek na 100 ha zemědělské půdy za období 2015 až 2019 (tab. 4).

Tab. 5 uvádí přehled o objemu vývozu a dovozu agrárních produktů a jejich podílu na zahraničním obchodu ČR. Objem vývozu se zvyšoval v letech 2014 až 2016. Poté v letech 2017 a 2018 klesal (graf 3). V roce 2019 došlo k oživení a objem vývozu se podle předběžných údajů zvýšil na 197,5 mld. Kč. V letech 2014 až 2019 bylo zaznamenáno zvyšování objemu dovozu agrárních produktů. Podíl dovozu a vývozu na celkovém objemu vývozu a dovozu je nízký. Vzhledem k dostatečnému výrobnímu potenciálu, k příznivým přírodním a výrobním

podmínkám a k uspokojivé kvalitě většiny hlavních agrárních výrobků v ČR je nutno dlouhodobě vysoce záporné saldo agrárního obchodu hodnotit negativně. V roce 2019 byl vykázán nejhorší výsledek zahraničního obchodu za období 2014 až 2019. Záporné saldo agrárního obchodu dosáhlo -47,1 mld. Kč (graf 3)

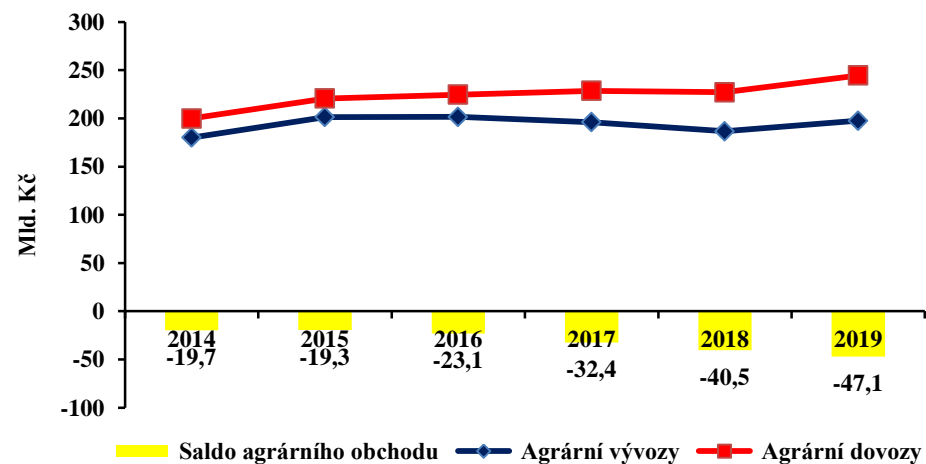
Tab. 5 Vývoj agrárního zahraničního obchodu ČR

Ukazatel	Jedn.	2017	2018	2019 ¹⁾
Agrární vývozy	mld. Kč	196,1	186,3	197,5
– podíl na celkových vývozech	%	4,6	4,2	4,5
Agrární dovozy	mld. Kč	228,6	228,0	244,6
– podíl na celkových dovozech	%	6,0	5,7	6,0
Saldo agrárního obchodu	mld. Kč	-32,4	-41,7	-47,1

Pramen: ČSÚ – statistika zahraničního obchodu

¹⁾ předběžné údaje

Graf 3 Vývoj agrárního zahraničního obchodu ČR

SELEKTA ALENKA 724188-961 Otec: NEO-657 Ultimus. Nejlepší jalovice Národního šampionátu v Brně 2019. Majitel: Selektá Pacov, a.s. Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

3. Produkce mléka

Výroba a spotřeba mléka

Z ukazatelů v tab. 6 je zřejmé, že se v letech 2014 až 2019 průměrný stav dojených krav snížil. V roce 2019 došlo meziročně k mírnému nárůstu počtu dojených krav. Průměrná dojivost se zvýšila ze 7 705 litrů v roce 2014 na 8 471 litrů v roce 2019. V letech 2014 až 2019 došlo v souladu se zvyšováním dojivosti také k zvýšení objemu prodaného mléka ke zpracování. V roce 2019 byla tržní produkce 2 975 mil. litrů mléka. Ve sledovaném období byla patrná vysoká variabilita nákupních cen mléka, obdobně jako ve většině států EU.

Tab. 6 Ukazatele výroby mléka

Ukazatel	Jed.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dojnice (Ø stav) ¹⁾	tis.	371	368	370	365	361	363
Ø denní dojivost	l/krávu	21,11	21,92	22,03	22,53	23,36	23,21
Ø roční dojivost	l/krávu	7 705	8 001	8 061	8 223	8 526	8 471
Produkce mléka	mil. l	2 856	2 946	2 984	2 998	3 078	3 073
Tržní produkce mléka	mil. l	2 753	2 844	2 885	2 898	2 978	2 975
Tržnost	%	96,4	96,5	96,7	96,7	96,8	96,8
Tučnost mléka	%	3,87	3,84	3,91	3,89	3,86	3,92
Nákupní cena mléka	Kč/l	9,37	7,66	6,70	8,55	8,57	8,86

Pramen: ČSÚ a MZe – rezortní statistika

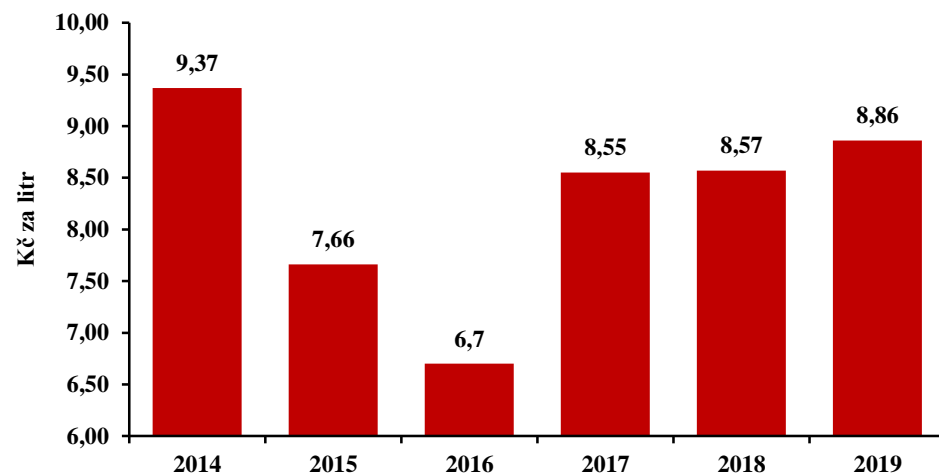
1) průměrný stav dojnic v daném roce

V porovnání s rokem 2015 došlo v roce 2019 k nárůstu celkové nabídky mléka, dovozu mléka a mléčných výrobků, vývozu mléčných výrobků a domácí spotřeby mléka (tab. 7).

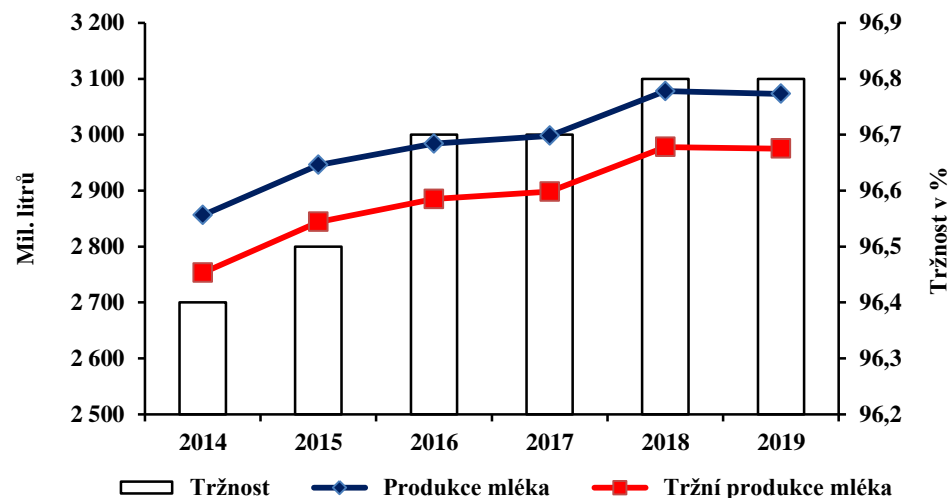
Z jednoduché bilance produkce a využití mléka (tab. 7) vyplývá, že v roce 2019 se meziročně mírně zvýšila celková nabídka mléka, zvýšila

se domácí spotřeba, došlo k růstu dovozu u komodity mléko a mléčné výrobky a snížil se vývoz mléčných výrobků. Stupeň soběstačnosti se meziročně snížil z 137,8 % na 134,8 %.

Graf 4 Nákupní cena mléka v ČR

Graf 5 Produkce mléka a tržnost v ČR

Tab. 7 Bilance produkce a využití mléka (mil. litrů)

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
Počáteční zásoba mléka	100	91	74	84	74
Výroba mléka	2 946	2 984	2 998	3 078	3 073
Nákup mléka (mlékárnami v ČR)	2 435	2 459	2 478	2 525	2 497
Dovoz mléka a mléčných výrobků	953	1 033	1 001	996	1 065
Celková nabídka	3 488	3 583	3 553	3 605	3 636
Domácí spotřeba	2 238	2 266	2 257	2 234	2 280
Vývoz mléčných výrobků	1 159	1 208	1 212	1 297	1 284
Konečná zásoba výrobků	91	74	84	74	72
Podíl dovozu na spotřebě (%)	42,6	45,6	44,3	44,6	46,7
Podíl vývozu z nákupu mléka (%)	47,6	49,1	48,9	51,4	51,4
Stupeň soběstačnosti (%)	131,6	131,7	132,9	137,8	134,8

Pramen: ČSÚ; MZe, rok 2019 předběžné zaokrouhlené údaje

Údaje o zahraničním obchodu s mlékem a mléčnými výrobky v posledních letech jsou uvedeny v tab. 8 až 10. Bilance zahraničního obchodu s mléčnými výrobky ve finančním vyjádření vykazuje dlouhodobě pozitivní saldo. V roce 2019 podle předběžných údajů dosáhla bilance zahraničního obchodu +3 825 mil. Kč.

Tab. 8 Bilance zahraničního obchodu s mléčnými výrobky (mil. Kč)

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹⁾
Vývoz	19 592	17 275	15 893	18 479	18 564	18 728
Dovoz	13 754	12 704	12 959	14 314	14 200	14 903
Saldo	+5 838	+4 571	+2 934	+4 165	+4 364	+3 825

Pramen: ČSÚ – celní statistika

¹⁾ *Předběžné údaje*

CHORUSIC DREAMS LUCILLE 7 - CZ 433930 921, Otec: NXB-109 Dreams. Vítězka 2. laktace Brno 2019. Majitel: 1. Zem. a. s. Chorušice. Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

KRA-HO DEMI - CZ 444589 921 Otec: NEO-441 Deman. Rezervní šampionka Brno 2019, Majitel: ZD Krásná Hora N.Vlt., a. s. Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Tab. 9 Zahraniční obchod s mlékem a mléčnými produkty (tis. tun)

Výrobek	Vývozy		Dovozy	
	2018	2019	2018	2019
Mléko a smetana ¹⁾	900,5	875,6	42,4	38,6
Mléko a smetana ²⁾	34,4	33,5	7,4	10,2
Jogurty, kefir aj.	61,8	59,7	41,7	36,0
Syrovátka	52,1	51,8	44,0	52,4
Máslo	2,8	3,3	23,2	25,0
Sýry, tvarohy	56,4	55,7	96,1	104,2

Pramen: ČSÚ – celní statistika (2019 – předběžná data)

¹⁾ nezahuštěná včetně syrového mléka pro zpracování

²⁾ zahuštěná

Tab. 10 Saldo a ceny dováženého a vyváženého mléka a mléčných výrobků

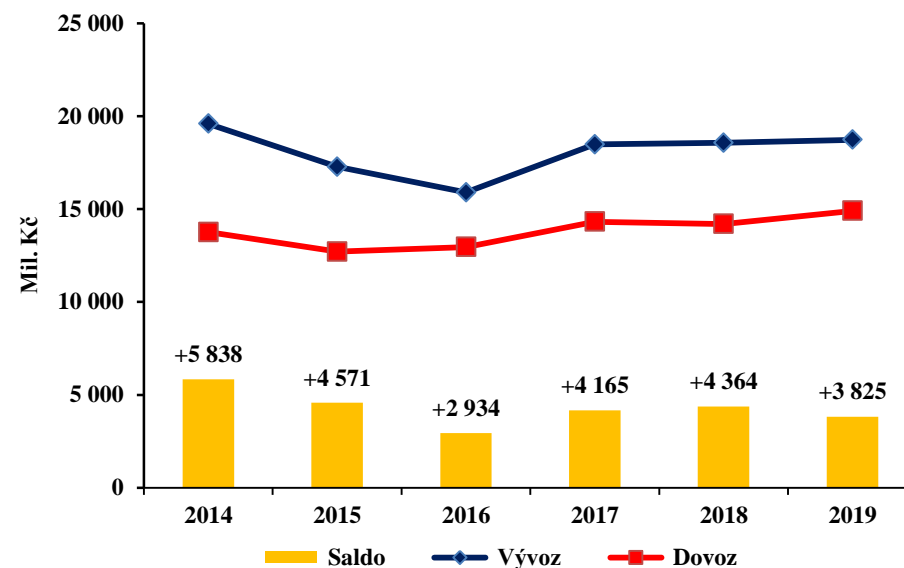
Výrobek	Saldo (tis. tun)		Dovoz (Kč/kg)		Vývoz (Kč/kg)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Mléko a smetana ¹⁾	858,1	837,0	20,77	21,63	9,79	9,79
Mléko aj. ²⁾	27,0	23,3	39,06	49,11	53,63	55,35
Jogurty, kefir aj.	20,1	23,7	30,63	30,48	25,60	26,89
Syrovátka	8,1	-0,6	6,75	6,08	18,23	19,88
Máslo	-20,4	-21,7	125,37	105,58	114,43	142,72
Sýry, tvarohy	-39,7	-48,5	88,95	91,22	89,59	93,35

Pramen: ČSÚ – celní statistika (2019 - předběžná data)

¹⁾ nezahuštěné, včetně syrového mléka pro zpracování

²⁾ mléko, zahuštěná smetana, sušené a kondenzované mléko

Graf 6 Bilance zahraničního obchodu s mléčnými výrobky (mil. Kč)

Tab. 11 Spotřeba mléka a mléčných výrobků (kg/rok)

Druh/kg/rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹⁾
Mléko a mléčné výrobky ²⁾	236,5	242,3	247,5	246,5	245,8	249,0
- z toho kravské mléko	236,4	242,2	247,4	246,4	245,7	248,9
- z toho kozí mléko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Konzumní mléko kravské	60,1	60,5	60,3	61,3	59,7	58,8
Máslo	5,1	5,5	5,4	5,0	5,1	5,4
Sýry celkem	12,8	13,1	13,3	13,2	13,4	13,8
- z toho tavené	2,1	2,0	2,0	1,9	1,8	1,8
- z toho přírodní	10,7	11,1	11,3	11,3	11,6	12,0
Tvarohy	3,8	3,8	4,4	4,7	4,5	4,7
Ostatní mléčné výrobky	31,3	32,8	33,8	34,4	34,9	35,2
Mléčné konzervy	2,1	1,8	2,0	1,7	1,5	1,4

Pramen: ČSÚ – Spotřeba potravin

¹⁾ předběžné údaje ²⁾ v hodnotě mléka celkem (bez másla)

Významným faktorem ovlivňujícím výrobu, odbyt a nákupní ceny je „domácí“ spotřeba mléka a mléčných výrobků (tab. 11). V letech 2014 až 2019 se v přepočtu na obyvatele zvýšila spotřeba mléka a mléčných výrobků celkem (v hodnotě mléka).

Jakost syrového kravského mléka

Systém kontroly kvality mléka zahrnuje hygienický dozor nad chovem dojníc a způsobem získávání mléka (SVS ČR), prověřování kvality dodávek mléka na sběrných místech (podle ujednání uvedeném v kupních smlouvách) a odběr a analýzy vzorků mléka (zpracovatel nebo pověřené laboratoře). Analytickou činnost v oblasti kontroly hygieny a jakosti nakupovaného mléka vykonávají akreditované laboratoře, z nichž největší podíl připadá na laboratoř ČMSCH, a. s. Zbývající vzorky jsou analyzovány v Centrální laboratoři Madeta Agro, a. s., se sídlem v Českých Budějovicích a ve dvou zahraničních laboratořích (v Sasku a Bavorsku).

Pro výkon veterinárního dozoru nad výrobou a zpracováním mléka využívá SVS ČR výsledky analýz parametrů stanovených hygienickými předpisy EU. Jedná se o obsah mikroorganismů (CPM) při 30°C, počet somatických buněk (PSB) a obsah reziduí inhibičních látek (RIL). Tyto jakostní parametry jsou laboratořemi předávány do Informačního centra SVS.

Laboratorní analýzy - kontrola správnosti výsledků

Systém kontroly výsledků analýz vzorků mléka vychází z vazby rutinních laboratoří na laboratoře referenční. Jejich hlavním úkolem je pravidelná kalibrace a kontrola přesnosti (mezilaboratorními testy) kalibrace přístrojů k analýzám vzorků.

V ČR jsou v provozu následující národní referenční laboratoře pro syrové mléko:

- Pro základní chemické složení syrového mléka (ve VÚM Praha)
- Pro somatické buňky (ve SVÚ Praha)
- Pro stanovení RIL (ve SVÚ Praha)
- Pro mikrobiologické kvalitativní ukazatele mléka (ve VÚM Praha)

Tab. 12 Průměrné ukazatele jakosti syrového kravského mléka¹⁾

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
CPM (tis./ml)	47,7	36,9	34,4	28,2	29,1
PSB (tis./ml)	240,0	223,0	230,9	226,0	221,0
RIL (% +)	0,10	0,14	0,06	0,05	0,06
Bod mrznutí -(m°C)	526,3	526,0	526,8	527,3	525,8
Bílkoviny (%)	3,39	3,44	3,47	3,47	3,50
Kasein (%)	2,64	2,68	2,75	2,77	2,78
Tuk (%)	3,99	4,05	4,03	3,97	3,98
TPS (%)	8,96	8,96	9,00	9,00	9,04
Močovina (mg/100ml)	25,00	25,71	22,90	23,20	23,72
VMK ²⁾ (mmol/100 g tuku)	0,84	0,82	0,89	0,97	0,75
Koliformní bakterie (v ml)	203	182	198	171	169
Termorezist. mikroorg. (tis./ml)	0,20	0,14	0,11	0,15	0,22
Psychotropní mikroorg. (tis./ml)	7,91	8,04	9,93	7,23	7,28
Sporotvorné m. o. (% +)	35,40	55,00	x	54,8	22,9

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ LRM Českomoravské společnosti chovatelů, a. s. (bez MADETA AGRO, a. s. Centrální laboratoř a dodávek do zahraničí)

²⁾ vyšší mastné kyseliny

Do zkvalitňování systému kontroly jakosti nakupovaného mléka přispívají pracovníci laboratoří školením a zkouškami pracovníků odebírající vzorky mléka, kontrolou vzorkovacích automatů na svozových cisternách a odborným poradenstvím v oblasti prvovýroby mléka, managementu chovu dojníc a využívání výsledků rozborů mléka.

Z výsledků z posledních let vyplývá, že jakost syrového mléka je poměrně stabilní a odpovídá stanoveným požadavkům. Za pozitivní je nutno považovat trend zařazení doplňkových mikrobiologických parametrů mezi ukazatele k hodnocení jakosti mléka (tab. 12).

Analyzátoři FTIR (Fourier Transform Infra Red) umožňují rutinní stanovování obsahu tuku, bílkovin, laktózy, močoviny a dalších složek mléka. Výsledky jsou využitelné k hodnocení jakosti mléka, úrovně výživy a zdravotního stavu dojníc.

Výsledky kvalitativních ukazatelů mléka využívaných při zpeněžování uvádí tab. 12.

Tab. 13 CPM a počet somatických buněk (PSB) v nakupovaném mléce (2019)

2019 měsíce	CPM v tisících v 1 ml.	PSB v tis. v 1 ml.
Leden	23,4	207
Únor	24,6	201
Březen	21,7	197
Duben	24,8	208
Květen	29,4	212
Červen	41,2	232
Červenec	45,5	246
Srpen	33,4	251
Září	24,6	248
Říjen	28,7	225
Listopad	25,8	209
Prosinec	25,6	209

Pramen: ČMSCH, a. s.

System detekce reziduí inhibičních látek (RIL) je založen na pravidelném hodnocení všech cisternových vzorků při příjmu v mlékárnách. V případě pozitivního zjištění jsou analyzovány jednotlivé vzorky příslušné svozové linky za účelem zjištění, kterým dodavatelem

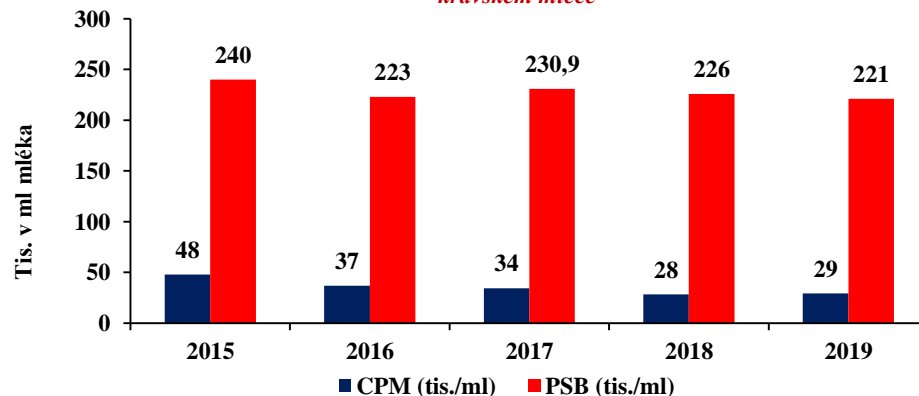
bylo mléko znehodnoceno. V laboratořích ČMSCH, a. s., se mimo tento základní systém provádějí rozборы RIL bazénových vzorků odebraných pro stanovení mikrobiologické kvality nakupovaného mléka z jednotlivých svozových míst. Výsledky potvrzují pokles na RIL pozitivních vzorků.

Tab. 14 Obsah bílkovin, tuku a močoviny (2019)

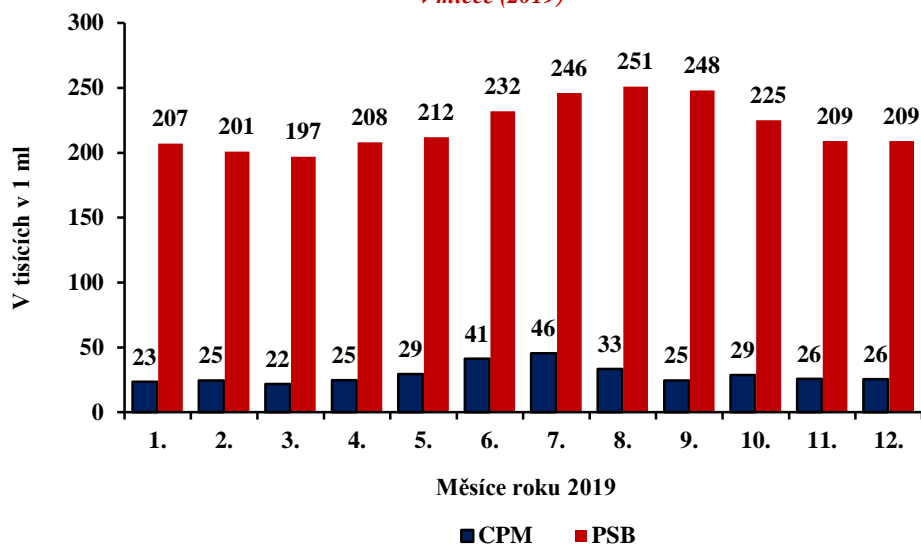
2019 měsíce	Obsah bílkovin %	Tuk %	Obsah močoviny v mg/100 ml
Leden	3,58	4,13	24,60
Únor	3,54	4,08	22,82
Březen	3,48	4,04	22,01
Duben	3,46	3,98	22,95
Květen	3,45	3,97	23,06
Červen	3,36	3,83	25,47
Červenec	3,39	3,80	24,85
Srpen	3,41	3,83	25,52
Září	3,49	3,94	24,94
Říjen	3,57	4,04	24,34
Listopad	3,63	4,09	22,23
Prosinec	3,62	4,11	21,49

Pramen: ČMSCH, a. s.

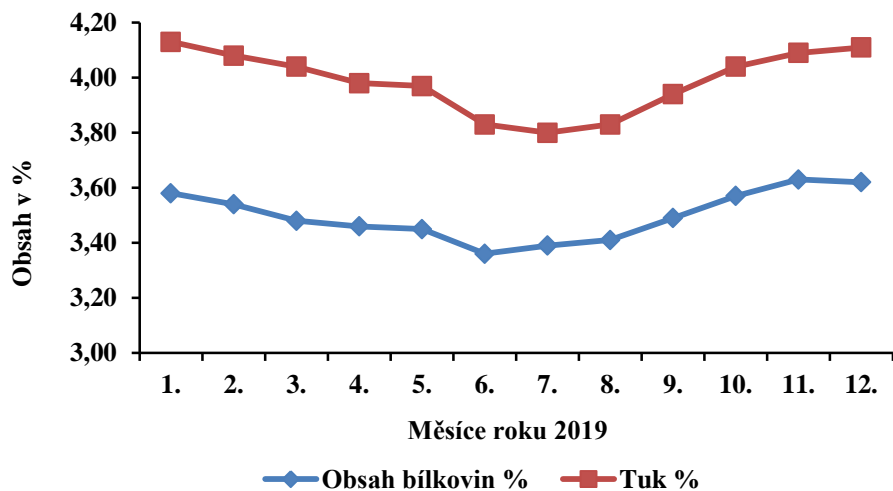
Graf 7 Počet somatických buněk a celkový počet mikroorganismů v syrovém kravském mléce

Graf 8 Počet somatických buněk a celkový počet mikroorganismů v mléce (2019)

Graf 9 Obsah tuku a bílkovin v roce 2019

Výsledky statistického zjišťování Mlék (MZe) 6–12. Měsíční výkaz o nákupu mléka, o výrobě a užití vybraných mlékárenských výrobků.

Tab. 15 a 16 uvádí přehled o nákupu a cen mléka v průběhu roku 2019.

Tab. 15 Nákup syrového mléka z ČR celkem (producenti, organizace producentů, obdoby družstva) bez obchodu a přesunů mezi mlékárnami (údaje za jednotlivé měsíce roku 2019 odděleně)

Měsíc	Průměrná cena Kč/l	Množství (v tis. litrech)	Nákup (v tis. Kč)	Vývoz ¹⁾	Nákup mléka ²⁾
Leden	9,07	212 019	1 923 970	19 390	³⁾
Únor	9,03	195 124	1 762 541	15 867	³⁾
Březen	8,96	220 366	1 973 889	24 042	342
Duben	8,89	215 910	1 919 543	18 683	-
Květen	8,84	222 679	1 968 628	22 918	-
Červen	8,68	209 989	1 823 013	23 841	-
Červenec	8,62	211 168	1 820 207	23 834	-
Srpen	8,61	207 084	1 782 496	26 420	-
Září	8,66	196 010	1 697 048	22 316	-
Říjen	8,79	200 476	1 761 403	14 944	³⁾
Listopad	8,91	196 490	1 749 825	14 272	³⁾
Prosinec	8,99	209 741	1 885 809	³⁾	³⁾

¹⁾ mléka v cisternách do zahraničí. Množství v tis. litrech

²⁾ nákup syrového a tepelně ošetřeného plnotučného mléka ze zahraničí. Množství v tis. litrech

³⁾ nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů, dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů

Pramen: Mlék (MZe) 6-12 - Měsíční výkaz o nákupu mléka, o výrobě a užití vybraných mlékárenských výrobků

Tab. 16 Nákup syrového mléka z ČR celkem (producenti, organizace producentů, odbytová družstva) bez obchodu a přesunů mezi mlékárnami (údaje od počátku roku 2019 nápočtem)

Měsíc	Průměrná cena Kč/l	Množství (v tis. litrech)	Nákup (v tis. Kč)	Vývoz ¹⁾	Nákup mléka ²⁾
Leden	9,07	212 019	1 923 970	19 390	³⁾
Únor	9,06	407 143	3 689 598	35 257	³⁾
Březen	9,03	627 509	5 667 577	59 299	488
Duben	9,00	843 419	7 593 228	77 982	488
Květen	8,98	1 066 098	9 569 209	100 900	488
Červen	8,93	1 276 087	11 398 108	124 741	³⁾
Červenec	8,89	1 487 255	13 224 906	148 575	³⁾
Srpen	8,86	1 694 339	15 010 419	174 995	³⁾
Září	8,84	1 890 349	16 710 517	197 311	780
Říjen	8,84	2 090 825	18 478 217	212 255	³⁾
Listopad	8,85	2 287 315	20 234 868	226 527	³⁾
Prosinec	8,86	2 497 055	22 129 058	³⁾	³⁾

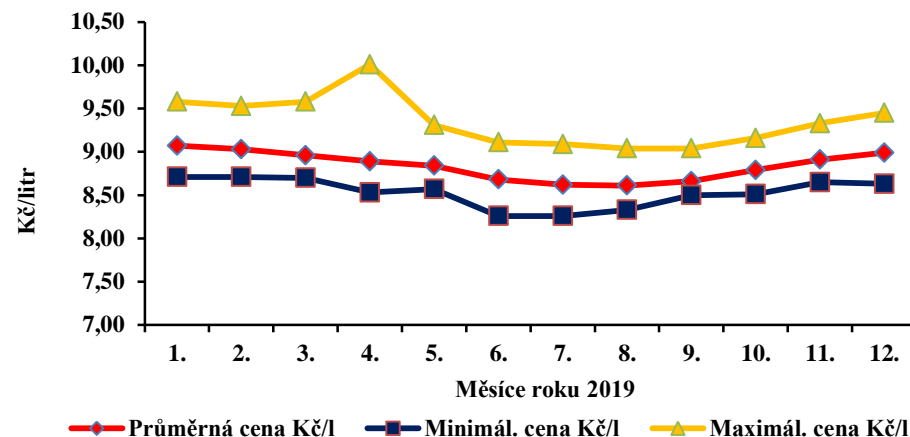
¹⁾ mléka v cisternách do zahraničí. Množství v tis. litrech

²⁾ nákup syrového a tepelně ošetřeného plnotučného mléka ze zahraničí. Množství v tis. litrech

³⁾ nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů, dle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů

Pramen: Mlék (MZe) 6-12 - Měsíční výkaz o nákupu mléka, o výrobě a užití vybraných mlékárenských výrobků

Graf 10 Cena mléka v roce 2019

Průmyslové a spotřebitelské ceny vybraných mléčných výrobků

Tab. 17 uvádí průmyslové a spotřebitelské ceny vybraných mléčných výrobků

Tab. 17 Ceny mléka a vybraných mléčných výrobků (Kč)

Ukazatel	Cena	Jed.	2018	2019
Mléko polotučné	průmyslová	Kč/litr	11,82	12,20
Mléko polotučné pasterované	spotřebitelská	Kč/litr	19,83	20,03
Máslo	průmyslová	Kč/kg	147,52	126,76
Máslo čerstvé	spotřebitelská	Kč/kg	205,58	195,62
Eidamská cihla	průmyslová	Kč/kg	76,17	80,41
Eidamská cihla	spotřebitelská	Kč/kg	142,78	141,51

Pramen: ČSU

Mlékárenská výroba

Objem výroby hlavních mléčných výrobků v letech 2017 až 2019 uvádí tab. 18.

Tab. 18 Produkce mlékárenských výrobků

Ukazatel	Jedn.	2017	2018	2019
Konzumní mléka celkem		632,6	617,7	597,0
- čerstvé pasterované		123,9	130,4	123,2
- trvanlivé	mil. litrů	505,6	483,1	471,2
- školní		3,1	4,2	2,6
Konzumní smetany celkem		58,5	56,4	58,8
Jogurty	tis. litrů	135,9	129,7	130,4
Kysané výrobky ostatní celkem	tis. litrů	48,9	50,2	55,9
Máslo a mléčné tuky celkem		36,1	33,1	34,7
- z toho máslo ve spotřeb. balení		18,9	16,7	18,8
Tvarohy		38,9	38,0	38,0
Sýry celkem		109,5	111,8	110,7
- přírodní		94,4	96,9	96,4
- tavené		15,1	14,9	14,3
Smetanové krémy		12,5	12,2	12,3
Tvarohové dezerty	tis. tun	7,5	8,6	7,5
Mléčné dezerty (pudinky apod.)		12,7	11,8	14,0
Sušená mléka celkem bez KDV		33,9	33,4	29,1
z toho: sušené odtučněné mléko		20,0	20,3	17,7
sušené plnotučné mléko		13,9	13,1	11,4
Kondenzované mléko		13,0	8,8	8,6
Syrovátka sušená		30,9	33,4	33,8
Syrovátka zahuštěná		36,0	38,3	42,0

Pramen: MZe

PODĚBRADY DÁŠA - CZ 384989 921, Otec: NEO-332 Abundance. Národní šampionka 2019. Majitel: Šk. statek Stř. kraje Poděbrady. Archiv Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Výrobní a ekonomické ukazatele výroby mléka v ČR v roce 2019

Průměrné ukazatele výroby mléka vycházejí z údajů od 108 podniků s chovem dojených krav v ČR za rok 2019 a byly zpracovány pracovníky VÚŽV, v. v. i. (tab. 19). Celkově byla vyhodnocena užítkovost od 58 659 krav (22 580 plemene českého strakatého skotu a 36 079 holštýnského plemene), což představuje v průměru 543 krav v podniku a tvoří to zhruba 16 % populace dojených krav v ČR. V souboru podniků se dojivost pohybovala mezi 5 320 a 12 133 litry na krávu a rok při průměru 8 747 litrů mléka. Dojivost byla srovnatelná s výsledky

u podniků za rok 2018 (8 740 litrů) a byla vyšší než v ČR v roce 2019 podle údajů ČSÚ (8 471 litrů).

Tab. 19 Základní ukazatele výroby mléka u souboru podniků (n = 108, 2019)

Ukazatel	jednotka	průměr	min.	max.
Dojnic na podnik	n	543	113	1 739
Dojivost (mléka) na krávu	litry	8 747	5 320	12 133
Prodej mléka na krávu		8 509	4 841	11 988
Tučnost mléka	%	3,95	3,33	4,47
Obsah bílkovin v mléce	%	3,52	3,24	3,81
Počet somatických buněk	tis. ml.	209	91	435
Dojnic na ošetřovatele	n	49	20	142
Výroba mléka na ošetřovatele	tis. litrů	428	175	1 106
Březost po 1. inseminaci	%	59,9	38,8	77,2
Jalovic po všech inseminacích		59,1	38,5	95,0
Březost po 1. inseminaci	%	39,7	24,4	60,4
Krav po všech inseminacích		40,9	24,0	92,0
Počet laktací stáda	n	2,4	1,9	4,8
Inseminační index krav		2,3	1,5	4,2
Laktační den	dny	175	143	241
Věk při prvním otelení		773	650	965
Mezidobí	dny	392	367	441
Servis perioda		113	70	163
Inseminační interval	n	70	46	107
Odchov telat na 100 krav		102	76	130
Úhyny telat do odstavu	%	5,1	0,0	24,0
Obměna stáda krav		35,2	20,2	67,8

Nejvyššími nákladovými položkami chovu dojených krav byly náklady na krmiva (42,4 %), pracovní náklady (13,7 %), odpisy krav (9,1 %) a režie (11,9 %). Tyto čtyři největší nákladové položky představují 77,1 % celkových nákladů výroby mléka, které dosáhly za rok 2019 úrovně 9,42 Kč na litr prodaného mléka, 219,4 Kč na krmný den a 80,1 tis. Kč na jednu chovanou dojnici (tab. 20). „Vedlejší“ výrobky (telata a statková hnojiva) snížily náklady o 5 % a po jejich odečtení byly náklady 8,96 Kč na litr mléka, 208,8 Kč na krmný den a 76,2 tis. Kč na krávu a rok. Náklady po odpočtu se oproti roku 2018 zvýšily o 3,6 tis. Kč a o 0,40 Kč na litr prodaného mléka. Mezi roky 2018 a 2019 nejvíce vzrostly náklady na krmiva (+ 6 %) a pracovní náklady (+ 5 %).

V roce 2019 bylo při výkupní ceně mléka 8,87 Kč na litr a značné variabilitě vykazované mezi podniky v průměru bez započítání dotací dosaženo ztráty 0,09 Kč na litr prodaného mléka. Ve srovnání s rokem předešlým došlo sice k mírnému zvýšení průměrné výkupní ceny mléka, ale vlivem většího růstu výrobních nákladů byla výroba mléka bez dotací v roce 2019 v průměru u podniků ztrátová (rentabilita -1,0 %).

Ekonomickou situaci výroby mléka zlepšily u souboru podniků přijaté dotace. Při započítání u podniků zjišťovaných přímých podpor – podpor vázaných na produkci (dojnice), přechodných vnitrostátních podpor (přežvýkavci), plateb na dobré životní podmínky a národních dotací (dotační program 19.A a 20.A) – stoupl zisk na 0,74 Kč na litr prodaného mléka, tj. 6 329 Kč na krávu a rok. Při zohlednění ostatních (zejména nepřímých) podpor by zisk v průměru u souboru podniků dosáhl 2,15 Kč na litr prodaného mléka, tj. 18 307 Kč na krávu a rok. Ostatní (nepřímé) podpory nevychází z údajů poskytnutých jednotlivými podniky, ale byly vypočítány a poskytnuty pracovníky ÚZEI, představují průměr ČR a za rok 2019 jsou uváděny jako předběžné. Zahrnují zejména podíl nepřímých plateb (SAPS, LFA, aj.) do sektoru výroby mléka. Do těchto podpor je rovněž počítáno s některými přímými u podniků nezjišťovanými podporami (zelená nafta a podpora pojištění hospodářských zvířat).

Tab. 20 Ekonomické ukazatele výroby mléka (n = 108, 2019)

Ukazatel	Kalkulace na			
	krávu (Kč)	krmný den (Kč)	litr prodaného mléka Kč	%
Krmiva jadrná	17 578	48,2	2,07	21,9
Krmiva objemná	10 966	30,0	1,29	13,7
Ostatní krmiva a steliva	5 439	14,9	0,64	6,8
Krmiva a steliva celkem	33 983	93,1	4,00	42,4
Pracovní náklady	10 997	30,1	1,29	13,7
Odpisy krav	7 256	19,9	0,85	9,1
Odpisy majetku	3 511	9,6	0,41	4,4
Veterinární výkony + léky a desinfekce	3 462	9,5	0,41	4,3
Opravy a udržování	2 232	6,1	0,26	2,8
Energie	1 787	4,9	0,21	2,2
Plemenářské výkony a inseminace	1 520	4,2	0,18	1,9
Pojištění majetku a krav	415	1,1	0,05	0,5
Režie	9 523	26,1	1,12	11,9
Ostatní nákladové položky	5 419	14,9	0,63	6,8
Náklady celkem	80 105	219,5	9,41	100,0
Odpočet vedlejších výrobků ¹⁾	3 887	10,7	0,45	4,8
Náklady po odpočtu vedlejších výrobků	76 218	208,8	8,96	95,2
Tržby za mléko	75 488	206,8	8,87	x
Zisk (bez dotací)	-730	-2	-0,09	x
Přímé podpory ²⁾	7 059	19,3	0,83	x
Zisk včetně přímých podpor	6 329	17,3	0,74	x
Ostatní (nepřímé) podpory, zdroj: ÚZEI ³⁾	11 978	32,8	1,41	x
Zisk včetně veškerých dotací	18 307	50,1	2,15	x

1) telata a statková hnojiva;

2) do přímých podpor se počítají u podniků zjišťované podpory – podpora vázaná na produkci (dojnice), PVP (převýkavci), dobré životní podmínky zvířat a národní dotace (program 19.A a 20.A);

3) předběžné údaje vypočítané a poskytnuté pracovníky ÚZEI. Zahrnují zejména podíl nepřímých plateb (SAPS, LFA, aj.) do sektoru výroby mléka a některé přímé u podniků nezjišťované podpory (zelená nafta a podpora pojištění hospodářských zvířat).

Tab. 21 Náklady výroby mléka v ČR v roce 2019 v závislosti na chovaném plemeni krav

Ukazatel	Český strakatý skot		Holštýnský skot	
	Kč na KD	Kč na liter ¹⁾	Kč na KD	Kč na liter ¹⁾
Počet podniků	39		56	
Tržní produkce mléka (litru/krávu a rok)	7 303		9 403	
Krmiva a steliva	82,20	4,11	98,72	3,83
Pracovní náklady	27,51	1,37	31,53	1,22
Odpisy krav	17,81	0,89	21,52	0,84
Odpisy majetku	9,47	0,47	9,55	0,37
Veterinární a plemenářské náklady	10,96	0,55	14,95	0,58
Opravy a udržování	5,76	0,29	5,97	0,23
Energie	5,13	0,26	5,00	0,19
Pojištění majetku a krav	1,07	0,05	1,25	0,05
Režie	24,09	1,20	25,59	0,99
Ostatní nákladové položky	13,04	0,65	18,29	0,71
Náklady celkem	197,04	9,84	232,37	9,01
Náklady po odpočtu²⁾	186,36	9,31	222,00	8,62

¹⁾ v Kč na liter prodaného mléka

²⁾ náklady po odpočtu vedlejších výrobků (telata a statková hnojiva)

Podniky byly rozděleny do skupin podle toho, zda chovají plemeno české strakaté (36 % hodnocených podniků v roce 2019), holštýnské (52 %), nebo obě plemena (12 %). Podniky s převahou dojníc holštýnského plemene měly oproti podnikům s chovem dojníc českého strakatého plemene vyšší celkové náklady na krávu a rok (na krmný den), ale vlivem vyšší roční dojivosti byly náklady na liter mléka po odpočtu

u těchto podniků v průměru nižší (tab. 21). Rozdílnost byla patrná zejména u nákladů na krmiva, jejich výše souvisí s užitkovostí. Pro komplexní posouzení ekonomiky u obou plemen by však bylo zapotřebí hodnotit rovněž masnou užitkovost.

U podniků s vyšším počtem krav základního stáda byly výrobní náklady na litr prodaného mléka nižší. Rozdíl mezi skupinami podniků s chovem do 300 krav a nad 900 krav byl v celkových nákladech po odpočtu 0,55 Kč na litr prodaného mléka. Při vyšším počtu krav v podniku jsou patrné např. nižší pracovní náklady (tab. 22).

Tab. 22 Náklady výroby mléka v ČR v roce 2019 v závislosti na velikosti stáda (n = 108)

Ukazatel	Náklady v Kč na litr prodaného mléka / velikost stáda (kusů krav)				
	Do 300	300-500	500-700	700-900	Nad 900
Počet podniků	18	36	29	14	11
Krmiva a steliva	4,04	3,94	3,91	4,13	4,16
Pracovní náklady	1,52	1,39	1,13	1,27	1,05
Odpisy krav	0,88	0,85	0,83	0,85	0,88
Odpisy majetku	0,31	0,48	0,41	0,37	0,41
Veterinární a plem. náklady	0,64	0,57	0,61	0,47	0,44
Opravy a udržování	0,24	0,26	0,28	0,31	0,18
Energie	0,27	0,21	0,19	0,21	0,18
Pojištění majetku a krav	0,05	0,04	0,06	0,06	0,04
Režie	1,34	1,09	1,16	0,93	1,01
Ostatní nákladové položky	0,51	0,62	0,73	0,64	0,80
Náklady celkem	9,80	9,45	9,31	9,24	9,15
Náklady po odpočtu¹⁾	9,30	8,99	8,84	8,83	8,75

¹⁾ náklady po odpočtu vedlejších výrobků (telata a statková hnojiva)

Přehled o vývoji nákladů na krávu a rok a na litr prodaného mléka v letech 2015 až 2019 uvádí tab. 23.

Tab. 23 Vývoj nákladů na krávu a rok a na litr prodaného mléka

Ukazatel	jednotka	2015	2016	2017	2018	2019
Počet podniků	n	86	100	106	114	108
Krmiva a steliva	Kč/ks/rok	31 197	31 591	31 472	31 932	33 983
Pracovní náklady	Kč/ks/rok	10 148	9 969	9 889	10 496	10 997
Odpisy krav	Kč/ks/rok	6 682	7 249	7 136	7 134	7 256
Odpisy majetku	Kč/ks/rok	3 202	3 293	3 133	3 421	3 511
Veterinární a plemenářské náklady	Kč/ks/rok	4 227	4 240	4 397	4 576	4 982
Režie	Kč/ks/rok	8 717	8 456	9 006	9 602	9 523
Ostatní nákladové položky ¹⁾	Kč/ks/rok	8 393	8 765	8 488	9 313	9 853
Celkové náklady na krávu a rok	Kč/ks/rok	72 566	73 563	73 521	76 474	80 105
Náklady na krávu a rok po odpočtu ²⁾	Kč/ks/rok	68 806	69 684	69 675	72 614	76 218
Roční doживost	litrů/ks	8 324	8 548	8 507	8 740	8 747
Roční tržní produkce mléka	litrů/ks	8 072	8 283	8 262	8 483	8 509
Náklady po odpočtu na litr prodaného mléka ³⁾	Kč/litr	8,52	8,41	8,43	8,56	8,96
Prodejní cena mléka	Kč/litr	7,79	6,80	8,64	8,65	8,87

¹⁾ zejména náklady na energie, opravy a udržování, pojištění majetku a krav aj.;

²⁾ po odpočtu vedlejších výrobků (telata a statková hnojiva);

³⁾ náklady po odpočtu vedlejších výrobků (telata a statková hnojiva) na litr prodaného mléka.

4. Produkce jatečného skotu

V období let 2015 až 2019 došlo k nárůstu početních stavů skotu celkem. Stav dojených krav se v letech 2015 až 2019 snížily. Ve stejném období došlo k růstu počtu krav bez TPM. Z tabulky 24 je patrné snížení produkce hovězího masa, nárůst vývozu a dovozu skotu a hovězího masa. Pozitivní vývoj zaznamenala spotřeba hovězího masa. V roce 2019 byla dosažena soběstačnost v produkci hovězího masa v ČR na úrovni 121 %.

Tab. 24 Základní ukazatele produkce jatečného skotu a hovězího masa

Ukazatel	Jednotka	2015	2016	2017	2018	2019 ⁴⁾
Početní stav skotu celkem ¹⁾	tis. ks	1 408	1 416	1 421	1 416	1 417
Z toho – dojené krávy ¹⁾	tis. ks	376	373	370	365	364
– krávy bez TPM ¹⁾	tis. ks	204	211	216	222	226
– krávy celkem ¹⁾	tis. ks	580	584	586	587	590
Produkce jatečného skotu ²⁾	celkem tis. t ž. hm.	175	173	166	174	168
	na krávu kg ž. hm.	307	304	288	300	291
Spotřeba hovězího a telecího masa ³⁾	celkem tis. t ž. hm.	124,3	132,0	138,0	142,0	138,9
	na osobu kg/rok	8,2	8,6	8,5	8,8	9,0
Dovoz skotu a hov. masa	tis. t ž. hm.	53,7	67,7	77,0	78,0	84,8
Vývoz skotu a hov. masa	tis. t ž. hm.	105,4	110,4	105,9	109,8	114,3
Soběstačnost v produkci masa	%	141	131	120	123	121

Pramen: ČSÚ, ČSÚ – statistika zahraničního obchodu, ÚZEI, MZe

¹⁾ podle soupisu hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

²⁾ produkce na krávu je počítána z výroby v ž. hm. na průměrný stav krav v daném roce

³⁾ spotřeba za rok 2019 – odhad ÚZEI

⁴⁾ rok 2019 - vývoz a dovoz skotu a hovězího masa předběžně

Zahraníční obchod s hovězím masem

Výsledky zahraničního obchodu s čerstvým a zmrazeným hovězím masem (položky celního sazebníku 0201 a 0202) se nevyvíjely v letech 2014 až 2019 příznivě (tab. 25). Při zvýšení dovozu i vývozu hovězího masa dosáhlo v roce 2019 negativní saldo zahraničního obchodu s touto komoditou 30 558 tun masa a 3 401 mil Kč. V letech 2014 až 2019 došlo k prohloubení problémů zahraničního obchodu s hovězím masem a situace se zhoršovala.

Tab. 25 Zahraniční obchod s hovězím masem

Rok	Vývoz			Dovoz			Saldo		
	tun	mil. Kč	Kč/kg	tun	mil. Kč	Kč/kg	tun	mil. Kč	Kč/kg
2014	7 729	778	100,64	23 398	2 589	110,67	-15 669	-1 811	-10,03
2015	9 334	1 072	114,84	23 893	3 210	119,36	-14 559	-2 138	-4,52
2016	11 117	1 282	115,30	34 027	3 878	113,96	-22 910	-2 596	+1,34
2017	9 973	1 146	114,93	37 237	4 212	113,10	-27 264	-3 066	+1,83
2018	11 942	1 361	113,93	40 709	4 737	116,35	-28 767	-3 376	-2,42
2019	13 369	1 450	108,45	43 927	4 851	110,43	-30 558	-3 401	-1,98

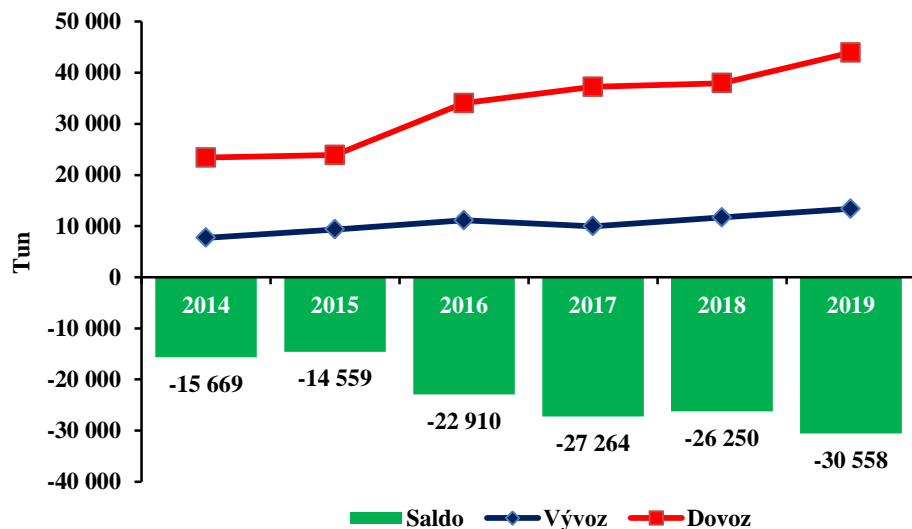
Pramen: ČSÚ – statistika zahraničního obchodu

Pozn.: Rok 2019 – předběžně

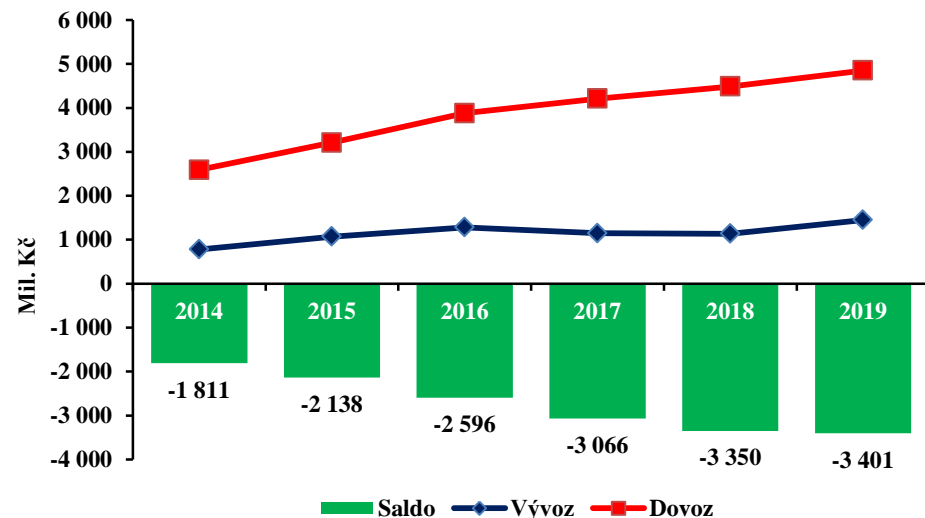

Plemeno belgické modrobílé, ZD Chýšť, foto Kamil Malát

Graf 11 Zahraniční obchod s hovězím masem v tunách

Graf 12 Zahraniční obchod s hovězím masem v mil. Kč

Dovoz a vývoz živých zvířat podle celní statistiky

Na rozdíl od zahraničního obchodu s hovězím masem je saldo zahraničního obchodu s živými zvířaty vysoce pozitivní (tab. 26 a 27).

Tab. 26 Dovoz živých zvířat podle celní statistiky

Rok	Kusů	Tun ž. hm.	Mil. Kč	Kč/kus
2014	2 309	1 333	62,6	27 121
2015	12 241	3 932	311,7	25 464
2016	15 474	4 734	337,2	22 294
2017	5 664	2 672	123,9	21 874
2018	5 331	2 601	129,6	24 395
2019	6 418	3 433	154,9	24 138

Pramen: ČSÚ – statistika zahraničního obchodu

Pozn.: Rok 2019 – předběžně

Zájem zahraničních chovatelů nejen o jatečný skot poukazuje na jeho dobrou jakost a na skutečnost, že čeští chovatelé svoji práci vykonávají dobře. Export živých zvířat je z hlediska chovatelů zřejmě ve většině případů ekonomicky výhodný, i když méně výhodný může být z celospolečenského hlediska. Jedná se o vývoz kvalitní „suroviny“, která se po zpracování v zahraničí do ČR často vrací s vyšší přidanou hodnotou a cenou.

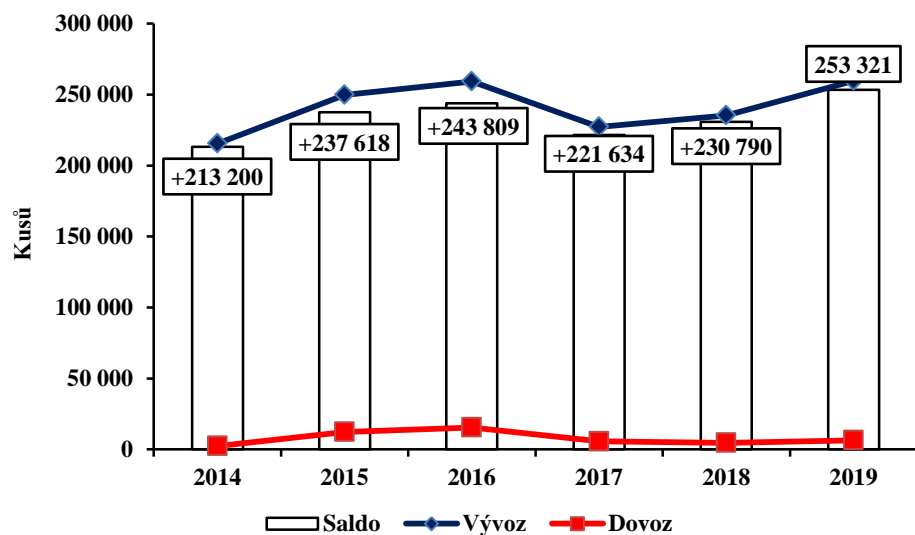
Tab. 27 Vývoz živých zvířat podle celní statistiky

Rok	Počet ks	Tun ž. hm.	Mil. Kč	Kč/ks
2014	215 509	78 728	4 069	18 882
2015	249 859	88 086	5 003	20 023
2016	259 283	91 434	5 303	20 451
2017	227 298	80 582	4 796	21 101
2018	253 812	87 680	4 793	18 885
2019	259 739	89 470	4 882	18 794

Pramen: ČSÚ – statistika zahraničního obchodu

Pozn.: Rok 2019 – předběžně

Graf 13 Dovozy a vývoz živých zvířat podle celní statistiky

**Plemeno limousine, Nečtinská zemědělská a.s.
Foto Karel Melger**

**Plemeno Galloway, Ing. Václav Vacík, Roupov
Foto Karel Melger**

Porážky jatečného skotu

V letech 2017 až 2019 došlo ke zvýšení počtu porážek skotu celkem. Zvýšení počtu poražených zvířat bylo ve stejném období zaznamenáno u jalovic, býků a krav. Počet poražených telat se v letech 2017 až 2019 snížil (tab. 29).

Tab. 28 Přehled o porážkách v roce 2019

Hospodářská zvířata	Počet poražených zvířat	Jatečná hmotnost v t	Živá hmotnost v t
Skot	238 828	72 891	136 523
Býci	99 915	36 887	67 135
Voli	587	201	366
Krávy	104 492	28 765	55 805
Jalovice	25 950	6 412	12 118
Mladý skot	2 075	277	509
Telata	5 809	349	590
Prasata	2 300 591	209 604	274 448
Ovce	13 808	214	495
Jehňata	10 859	149	349
Ostatní ovce	2 949	65	146
Kozy	1 176	9	21
Koně	44	11	22
Drůbež	Není sledován	168 044	258 686

Pramen: ČSÚ

Tab. 29 Porážky jednotlivých kategorií skotu

Kategorie	2017		2018		2019	
	tis. kusů	%	tis. kusů	%	tis. kusů	%
Býci ¹⁾	91,7	42,1	94,9	41,8	100,0	43,4
Krávy	102,4	47,0	107,5	47,3	104,5	45,4
Jalovice	23,7	10,9	24,7	10,9	26,0	11,2
Celkem	217,8	100,0	227,1	100,0	230,5	100,0
Telata	7,2	3,3	6,6	2,9	5,8	2,5

Pramen: ČSÚ

¹⁾ pouze býci, počet porážek volů ve sledovaném období byl zanedbatelný

Ekonomické ukazatele produkce jatečného skotu

V letech 2014 až 2019 byla zaznamenána stagnace cen za jatečná zvířata a ve sledovaném období došlo ke kolísání cen u býků, jalovic a krav (tab. 30 a 31). Tab. 30 také uvádí vývoj cen průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny. Z tab. 31 je patrné příznivější zpeněžení ve vyšších třídách zmasilosti.

Tab. 30 CZV¹⁾ jatečného skotu (Kč/kg ž. hm.) a ceny hovězího masa (Kč/kg)

Kategorie	Jedn.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
CZV ¹⁾ býci tř. SEUR	Kč/kg	47,54	48,66	48,13	48,67	47,78	46,66
jalovice tř. SEUR	ž. hm.	37,75	38,67	37,39	38,34	38,34	37,74
krávy tř. EUR		35,14	36,15	34,81	35,99	36,10	35,32
skot celkem tř. SEUR		44,46	45,3	44,55	44,71	44,13	43,13
CPV ²⁾ hovězí přední s kostí	Kč/kg	75,62	76,35	77,46	80,06	78,59	80,54
hovězí zadní bez kosti		149,6	145,12	144,8	150,66	150,18	148,19
SC ³⁾ hovězí přední s kostí	Kč/kg	107,84	109,25	112,06	120,26	123,42	124,44
hovězí zadní bez kosti		204,55	202,92	206,32	217,64	222,7	223,96

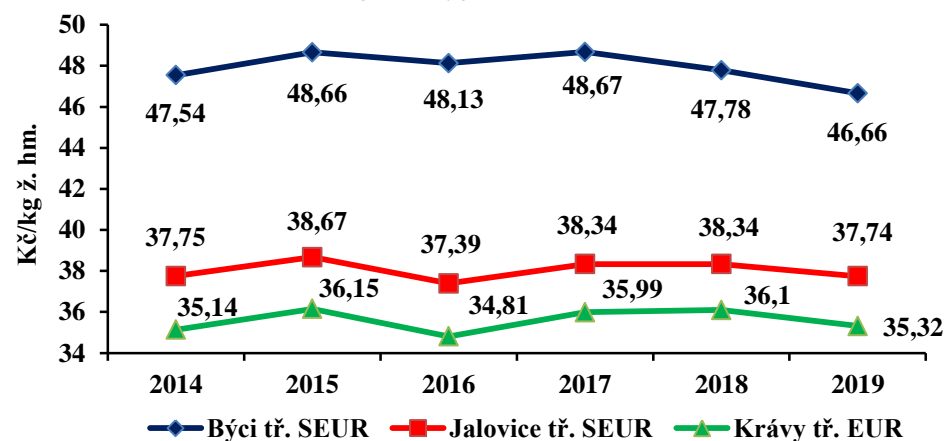
Pramen: ČSÚ, TIS^{CR}, SZIF

1) CZV = ceny zemědělských výrobců

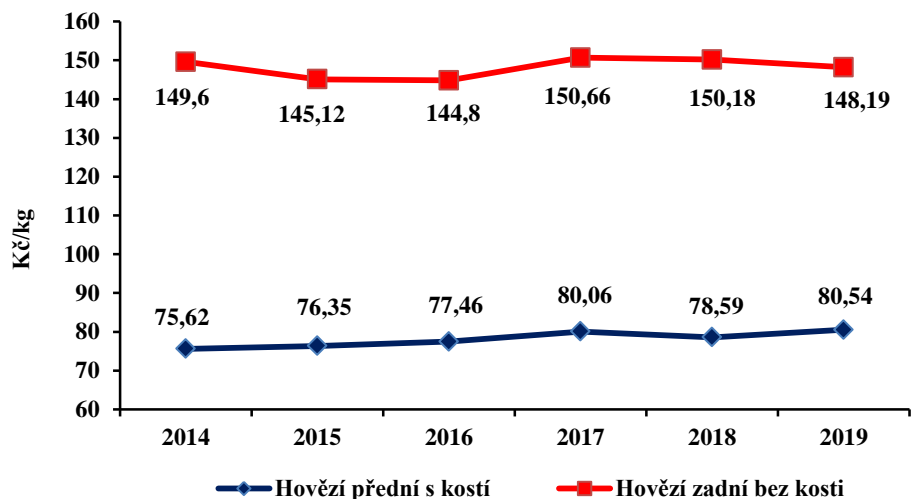
2) CPV = ceny průmyslových výrobců

3) SC = spotřebitelské ceny

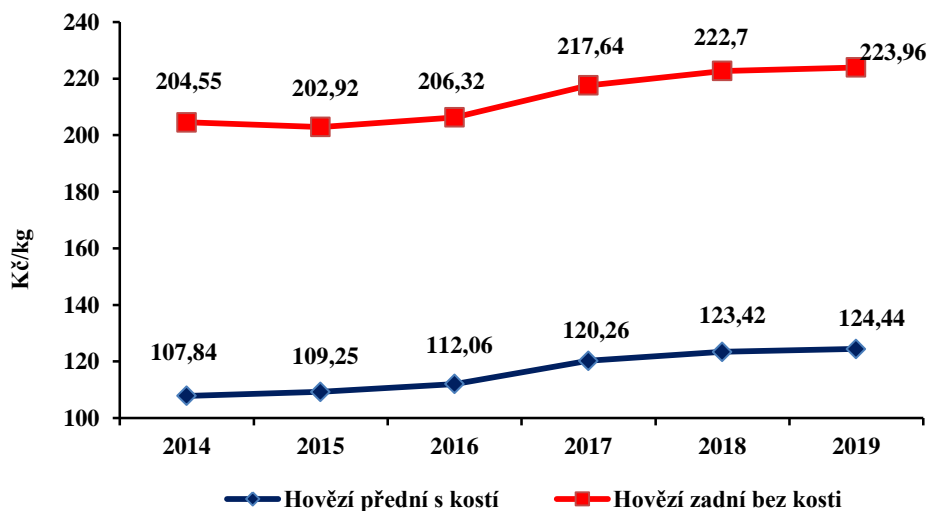
Graf 14 Ceny jatečného skotu

Graf 15 Ceny průmyslových výrobců

Graf 16 Spotřebitelské ceny

Tab. 31 Průměrné nákupní ceny jatečného skotu (Kč/kg)

Kategorie	Jakost	2017	2018	2019
Býci	v živém	48,67	47,36	46,15
	SEU	86,66	86,47	86,43
Mladí býci	ROP	71,55	78,06	80,51
	v živém	40,28	36,96	35,95
Jalovice	SEU	72,11	70,85	72,57
	ROP	63,30	63,63	63,14
Krávy	v živém	31,69	31,12	30,54
	SEU	69,86	64,70	65,72
Telata	ROP	55,36	56,03	55,89
	v živém	61,42	60,68	53,46
jatečná savá	JUT	93,60	98,33	97,92

Pramen: ČSÚ

Z výsledků ČSÚ v roce 2019 je patrná variabilita v realizačních cenách jatečných zvířat v jednotlivých krajích (tab. 32).

Tab. 32 Realizační ceny podle krajů v ČR¹⁾

Kraj	Býci jateční ²⁾	Jalovice ²⁾	Krávy ²⁾
Středočeský	45,90	35,35	30,31
Jihočeský	45,52	36,66	31,90
Plzeňský	45,34	34,81	30,70
Ústecký	45,79	35,96	31,04
Liberecký	x	x	28,81
Královohradecký	47,48	36,73	30,03
Pardubický	47,13	35,44	30,03
Vysočina	45,58	35,22	30,99
Jihomoravský	46,96	37,56	30,67
Olomoucký	46,55	34,87	29,31
Zlínský	47,72	x	29,90
Moravskoslezský	x	38,82	29,51

Pramen: ČSÚ

¹⁾ průměrné ceny za rok 2019

²⁾ v živém

Přehled o nákladech, tržbách a ziskovosti na výkrm skotu podle ÚZEI

Tab. 33 až 36 uvádí přehled o nákladech na výkrm skotu v letech 2017 až 2019. Pro rok 2019 je k dispozici predikce nákladů, tržeb a ziskovosti provedená Ústavem zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI).

Tab. 33 Výkrm skotu – 1. část výpočtu, náklady¹⁾

Ukazatel	Měrná jed.	2017	2018	2019 ¹⁾
Krmiva (steliva) - nakupovaná	Kč/ks	6 979	6 982	7 177
Krmiva (steliva) - vlastní	Kč/ks	12 976	12 922	14 432
Léčiva a desinfekční prostředky	Kč/ks	358	397	388
Ostatní přímý materiál	Kč/ks	1 085	1 658	1 764
Přímé materiálové náklady celkem	Kč/ks	21 398	21 959	23 761
Ostatní přímé náklady a služby	Kč/ks	2 231	2 326	2 330
Pracovní náklady celkem	Kč/ks	8 378	9 282	9 796
Odpisy DHM	Kč/ks	1 226	1 214	1 261
Odpisy zvířat	Kč/ks	584	578	577
Náklady pomocných činností	Kč/ks	2 854	2 969	3 009
Režie	Kč/ks	3 978	4 312	4 415
Náklady celkem	Kč/ks	40 649	42 640	45 149

1) vysvětlivky pro tab. 33 až 36 jsou uvedeny pod tab. 36

Tab. 34 Výkrm skotu – 2. část výpočtu

Ukazatel	Měrná jed.	2017	2018	2019 ¹⁾
Chlévská mrva	Kč/ks	1 329	1 487	1 487
Náklady hlavního výrobku	Kč/ks	39 320	41 153	43 662
Užitkovost ve výkrmu	kg/kd	0,99	1,01	1,01
Jatečná hmotnost	kg/ks	635	644	644
Náklady na přírůstek ve výkrmu	Kč/kg	53,77	54,84	58,73
Náklady na živou hmotnost	Kč/kg	61,92	63,90	67,66

1) vysvětlivky pro tab. 33 až 36 jsou uvedeny pod tab. 36

Tab. 35 Výkrm skotu – 3. část výpočtu

Ukazatel	Měrná jed.	2017	2018	2019 ¹⁾
Realizační cena (ÚZEI) ²⁾	Kč/kg	47,52	46,82	46,63
Realizační cena TIS ČR (SZIF) ³⁾	Kč/kg	48,68	47,82	46,63
Tržby (ÚZEI)	Kč/ks	30 174	30 151	30 032
Tržby - TIS ČR (SZIF)	Kč/ks	30 906	30 795	30 032
Přímé platby a dotace vstupů celkem	Kč/ks	594	1 101	1 183
PVP - Přežvýkavci (historické VDJ)	Kč/ks	69	61	56
Zelená nafta ŽV	Kč/ks	466	980	1 070
Podpora pojištění ŽV	Kč/ks	59	60	57
Nepřímé podpory celkem³⁾	Kč/ks	9 329	12 323	12 323
VCS - Bílkovinné krmné plodiny	Kč/ks	747	551	551
SAPS (+ greening) vázající se na krmné plodiny	Kč/ks	5 943	6 821	6 821
PVP na z.p. - krmné plodiny	Kč/ks	181	183	183
LFA platby (TTP nebo z.p.)	Kč/ks	787	2 345	2 345
AEKO (na TTP)	Kč/ks	1 010	1 263	1 263
Kompenzace sucho 2015	Kč/ks	260	676	676
Zelená nafta RV	Kč/ks	321	395	395
Podpora pojištění RV (krmné plodiny)	Kč/ks	80	89	89
Podpory přímé a nepřímé - celkem	Kč/ks	9 923	13 424	13 506

1) vysvětlivky pro tab. 33 až 36 jsou uvedeny pod tab. 36

Součástí ekonomiky jsou také podpory, které jsou kalkulovány na průměrný kus v sektoru. Znamená to, že pokud jsou například podpory na dobré životní podmínky vypláceny jen části žadatelů, je tato podpora v ekonomice kalkulována jako celková obálka na průměrný počet zvířat v daném roce. V nákladech celkem jsou kalkulovány také náklady na narozené tele a jeho odchov, stejně tak podpory jsou napříč

kategoriemi. Podpory jsou členěny na PŘÍMÉ – jedná se o podpory přímo směřované do živočišné výroby a NEPŘÍMÉ – podpory které vstupují do živočišné výroby prostřednictvím spotřeby vlastních krmiv, na jejichž plochy jsou směřovány podpory rostlinné výroby.

Tab. 36 Výkrm skotu – 4. část výpočtu

Ukazatel	Měrná jed.	2017	2018	2019 ¹⁾
Zisk bez dotací	Kč/ks	-9 146	-11 002	-13 630
Zisk s přímými a nepřímými podporami	Kč/ks	777	2 422	-124
Nákladová rentabilita bez podpor	%	-23,3	-26,7	-31,2
Nákladová rentabilita včetně podpor	%	2,0	5,9	-0,3

Pramen: Výběrové šetření o nákladech a výnosech zemědělských výrobků; propočty ÚZEI; ČSÚ ¹⁾ predikce ekonomiky v roce 2019 na základě vývoje cen indexů vstupů do zemědělství vůči roku 2018 ²⁾ Cena šetření ÚZEI (2017-2018) ³⁾ Cena v roce 2019 CZV býci SEUR

Nákupní ceny podle SZIF

Nákupní ceny vykázané SZIF (TIS) uvádějí tab. 37 až 39. SZIF představuje další ze zdrojů, ze kterého lze získat přehled o situaci na trhu s hovězím masem.

Tab. 37 Nákupní ceny jatečného skotu (Kč/kg živé hmotnosti)

Kategorie skotu	Prosinec			Leden až prosinec		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Skot celkem	39,13	37,43	37,50	38,74	38,27	37,72
Skot celkem tř. SEUR	45,09	42,72	42,39	45,26	44,13	43,13
Býci tř. SEUR	48,20	46,49	46,38	48,67	47,78	46,66
Jalovice tř. SEUR	38,74	37,24	37,09	38,34	38,34	37,74
Krávy tř. EUR	36,61	34,34	33,39	35,99	36,10	35,32

Pramen: SZIF (TIS)

Tab. 38 Ceny jatečného skotu v ČR (13. 1. až 19. 1. 2020)

Kat.	Třída jakosti	Kusů		Ø hmotnost (kg)		Kč/kg jat. hmotn.
		n	%	v živém	v mase	
Mladí býci	E	31	3,5	935	515	89,45
	U	276	30,9	808	445	86,50
	R	332	37,1	707	389	83,64
	O	238	26,6	593	327	78,81
	P	17	1,9	471	259	71,44
	Celkem	894	100,0	711	392	83,68
Býci	E	8	2,8	1 019	561	88,09
	U	27	9,6	859	473	83,34
	R	110	39,1	713	393	82,32
	O	123	43,8	588	324	77,49
	P	13	4,7	375	206	75,52
	Celkem	281	100,0	665	366	80,65
Krávy	U	77	6,7	836	431	67,47
	R	267	23,1	698	360	63,44
	O	489	42,3	575	297	56,45
	P	322	27,9	464	239	45,61
		Celkem	1 155	100,0	590	304
Jalovice	U	11	5,3	692	367	75,43
	R	99	47,4	630	334	65,73
	O	69	33,0	495	263	60,65
	P	30	14,3	429	227	51,64
		Celkem	209	100,0	560	297

Pramen: SZIF (TIS)

Tab. 39 Reprezentativní ceny jatečného skotu (za jatečnou hmotnost)¹⁾

Země	Kč za kg jatečné hmotnosti	
	mladí býci R3	býci nad 2 roky R3
ČR	339,8	305,5
Německo	371,1	330,6
Rakousko	377,2	317,1
Polsko	308,3	307,6
Slovensko	348,7	333,1

Pramen: SZIF; vlastní výpočet

¹⁾ *průměr cen za období 20. 1. až 26. 1. 2020 v EUR za 100 kg*

Plemeno shorthorn, Roman Žaloudek, foto Karel Melger

5. Výsledky kontroly užítkovosti (KU) dojených krav

Kontrola užítkovosti (KU) se řídí pravidly mezinárodní organizace ICAR (Mezinárodní výbor pro kontrolu užítkovosti). Kontrolu užítkovosti u dojených plemen upravuje ICAR Guidelines, Sekce 2: Section 02 - Cattle Milk Recording. Vedle těchto pravidel existují národní pravidla pro KU. V ČR se jedná např. o Zákon o šlechtění a plemenitbě, zásady a metodiky vydávané ČMSCH, a. s., normy ISO a další související předpisy. ČR zastupuje v organizaci ICAR od roku 1991 ČMSCH, a. s., od roku 2015 je členem ICAR také Chovatelské družstvo Impuls, družstvo.

S posledním dnem měsíce září roku 2019 skončil kontrolní rok 2018/2019. Uváděné výsledky KU (zjištěné metodou A) zpracované za kontrolní rok trvající od 1. 10. do 30. 9. dalšího kalendářního roku se vztahují ke konci příslušného kontrolního roku.

Tab. 40 Rozsah kontroly užítkovosti v ČR

Rok	Dojnic (Ø stav) ¹⁾	Krav v KU ²⁾		Metoda kontroly užítkovosti (% krav)		
		celkem	% ³⁾	A4 (A4P)	A4A	AT (A4T)
2014	370 721	354 835	95,7	64,0	35,6	0,4
2015	368 234	356 594	96,8	61,1	38,0	0,9
2016	371 197	352 832	95,1	58,9	40,5	0,6
2017	364 642	349 978	96,0	49,4	50,1	0,5
2018	361 073	347 950	96,4	45,2	54,3	0,5
2019	362 729	346 861	95,6	41,6	57,7	0,7

Pramen: ¹⁾ ČSÚ a ²⁾ ČMSCH, a. s.

³⁾ z celkového počtu dojnic

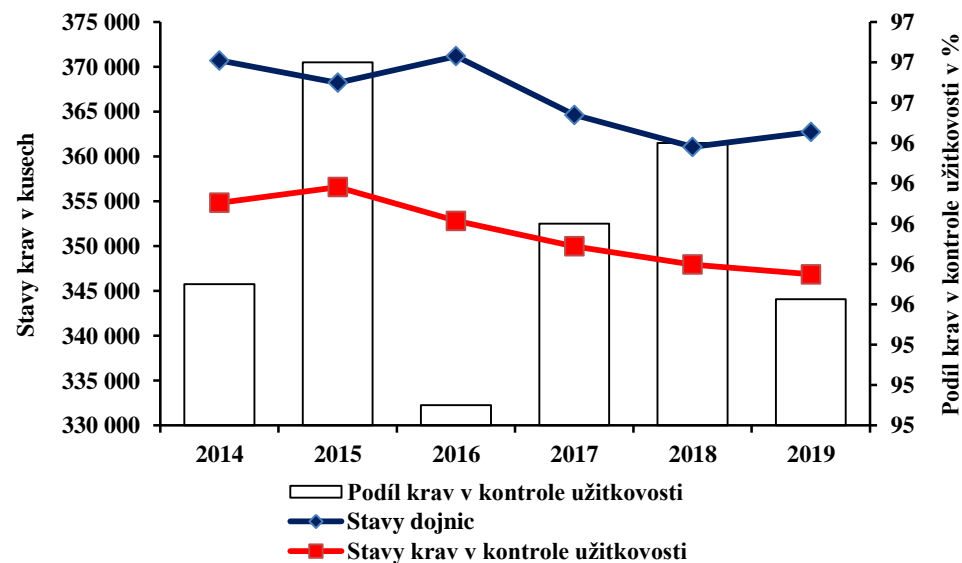
V roce 2019 bylo do kontroly užítkovosti zapojeno 346 861 krav, což je 95,6 % z jejich celkového počtu. Podíl krav v ČR zapojených do kontroly užítkovosti patří mezi nejvyšší v rámci členských zemí ICAR.

Meziročně došlo v roce 2019 k poklesu stavů krav v kontrole užítkovosti a k mírnému nárůstu průměrného stavu dojnic celkem (tab. 40).

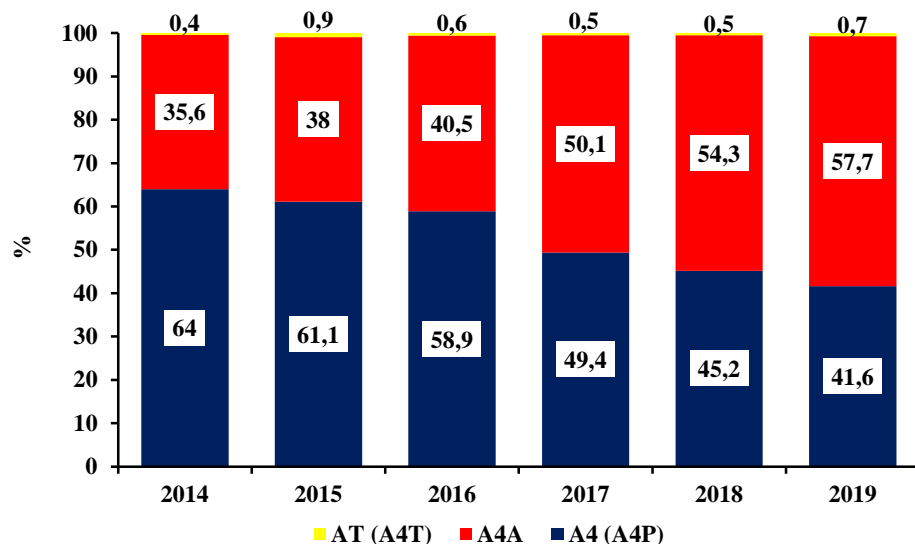
Obdobně jako v minulých letech došlo i v roce 2019 k poklesu podílu metody KU A4 (A4P), v jejímž rámci se odebírá poměrný vzorek mléka z celkového výdojku, pod 50 %. Naproti tomu roste podíl metody A4A se zjišťováním množství nadojeného mléka podle celkového výdojku, resp. podle součtu dílčích výdojků za kontrolní den. K analýzám je odebírán alternativní vzorek (jeden měsíc z večerního a druhý měsíc z ranního dojení). Obsah složek mléka je korigován podle speciálních certifikovaných metodik. Podíl této metody překročil potřeby v právě ukončeném kontrolním roce 50 %. Podíl metody AT byl stejně jako v minulých letech zanedbatelný (tab. 40 a graf 18).

Nejvyšší podíl na provádění terénní KU v ČR mělo v roce 2019 Družstvo pro kontrolu užítkovosti v ČR.

Graf 17 Rozsah kontroly užítkovosti v ČR

Graf 18 Metody kontroly užítkovosti (% krav)

Počet podniků a stájí zapojených do kontroly užítkovosti se v letech 2014 až 2019 snižoval. V roce 2019 bylo do kontroly užítkovosti zapojeno 1 070 podniků a 1 274 stájí, přičemž meziročně došlo v tomto roce k poklesu počtu podniků, stájí a krav. Dlouhodobě dochází ke zvyšování průměrné velikosti podniků a stájí podle počtu krav. V roce 2019 připadalo na jeden podnik 324 krav a na jednu stáj 272 krav (tab. 41). Průměrná velikost podniků a stájí patří mezi nejvyšší v rámci států Evropské unie i v rámci členských zemí ICAR.

Býk AOT Silver Helix (NEO-888), již třetí výpočet TOP 1 mezi prověřenými býky na TPI, Archiv: ISB Genetic s. r. o.

Tab. 41 Počet podniků a stájí s chovem krav v kontrole užítkovosti

Rok	Podniků	Krav v KU	Krav/podnik	Stájí s KU	Krav/stáj
2014	1 162	354 835	305	1 446	245
2015	1 147	356 594	311	1 419	251
2016	1 125	352 832	314	1 385	255
2017	1 094	349 978	320	1 328	264
2018	1 086	347 950	320	1 301	267
2019	1 070	346 861	324	1 274	272

Pramen: ČMSCH, a. s.

Nejvyšší podíl krav se choval v podnicích s průměrnou velikostí stáda nad 200 krav. Vysoký podíl krav byl chován v podnicích

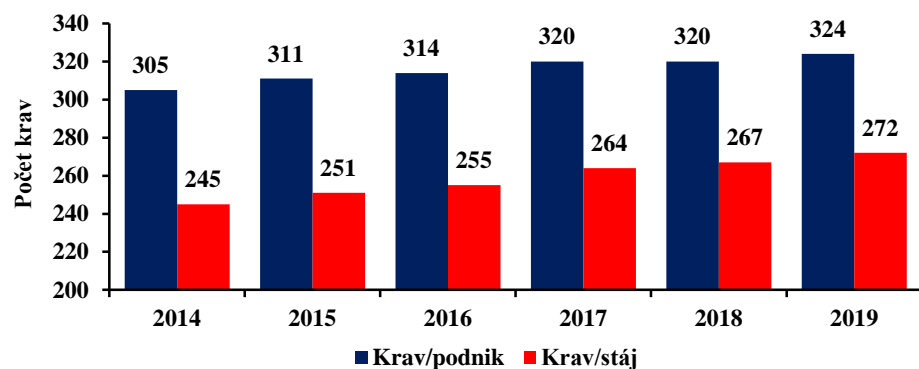
s průměrnou velikostí stáda nad 500 krav. V souladu s velikostí podniků se vyvíjela i situace s rozdělením stájí podle průměrné velikosti. Z tab. 42 je patrné, že významný podíl krav se choval ve stájích s kapacitou nad 500 kusů. V roce 2019 připadalo v KU v průměru na jeden podnik 1,2 stáje. V případě podniků nad 500 kusů krav připadalo v průměru na jeden podnik 1,6 stáje.

Tab. 42 Podniky a stáje v KU podle počtu chovaných krav v roce 2019

Počet krav	Podniky (n = 1 070)		Stáje (n = 1 274)		
	podniků (%)	stájí/podnik (%)	krav (%)	stájí (%)	krav (%)
1 až 10	3,2	1,0	0,1	3,4	0,1
11 až 30	3,2	1,0	0,2	3,5	0,3
31 až 50	3,9	1,0	0,5	3,8	0,6
51 až 100	12,6	1,0	2,8	13,4	3,6
101 až 150	8,6	1,0	3,3	8,9	4,1
151 až 200	8,6	1,1	4,6	10,0	6,4
201 až 300	16,2	1,1	12,4	18,8	17,4
301 až 400	13,2	1,1	14,2	14,8	18,8
401 až 500	9,7	1,3	13,4	9,9	16,1
Nad 500	20,8	1,6	48,5	13,5	32,6
Celkem	100,0	1,2	100,0	100,0	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 19 Počet podniků a stájí s chovem krav v kontrole užítkovosti

Z tab. 43 je zřejmé, že zastoupení krav na prvních třech laktacích se v letech 2014 až 2019 pohybovalo v poměrně malém rozmezí mezi 78,8 až 79,1 %. Průměrné pořadí laktace se v letech 2014 až 2019 nezměnilo a dosáhlo hodnoty 2,4.

Tab. 43 Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace

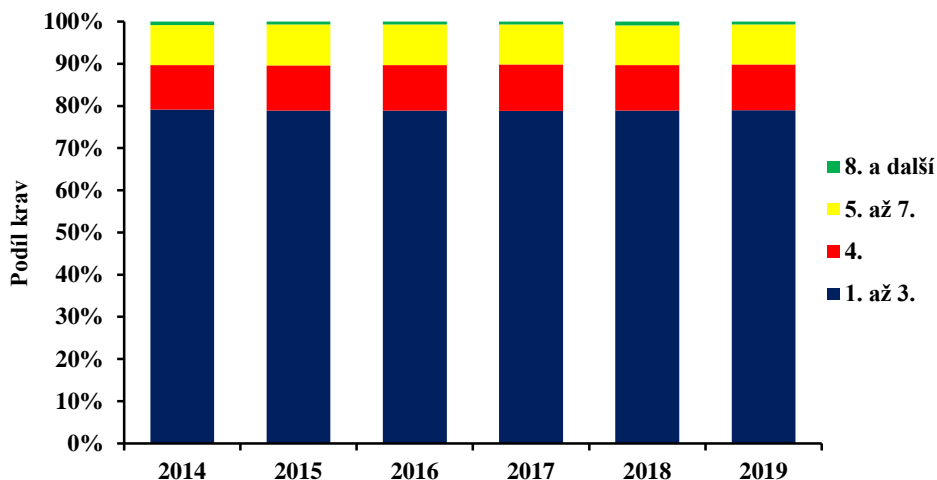
Rok	Krav (tis.)	Pořadí laktace						Ø
		1.	2.	3.	4.	5. až 7.	8. a další	
2014	354,8	35,0	26,3	17,8	10,6	9,5	0,8	2,4
2015	356,6	34,2	26,7	18,0	10,7	9,7	0,7	2,4
2016	352,8	34,4	26,2	18,3	10,8	9,6	0,7	2,4
2017	350,0	34,2	26,5	18,1	11,0	9,5	0,7	2,4
2018	348,0	34,4	26,3	18,2	10,8	9,4	0,9	2,4
2019	346,9	35,3	25,9	17,8	10,8	9,5	0,7	2,4

Pramen: ČMSCH, a. s.

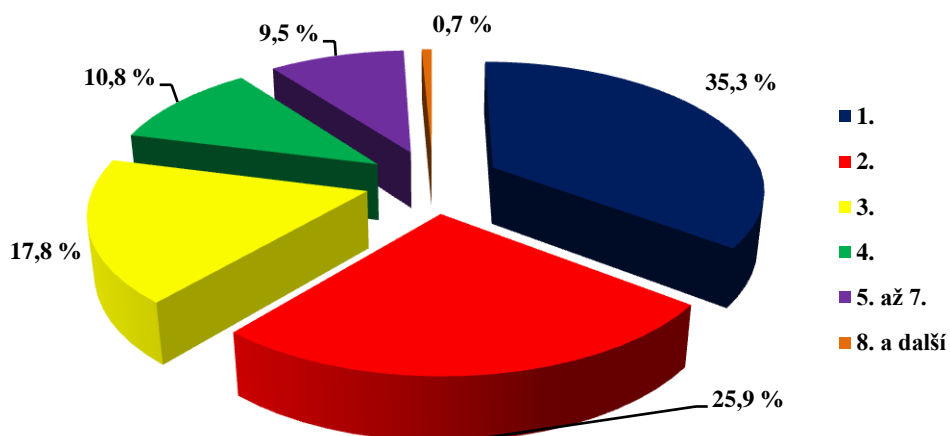

Býk Zeiger ZEL-143, top 1 společného DAC výpočtu plemene fleckvieh (strakatého plemene), archiv: ISB Genetic s. r. o.

Graf 20 Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace

Graf 21 Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace

Tab. 44 Výsledky kontroly mléčné užítkovosti krav (hlavní ukazatele)

Rok	Krav ¹⁾	Počet dnů laktace	Mléko (kg)	Tuk %	Bílkoviny %	Laktóza kg	Laktóza %
2014	287 502	297	8 370	3,86	3,39	284	4,90
2015	294 740	297	8 537	3,85	3,40	291	4,94
2016	296 266	296	8 725	3,88	3,39	296	5,02
2017	292 347	296	8 734	3,93	3,43	299	4,98
2018	292 062	296	9 047	3,90	3,46	313	4,99
2019	291 146	296	9 099	3,91	3,45	314	4,99

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ počet krav s uzávěrkou za normovanou laktaci

Z tab. 44 je patrné, že v roce 2019 došlo meziročně k poklesu počtu normovaných laktací, zvýšení dojivosti, obsahu tuku a snížení obsahu bílkovin. Dlouhodobě dochází ke zvyšování dojivosti. V roce 2019 ukončilo normovanou laktaci 291 146 krav, a to při průměrné délce laktace 296 dnů, dojivosti 9 099 kg mléka, obsahu tuku 3,91 % a obsahu bílkovin 3,45 %.

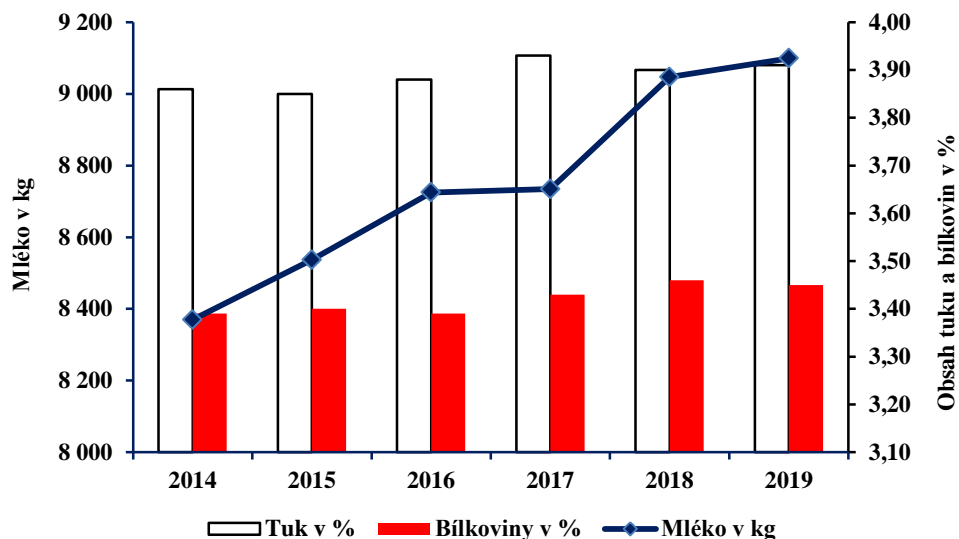
Tab. 45 Výsledky kontroly mléčné užítkovosti krav (doplňkové ukazatele)

Rok	Normované laktace	1. otelení (měs./dnů)	Mezidobí (dnů)
2014	287 502	26/12	407
2015	294 740	26/06	404
2016	296 266	26/01	401
2017	292 347	25/27	401
2018	292 062	25/24	397
2019	291 146	25/23	396

Pramen: ČMSCH, a. s.

Z dalších ukazatelů z tab. 45 je patrné, že se za posledních šest let snížil věk při prvním otelení a došlo ke zkrácení délky mezidobí. V roce 2019 byl dosažen průměrný věk při prvním otelení 25 měsíců a 23 dnů a délka mezidobí 396 dnů.

Graf 22 Dojivost, obsah tuku a bílkovin v KU

S užitkovostí krav souvisí i zastoupení krav podle dojivosti v jednotlivých intervalech (tab. 46). V souladu s růstem užitkovosti v posledních letech dochází ke snižování podílu krav v intervalech s nižší užitkovostí a zvyšuje se podíl krav v intervalech s vyšší dojivostí.

Tab. 47 uvádí hlavní výsledky kontroly užitkovosti za rok 2019. Průměrná dojivost byla 9 099 kg mléka, obsah tuku 3,91 % a obsah bílkovin 3,45 %. Na druhé a dalších laktacích bylo dosaženo vyšší dojivosti než na první laktaci. Dosažené výsledky jsou srovnatelné s chovatelsky vyspělými zeměmi, v některých případech jsou příznivější.

Tab. 46 Podíl krav v KU podle dojivosti krav za normované laktace (%)

Rok	Mléka na krávu za normovanou laktaci (tis. kg)						
	do 5	5 až 6	6 až 7	7 až 8	8 až 9	9 až 10	nad 10
2014	5,0	9,1	14,4	17,4	17,0	14,4	22,7
2015	4,4	8,2	13,4	16,8	17,1	14,9	25,2
2016	3,7	7,0	12,3	16,4	17,5	15,5	27,6
2017	3,6	6,9	12,5	16,5	17,3	15,4	27,8
2018	2,8	5,6	10,6	15,1	17,2	16,1	32,6
2019	2,6	5,3	10,2	15,0	17,2	16,4	33,3

Pramen: ČMSCH, a. s.

Býk Saxxon P, heterozygotně bezrohý býk plemene Jersey
Zdroj: ISB Genetic s. r. o.

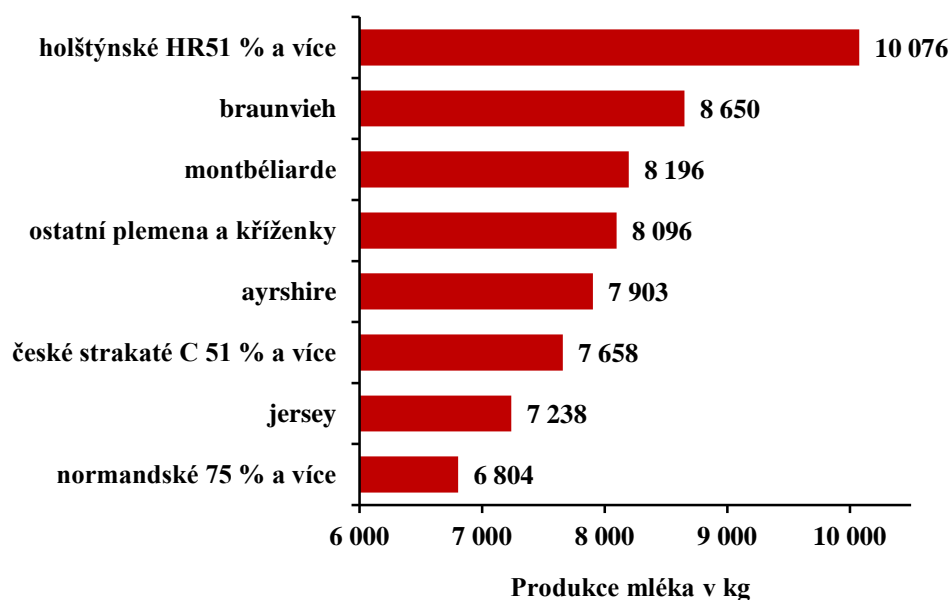
Tab. 47 Užitkovost krav v KU podle pořadí laktace za rok 2019

Pořadí laktace	Laktací	Mléko kg	Tuk %	Tuk kg	Bílkoviny %	Bílkoviny kg	Věk ¹⁾ mezidobí
1.	104 275	8 297	3,94	327	3,46	287	25/23
2. a další	186 871	9 547	3,90	372	3,44	329	396
Celkem	291 146	9 099	3,91	356	3,45	314	x

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ věk při prvním otelení (měsíců/dnů), délka mezidobí ve dnech

Graf 23 Výsledky kontroly užitkovosti podle plemen v roce 2019 v ČR

Z tab. 48 je patrné, že v roce 2019 dosáhly nejvyššího počtu laktací holštýnské dojnice (HR51 % a více) před českými strakatými plemenicemi (C 51 % a více). Podíl ostatních plemen byl v kontrole užitkovosti výrazně nižší. Dojnice holštýnského plemene nadojily ze všech hodnocených plemen nejvíce mléka za normovanou laktaci (10 076 kg). Mezi hodnocenými plemeny existuje variabilita v obsahu tuku, bílkovin, věku při prvním otelení i v délce mezidobí.

Tab. 48 Výsledky kontroly užitkovosti podle plemen v roce 2019 v ČR

Plemeno ¹⁾	Laktací n	Mléko kg	Tuk %	Bílk. %	1. otel. měs./dny	Mez. dny
české strakaté C 51 % a více	100 048	7 658	4,02	3,57	27/19	391
holštýnské HR51 % a více	169 640	10 076	3,86	3,39	24/21	400
montbéliarde	2 666	8 196	4,05	3,55	26/18	384
ayrshire	24	7 903	4,23	3,43	31/19	439
jersey	1 052	7 238	4,76	3,86	25/10	393
braunvieh	1 400	8 650	4,08	3,59	27/13	409
normandské 75 % a více	156	6 804	4,07	3,60	28/05	408
Ostatní plemena a kříženky	16 160	8 096	3,97	3,50	27/09	397

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ klasifikace plemen v KU platná od kontrolního roku 2009/10

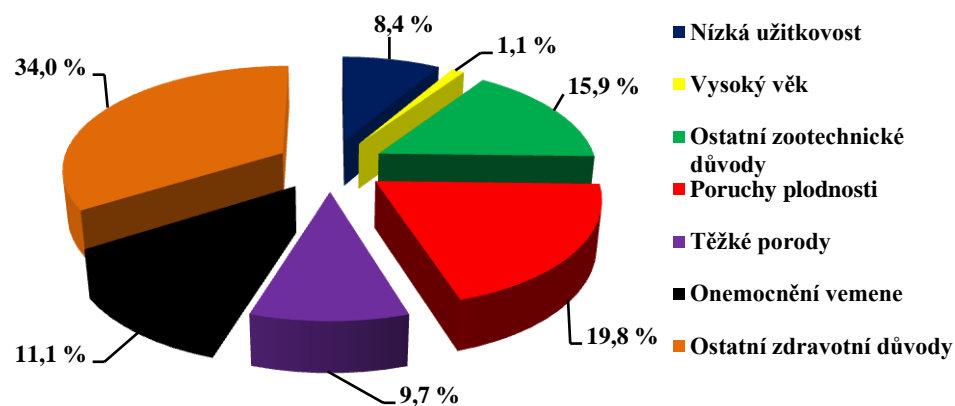
Vedle údajů o produkci jsou v rámci KU sledovány a hodnoceny další ukazatele, jako jsou např. počty a délka ukončených laktací krav, počty laktací s délkou do 240 dnů. Přehled o zastoupení ukončených laktací v kontrole užitkovosti uvádí tab. 49.

Tab. 49 Zastoupení ukončených laktací v kontrole užitkovosti (%)

Rok	Podíl laktací v KU (%) při délce laktace (dnů)				celkem
	305	240 až 304	do 240; krávy zaprahlé	vyřazené	
2014	56,0	29,1	7,2	7,7	100,0
2015	55,0	29,9	7,2	7,9	100,0
2016	54,3	30,2	7,3	8,2	100,0
2017	52,8	31,4	7,2	8,6	100,0
2018	53,1	31,2	7,1	8,6	100,0
2019	53,0	31,0	7,3	8,7	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 24 Příčiny vyřazování krav v KU v ČR 2019

Počet vyřazených krav z kontroly užitkovosti se v roce 2019 meziročně zvýšil. V roce 2019 bylo z kontroly užitkovosti vyřazeno 124 tis. krav. Podíl ze stáda vyřazených krav celkem v roce 2019 (včetně rušení kontroly užitkovosti) činil 35,7 %. Podíl krav vyřazených ve stejném roce ze zdravotních důvodů byl 25,9 % z ustájených a meziročně se snížil (tab. 50). Průměrné pořadí vyřazených krav se v posledních letech významněji neměnilo.

Tab. 50 Vyřazování, pořadí laktace a délka mezidobí krav v KU

Rok	Krav v KU (tis.) celkem	Krav v KU (tis.) vyřazeno ¹⁾	Vyřazeno krav % celkem ¹⁾	Vyřazeno krav % zdrav. ²⁾	Ø pořadí laktace ³⁾	Mezidobí dnů
2014	354,8	115,2	32,5	26,4	3,6	407
2015	356,6	117,1	32,8	26,8	3,7	404
2016	352,8	123,4	35,0	28,1	3,7	401
2017	350,0	117,7	33,6	27,4	3,7	401
2018	348,0	123,7	35,5	27,3	3,7	397
2019	346,9	124,0	35,7	25,9	3,7	396

Pramen: ČMSCH, a. s. ¹⁾ celkem (100 %) – včetně krav vyřazených z důvodu zrušení KU ²⁾ ze zdravotních důvodů ³⁾ vyřazených krav

Kráva číslo CZ 330789953, otec: RAD-456 LUXOR, otec matky: NIC-017 EPOCHA, chovatel: Rolnické družstvo Krouna, šampionka plemene starších krav Opařany 2019, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Kráva číslo CZ 531220961, otec: ZEL-117 ZAPFHAHN, otec matky: HG-208 BRILIANT, Chovatel: Výrobně-obchodní družstvo se sídlem v Kámeně, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s. Kráva s nejlépe utvářeným vemenem Opařany 2019

Hlavní příčiny vyřazování krav z chovu nevykazují v průběhu let výraznější kolísání (tab. 51). Podíl zdravotních důvodů na všech důvodech vyřazení se v letech 2015 až 2019 pohyboval na úrovni 74,6 až 84,6 %, na důvody zootechnické pak připadá 15,4 až 25,4 %. V roce 2019 došlo k poklesu podílu krav vyřazených ze zdravotních důvodů (na 74,6 %) a naopak k nárůstu podílu krav vyřazených ze zootechnických důvodů (na 25,4 %).

Tab. 51 Příčiny vyřazování krav v KU¹⁾ v ČR (%)

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
Nízká užitkovost	9,0	8,7	8,3	8,1	8,4
Vysoký věk	0,9	1,0	1,0	0,9	1,1
Ostatní zootechnické důvody	5,6	6,3	6,1	12,1	15,9
Zootechnické důvody celkem	15,5	16,0	15,4	21,1	25,4
Poruchy plodnosti	21,1	21,5	19,6	17,7	19,8
Těžké porody	10,3	10,1	10,0	10,3	9,7
Onemocnění vemene	8,8	8,5	9,3	10,2	11,1
Ostatní zdravotní důvody	44,3	43,9	45,7	40,7	34,0
Zdravotní důvody celkem	84,5	84,0	84,6	78,9	74,6

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ bez krav vyřazených z důvodu zrušení KU

Tab. 52 Průměrné pořadí laktace krav v kontrole užitkovosti

Rok	Průměrné pořadí laktace		Krav na laktacích (%)	
	II. a vyšší	celkem	III. a vyšší	V. a vyšších
2014	3,1	2,4	38,7	10,2
2015	3,2	2,4	39,2	10,5
2016	3,2	2,4	39,5	10,4
2017	3,2	2,4	39,4	10,3
2018	3,2	2,4	39,3	10,2
2019	3,2	2,4	38,8	10,2

Pramen: ČMSCH, a. s.

Doplňkovým ukazatelem charakterizujícím dlouhověkost je průměrné pořadí laktace krav a jejich podíly na jednotlivých laktacích. Ve sledovaných ukazatelích v tab. 52 nebyly v letech 2014 až 2019 zaznamenány výraznější výkyvy.

Analýzy vzorků mléka v laboratoři ČMSCH, a. s.

Vzorky mléka odebrané v chovech pracovníky oprávněných organizací a připravené na svozných místech jsou svázeny do laboratoře vozidly ČMSCH, a. s. Celý proces je organizován na základě objednávky příslušné oprávněné organizace. Na základě smluv uzavřených s oprávněnými organizacemi zajišťuje ČMSCH, a. s. laboratorní kontrolu a zpracování podkladů z terénní KU. Od roku 2017 existuje pouze jednotný vzorek.

CZ 628080961, otec: RAD-370 INDY, otec matky: HG-345 WINSLER, chovatel: Výrobně-obchodní družstvo se sídlem v Kámeně, šampionka plemene mladších krav Opařany 2019, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Rozbory pro účely zpeněžení v ČMSCH, a. s.

V rámci smluvně zajištěných analýz pro mlékárny (a organizace nakupující mléko) hodnotí laboratoř ČMSCH, a. s. jakost bazénových vzorků mléka ke stanovení jeho nákupní ceny.

Vybrané ukazatele KU krav holštýnského plemene

V rámci holštýnské a RED holštýnské populace v KU se v posledních letech zvyšuje podíl čistokrevných krav a vysokopodílových kříženek. V období 2014 až 2019 se zvýšily počty laktací i dojivost čistokrevných holštýnských krav (tab. 53).

Tab. 53 Vývoj užitkovosti čistokrevných holštýnských krav v KU (H 100 %)

Rok	Laktací	Mléko (kg)	Tuk (%)	Bílk. (%)	Bílk. (kg)	Mezidobí
2014	125 106	9 552	3,77	3,30	316	416
2015	131 879	9 724	3,75	3,32	323	413
2016	135 429	9 878	3,78	3,31	327	409
2017	138 000	9 875	3,83	3,35	330	408
2018	140 208	10 192	3,81	3,37	344	403
2019	143 231	10 196	3,84	3,37	344	400

Pramen: Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Tab. 54 Výsledky kontroly užitkovosti u holštýnského plemene (2019)

Plemeno, podíl krve	Počet NL ¹⁾	Dny	Dojivost (kg)	Tuk (%)	Protein (%)	Mez. (dny)
Holštýnský skot						
H 100 %	143 231	298	10 196	3,84	3,37	400
H 88%	4 929	297	9 906	3,88	3,40	401
H 75-57 %	9 322	297	9 668	3,90	3,44	392
H 51 – 74 %	3 202	295	9 087	3,95	3,45	393
Celkem H 51 % a více	160 684	298	10 134	3,84	3,38	400
Red holštýnský skot						
R 100 %	5 138	296	9 185	4,12	3,56	396
R 88 %	389	297	9 333	4,04	3,58	413
R 75 – 87 %	1 557	296	8 964	4,00	3,60	396
R 51 – 74 %	1 872	295	8 572	4,02	3,56	393
Celkem R 51 % a více	8 956	296	9 025	4,07	3,57	396
H skot celkem H, R 51 % a více	169 640	298	10 076	3,86	3,39	400

Pramen: ČMSCH, a. s.

1) počet normovaných laktací

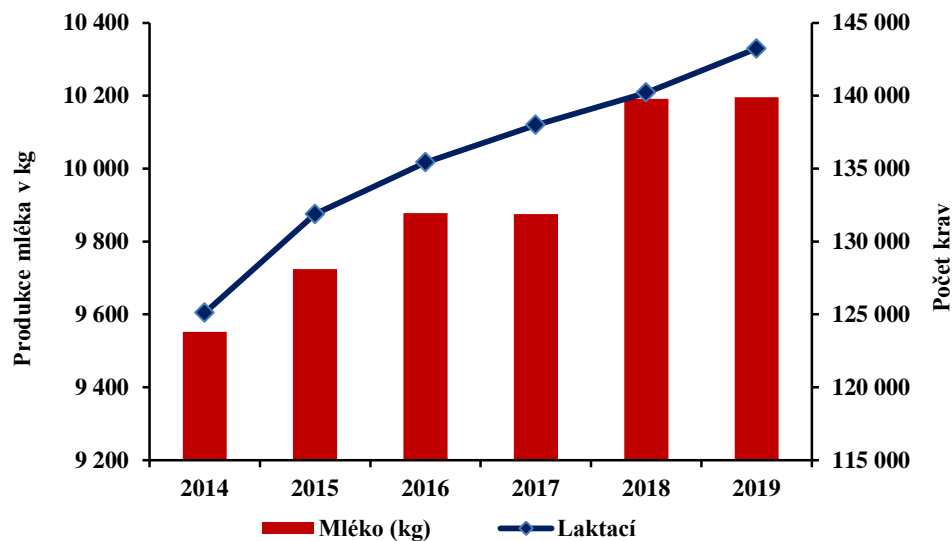
Tab. 55 Užitkovost holštýnských krav v roce 2019 (H a R 51% a více)

Pořadí laktace	Počet uzávěrek	Mléko kg	Tuk %	Tuk kg	Bílkoviny %	Bílkoviny kg	Věk ¹⁾ mezidobí
1.	64 888	9 134	3,88	354	3,40	311	24/21
2. a další	104 752	10 659	3,84	409	3,38	361	400
Celkem	169 640	10 076	3,86	388	3,39	341	x

Pramen: ČMSCH, a. s.

1) věk při prvním otelení (měsíce/dny), mezidobí (dny)

Graf 25 Vývoj užítkovosti čistokrevných holštýnských krav (H 100 %)

Tab. 56 Krávy holštýnského plemene s nejvyšší užítkovostí v roce 2019

Chovatel	CZ Číslo krávy	Poř. lakt.	Mléko kg ¹⁾	Obsah % bílk. tuku	T + B (kg)
ZS Ostřetín, a.s.	324549953	3.	20 321	3,35 3,74	1 441
ZS Ostřetín, a.s.	288192953	3.	16 773	3,71 4,78	1 425
ZS Ostřetín, a.s.	324792953	3.	18 772	3,31 4,17	1 404
ZEAS Nedakonice, a.s.	216003972	3.	17 962	3,62 4,19	1 403
Pomoraví Babice, a.s.	226782972	3.	17 021	3,58 4,40	1 358
ZS Ostřetín, a.s.	324806953	3.	18 595	3,41 3,88	1 356
VOD Zdislavice	349717921	4.	17 836	3,46 4,10	1 348
VOD Zdislavice	349797921	3.	20 008	3,04 3,69	1 347
l.zemědělská Chorušice	401583921	2.	20 179	3,14 3,51	1 342
Luka, a.s.	525489961	4.	18 914	3,27 3,79	1 336

Pramen: Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

¹⁾ za normované laktace

Nejvyšší produkce součtu tuku a bílkovin 1 441 kg dosáhla v roce 2019 kráva číslo CZ 324549953 z podniku ZS Ostřetín, a. s. Na třetí laktaci nadojila 20 321 kg mléka při obsahu tuku a bílkovin 3,74 %, resp. 3,35 % (tab. 56).

Tab. 57 Stáje s chovem holštýnských krav s nejvyšší užítkovostí¹⁾ v roce 2019

Chovatel	Počet laktací	Mléko kg	Tuk %	Bílk. %	T+B ¹⁾ kg	Mez. dny
ZS Ostřetín, a.s.	587	12310	3,95	3,51	919	419
Vyjílaček Radomír, Vyšehorky	34	13241	3,72	3,17	912	420
DZV NOVA, a.s., Petrovice	636	12523	3,86	3,36	903	386
Kopačka Ferdinand, Posobice	51	12661	3,82	3,25	894	485
Rozvodí Černov, s.r.o.	427	12478	3,88	3,29	894	396
ZEAS a.s. Pod Kunětickou Horou	510	12399	3,81	3,38	893	415
Pomoraví Babice, a.s.	155	11671	4,13	3,46	887	413
ZEAS Puclice, a.s.	773	12435	3,81	3,31	885	394
AGRAS Bohdalov, a.s.	661	12395	3,79	3,34	884	397
ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s.	587	12610	3,69	3,31	882	405

Pramen: Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s. ¹⁾ pořadí podle produkce tuku a bílkovin

Přehled nejlepších stájí s chovem holštýnských dojnic podle produkce tuku a bílkovin v roce 2019 uvádí tab. 57. Je z ní patrné, že vysoké užítkovosti (ve všech stájích byla překročena dojivost 11 tis. kg mléka) dosahují dojnice tohoto plemene v malých i ve velkých stádech.

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s. sleduje a hodnotí krávy s celožitovní užitkovostí 100 tis. kg mléka a více. Seznam deseti nejlepších uvádí tab. 58. Celožitovní užitkovost u těchto deseti krav je pozoruhodná. Ve čtyřech případech překročila celožitovní užitkovost 150 tis. kg mléka.

Tab. 58 Krávy holštýnského plemene s nejvyšší celožitovní užitkovostí v roce 2019

Podnik	CZ	Lakt. n	Mléko kg ¹⁾	Obsah % ²⁾		B (kg)
	Číslo krávy			bílk.	tuk	
Oseva a.s. Chrudim	003562953	12	158 942	3,25	3,41	4 760
ZF Rolnička Lipanovice	056354246	13	157 989	3,09	4,26	1 302
Agrodružstvo Záhoří	101648205	11	156 587	2,90	3,44	3 857
Agrodružstvo Záhoří	044130265	12	151 835	3,02	3,58	4 025
ČZF Miller, Svrkyně	044207328	8	149 335	3,11	3,34	3 754
Kopecký Pavel, Jiřetice	137153921	8	148 427	3,08	3,13	3 685
AGRAS Bohdalov, a.s.	187257961	9	148 170	3,04	3,50	3 815
ZERAS, a.s.	296316961	10	144 197	3,19	3,31	4 292
ZERAS, a.s.	063536614	10	143 455	3,00	3,42	3 958
ZP Ostrov, a.s.	260274961	11	142 892	3,35	3,48	4 698

Pramen: Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

1) za celé ukončené laktace (údaje zahrnují i období laktace nad 305 dnů)

2) za normované laktace

V roce 2019 bylo do testace zařazeno 47 holštýnských býků, přičemž při poměrně vysoké meziroční variabilitě (tab. 59) lze usuzovat na snižující se trend jejich počtů v testaci.

Tab. 59 Přehled počtu testovaných býků H plemene

Zdroj	Kusů				
	2015	2016	2017	2018	2019
Import býka	16	10	15	16	4
Import embrya	1	3	2	3	0
Import spermatu	28	3	22	41	22
Z domácího chovu	12	4	3	9	21
Celkem	57	20	42	69	47

Pramen: ČMSCH, a. s.

Vybrané ukazatele krav českého strakatého plemene v KU

Nejvyšší podíl krav v KU tvořily krávy plemenné skupiny C 88 % a více a nejnižší pak krávy plemenné skupiny C 51–74 % (tab. 60).

Kráva CZ 518205961 otec: RAD-155 RUMDEUTER, otec matky: MOR-059, Chovatel: Josef Král, Vysoké 18, plemeno: český strakatý skot v bez tržní produkci mléka, Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Tab. 60 Výsledky kontroly užítkovosti u českého strakatého plemene (2019)

Plemeno, podíl krve	Počet NL ¹⁾	Dny	Dojivost (kg)	Tuk (%)	Protein (%)	Mezidobí (dny)
České strakaté 88 % a více	82 178	294	7 676	4,02	3,57	389
České strakaté 75 – 87 %	14 141	294	7 553	4,01	3,55	396
České strakaté 51-74 %	3 729	295	7 676	4,04	3,54	400
Celkem C 51 % a více	100 048	294	7 658	4,02	3,57	391

Pramen: ČMSCH, a. s.

1) počet normovaných laktací

V roce 2019 dosáhla průměrná dojivost vypočítaná z 100 048 laktací 7 658 kg mléka, přičemž byla dojivost na 2. a dalších laktacích vyšší než na laktaci první (tab. 61).

Tab. 61 Užítkovost českých strakatých krav dle pořadí laktace (2019)

Pořadí laktace	Počet laktací ¹⁾ n	Mléko kg	Tuk %	Bílkoviny kg	Věk ²⁾ mezidobí
1.	32 251	6 840	4,07	279	3,61 247
2. a další	67 797	8 048	3,99	321	3,55 286
Celkem	100 048	7 658	4,02	308	3,57 273

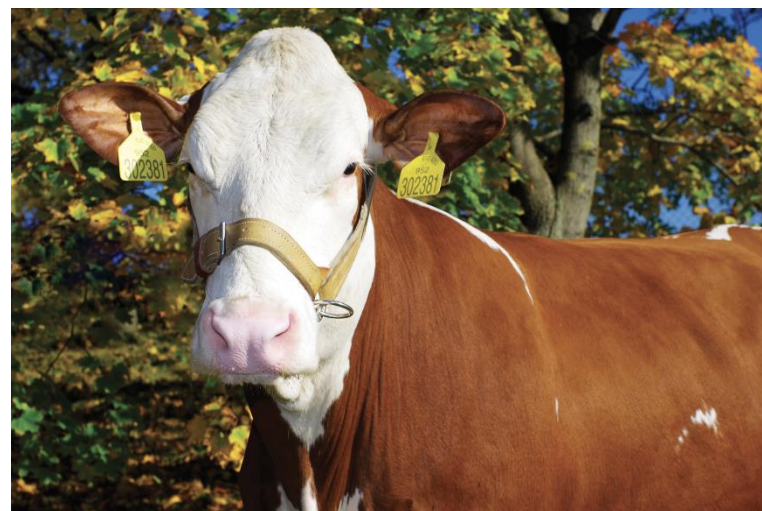
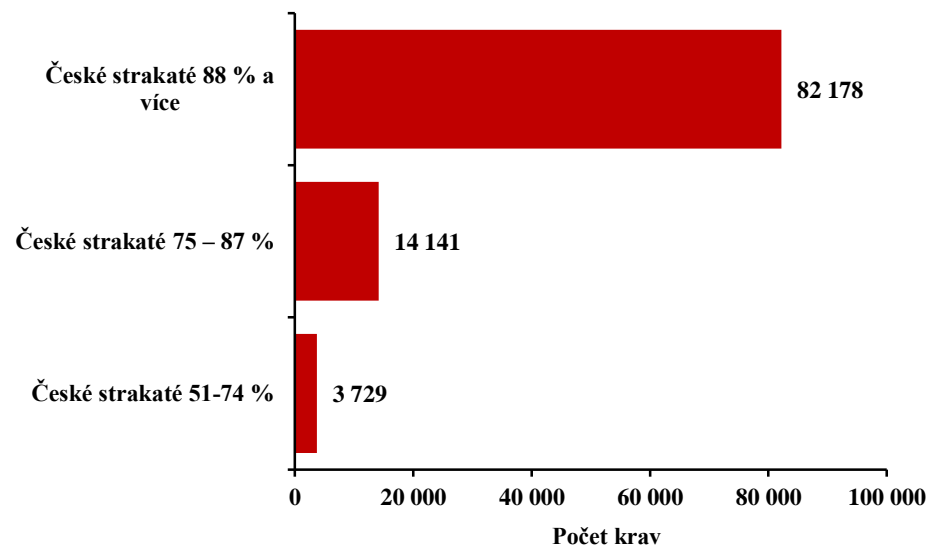
Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ počet krav s uzávěrkou za normovanou laktaci

²⁾ věk krav při 1. otelení (měsíců/dnů), délka mezidobí (dnů)

V tab. 62 jsou uvedeny ukazatele dvanácti českých strakatých krav s nejvyšší produkcí tuku a bílkovin za normovanou laktaci. Nejvyšší užítkovost podle tohoto ukazatele dosáhla dojnice číslo CZ 349814921 z podniku VOD Zdislavice na 4. laktaci.

Graf 26 Počty laktací v kontrole užítkovosti podle podílu krve plemene českého strakatého (2019)

Kráva CZ 302381952, otec: AMT-048 GALILEO, otec matky: HG-240 WAL, chovatel: Nahořanská a. s., účastnice národního šampionátu Opařany 2017, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Tab. 62 Krávy českého strakatého plemene s nejvyšší užitkovostí (2018/2019)¹⁾

Podnik	CZ Číslo krávy	PL ²⁾	Mléko kg	Obsah % bílk. tuku	Bílk. (kg)	Tuk (kg)
VOD Zdislavice	349814921	4.	15 894	3,61 3,95	574	628
ZD Nová Ves - Víška	503547961	4.	15 698	3,63 3,66	570	575
HD Určice, družstvo	292777971	2.	13 863	3,77 4,34	523	602
VOD Zdislavice	349950921	3.	14 499	3,47 4,18	503	606
HD Určice, družstvo	222828971	4.	13 956	3,17 4,74	443	661
Zemědělská, a. s. Lípa	561754961	3.	14 646	3,68 3,80	539	557
AGROJILM, s. r. o.	193897951	2.	11 820	3,48 5,79	411	684
VOD Zdislavice	387424921	2.	16 999	3,21 3,21	545	545
DVP, družstvo	555189961	3.	14 378	3,62 3,90	520	561
ZAS Mžany, a. s.	285459952	4.	13 287	3,83 4,27	509	567
ZEM. A. s. Horní Bradlo	347716953	2.	13 369	3,65 4,37	488	584
Volanická zemědělská	337596952	2.	14 445	3,23 4,18	466	604

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s., seřazeno podle kg tuku + bílkovin

¹⁾ za normované laktace

²⁾ pořadí laktace

Tab. 63 uvádí pořadí jedenácti nejúspěšnějších stájí s chovem českých strakatých krav v KU podle kritérií Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s. v roce 2019.

Výsledky KU užitkovosti v malých i větších stájích poukazují na skutečnost, že i krávy s kombinovanou užitkovostí mohou mít velmi dobrou produkci mléka, mezidobí kratší než 400 dnů, u většiny stájí pak na možnost úspěšné kombinace vysoké užitkovosti a dobré plodnosti krav.

Celoživotní užitkovosti deseti českých strakatých krav s nejvyšší produkcí mléka za celý produkční věk uvádí tab. 64.

Tab. 63 Stáje českého strakatého plemene s nejvyšší užitkovostí¹⁾ v roce 2019

Stáje	PL ²⁾	Mléko (kg)	Obsah (%) tuku	bílk.	Bílk. (kg)	Mezid. (dnů)
Nové Lhotice - kravín	247	9 372	3,88 3,7	346	373	
Veselská Lhota VKK	463	9 827	4,04 3,49	343	373	
Nová Ves	404	9 662	3,47 3,54	342	372	
Načeradec C	46	9 736	3,86 3,47	338	394	
Pohled I	303	9 154	3,89 3,68	337	377	
Liboměřice	139	9 273	3,76 3,63	337	375	
Zdislavice C	323	9 551	3,99 3,51	335	377	
Slavíkov	79	9 661	3,67 3,47	335	367	
Radešínská Svratka SCH	371	9 296	3,98 3,59	334	363	
Verměřovice MF	418	9 021	4,05 3,68	332	372	
Slavětín	61	9 500	3,53 3,49	332	416	

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

¹⁾ stáje seřazeny podle kg bílkovin

²⁾ počet laktací

Ukazatele užitkovosti špičkových krav českého strakatého plemene a nejlepších stájí potvrzují potenciální i v praxi realizovanou schopnost k vysoké produkci mléka a jeho hlavních složek, v mnoha případech i při uspokojivé plodnosti. Zkušenosti z těchto předních podniků by měly být využity ke zlepšení výrobních a ekonomických ukazatelů produkce mléka i v dalších chovech.

V roce 2019 bylo do testace zařazeno 62 býků českého strakatého plemene (tab. 65).

Tab. 64 Krávy českého strakatého plemene s nejvyšší celoživotní užitkovostí¹⁾

Podnik	CZ Číslo krávy	Počet lakt.	Mléko (kg)	Obsah (%)		T + B (kg)
				bílk.	tuk	
Agrodr. Načeradec	108059921	11	131 320	3,38	3,88	8 692
ZD Nová Ves - Víška	140458502	14	123 032	3,47	3,29	8 303
ZD Bělčice	186697931	10	122 094	3,59	4,29	8 426
VOD Zdislavice	194781921	9	119 483	3,38	3,82	8 228
Volanická zemědělská	146110952	11	114 358	3,51	4,45	8 774
ZD Nová Ves - Víška	176686961	11	114 277	3,21	3,36	7 079
ALA, a. s. Řepníky	110020953	11	113 704	3,17	3,74	7 267
Zeměděl., a. s. Koloveč	106639932	11	113466	3,27	3,70	7 614
ZD Vlastníků Štědrá	114360507	15	109 750	3,45	3,43	7 353
Zeměděl., a. s. Koloveč	29682932	12	108 954	3,33	3,75	7 102

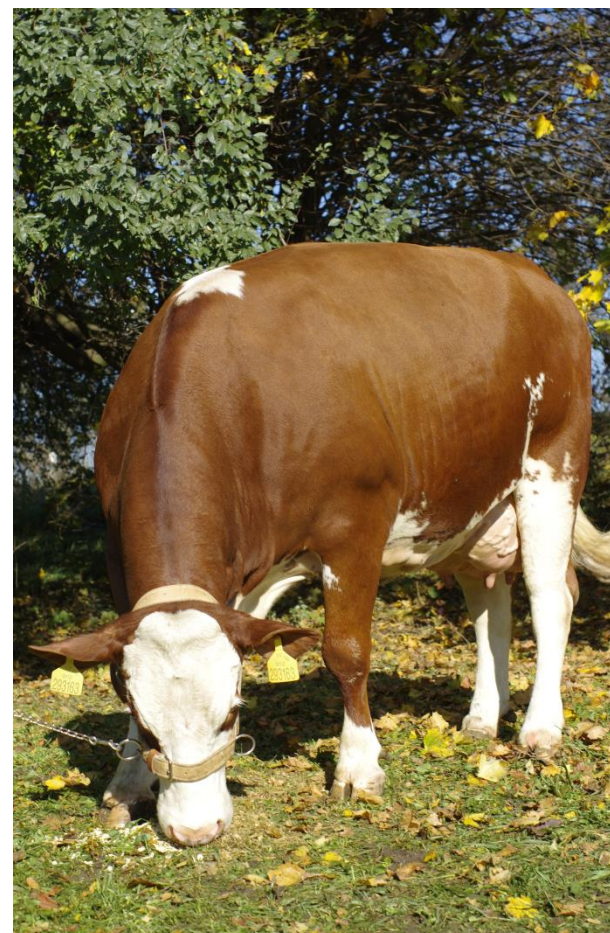
Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.; seřazeno podle kg mléka

¹⁾ za kontrolní rok 2018/2019

Tab. 65 Původ testovaných býků v letech 2015 až 2019 (plemeno C)

Původ	Kusů				
	2015	2016	2017	2018	2019
Import býka	0	3	5	6	12
Import embrya	0	0	1	2	0
Import spermatu	0	0	2	4	6
Domácí chov	50	40	31	27	44
Celkem	50	43	39	39	62

Pramen: ČMSCH, a. s.

Kráva CZ 293163952, otec: HG-329 WILLE, otec matky: RAD-276 RAU, chovatel: Nahořanská a. s., účastnice národního šampionátu Opařany 2017, archiv Svazu chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

6. Kontrola užitkovosti (KU) masných plemen skotu

Masná plemena, resp. krávy bez TPM, jsou jedinou kategorií skotu, jejichž početní stavy se dlouhodobě zvyšují, mimo jiné v důsledku významné ekonomické podpory tohoto způsobu chovu. K 1. 4. 2020 se jich chovalo na území ČR dle evidence ČSÚ celkem 226 tis. kusů. Kontrolu užitkovosti masných plemen podle národních a mezinárodních směrnic zajišťují pracovníci Českého svazu chovatelů masného skotu, z. s. V roce 2017 prověřil kontrolu užitkovosti a identifikaci masných plemen skotu audit ICAR. Příští audit ICAR se uskuteční ve druhé polovině roku 2020.

Výsledky kontroly užitkovosti

K posouzení úrovně chovu krav bez TPM a realizaci opatření ke zlepšování výsledků je využívána analýza ukazatelů získaných v rámci KU, která se provádí od roku 1991. Kontrolní rok trvá od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku. Rok uváděný v této kapitole je rokem, v němž byla KU za příslušné období uzavřena.

Tab. 66 Početní stavy krav masných plemen v kontrole užitkovosti (KU)

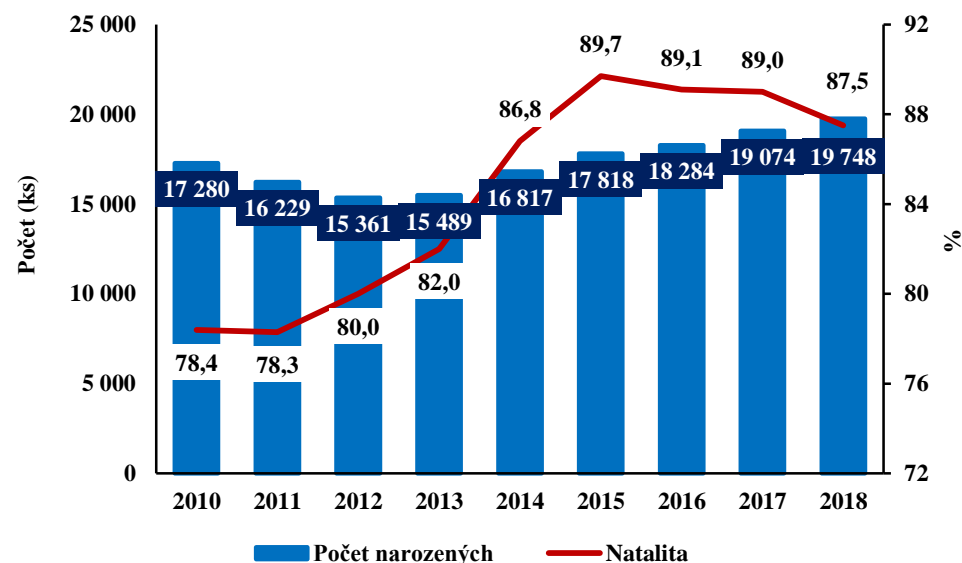
Rok	Krávy bez TPM			Narozeno telat ¹⁾	
	celkem	v KU	%	celkem	natalita ²⁾
2014	191 331	19 655	10,3	16 817	86,8
2015	203 958	20 051	9,8	17 818	89,7
2016	211 237	21 005	9,9	18 284	89,1
2017	216 095	21 857	10,1	19 074	89,0
2018	221 874	23 276	10,5	19 748	87,5

Pramen: ČSÚ, Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ živě narozená telata

²⁾ na 100 krav průměrného stavu

Graf 27 počet živě narozených telat a natalita u chovů v KU v ČR

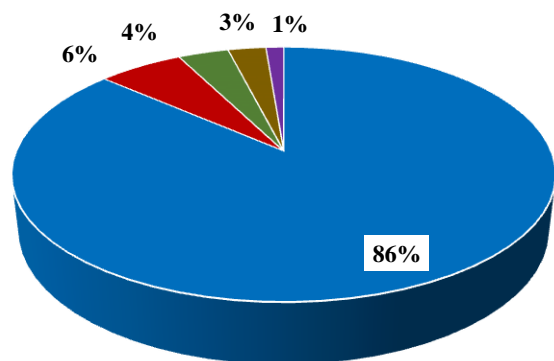
Tab. 67 Stavby krav podle podílu krve masného plemene

Zkratka	Podíl masného plemene	2017	2018
A	Kráva masných plemen 100 %	18 970	20 113
B	Krávy 88 až 99 % masných plemen	1 259	1 407
C	Krávy 75 až 87 % masných plemen	751	835
D	Krávy 50 až 75 % masných plemen	737	626
K	Krávy s podílem C a bez původu	140	295
Celkem zapojeno krav		21 857	23 276

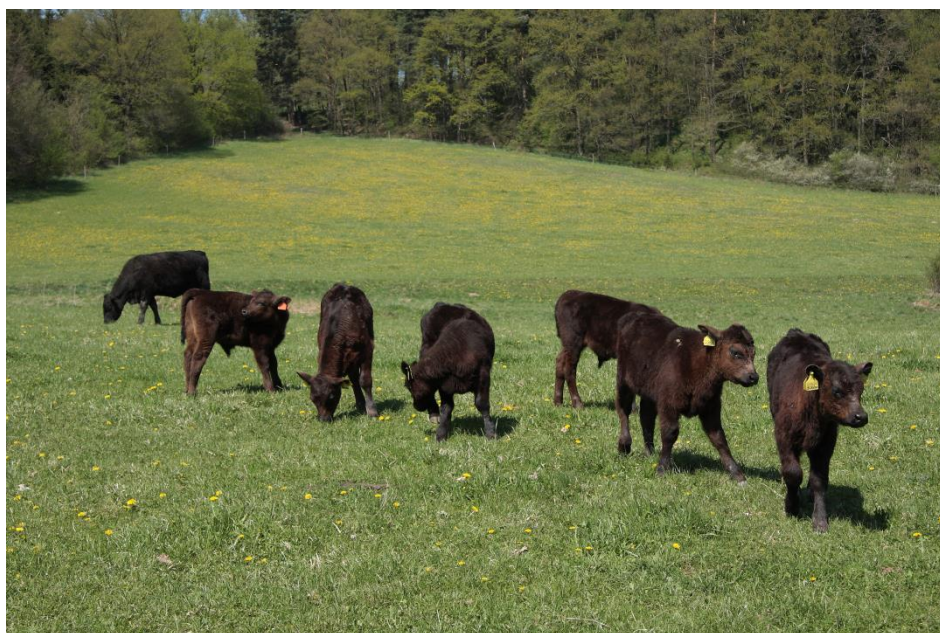
Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Z tab. 66 je patrné, že se meziročně v roce 2018 počet krav chovaných bez TPM zvýšil na 23 276 kusů. V roce 2018 bylo do kontroly užitkovosti zapojeno 10,5 % krav.

Graf 28 Podíl krav v KU podle krve masných plemen (2018)

- Kráva masných plemen 100 %
- Krávy 88 až 99 % masných plemen
- Krávy 75 až 87 % masných plemen
- Krávy 50 až 75 % masných plemen
- Krávy s podílem C a bez původu

Plemeno aberdeen angus, Šumavský angus, foto Karel Melger

V kontrole užítkovosti převažovaly krávy s podílem 100 % krve daného plemene (tab. 68). Podíl kříženců byl v kontrole užítkovosti nízký.

Tab. 68 Počty krav masných plemen a kříženek v KU k 30. 9. daného roku

Plemeno	Zkratka	2017	2018	2018	2018
		krav	krav	% ¹⁾	% ²⁾
aberdeen angus	AA	4 354	4 571	96,2	19,4
belgické modré	BM	36	36	77,8	0,2
blonde d' Aquitaine	BA	643	693	83,0	3,0
galloway	GA	338	349	92,0	1,5
gasconne	GS	570	618	99,5	2,7
hereford	HE	846	929	93,1	4,0
highland	HI	390	418	94,7	1,8
charolais	CH	6 489	6 916	84,3	29,7
limousin	LI	2 711	3 028	89,3	13,0
masný simentál	MS	3 649	3 784	82,5	16,3
Ostatní ³⁾	x	970	1 016	68,6	4,4
piemontese	PI	648	694	48,7	3,0
salers	SA	213	224	100,0	1,0
Celkem	x	21 857	23 276	86,4	100,0

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ krav s podílem 100 % krve příslušných plemen (v %)

²⁾ podíly jednotlivých plemen na celkovém počtu krav masných plemen

³⁾ ostatní plemena a kříženky v kontrole užítkovosti

Hlavním ekonomicky významným ukazatelem chovu masných krav je plodnost, resp. počet narozených a odchovaných telat na 100 krav. Počet živě narozených telat se v roce 2018 v porovnání s rokem 2014 zvýšil (tab. 66). V roce 2018 dosáhl počet živě narozených telat na 100 krav 87,5.

V rámci KU jsou v souladu s příslušnými zásadami hodnoceny ukazatele za jednotlivá masná plemena včetně různých stupňů křížení. Nejrozšířenějšími plemeny byly v roce 2018 charolais, aberdeen angus, masný simental a limousin (tab. 68).

Tab. 69 Ukazatele reprodukce krav (plemena řazena abecedně)

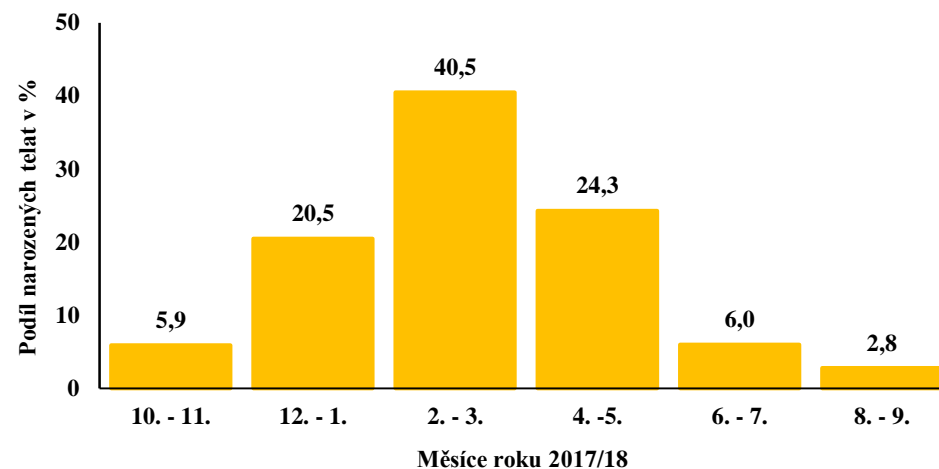
Plemeno	Věk při prvním otelení (měsíců)			Délka mezidobí (dnů)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
AA	30	30	29	397	389	389
BA	36	37	37	442	436	432
BM	34	35	42	449	424	445
GA	36	36	37	425	428	438
GS	37	36	36	435	407	397
HE	35	35	35	408	416	403
HI	40	40	40	431	408	418
CH	36	36	36	421	423	418
LI	36	37	36	417	411	414
MS	32	32	32	414	410	404
PI	35	37	42	418	457	418
SA	36	35	35	464	412	393
Průměr	35,3	35,5	36,4	427	418	414

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

V souladu se zásadami výživy, využívání pastvy a ekonomiky chovu se dlouhodobě uplatňuje sezónní telení krav. Podle údajů v grafu 29 se v období 2017/2018 nejvíce telat narodilo v únoru a březnu, nejméně v srpnu a v září.

Průměrný věk jalovic při 1. otelení se mírně zvýšil z 35,3 měsíců v roce 2016 na 36,4 měsíců v roce 2018 (tab. 69). Mezi jednotlivými plemeny existovala velká variabilita. V roce 2018 bylo dosaženo průměrné délky mezidobí 414 dnů.

Graf 29 Frekvence telení v průběhu kontrolního roku 2017/2018

Tab. 70 Porodní hmotnosti telat a průběh porodů podle plemen

Plemeno	Porodní hmotnost (kg)				Podíl obtížných porodů (%)	
	býci		jalovice		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
AA	38	39	36	36	0,7	0,7
BA	46	46	41	42	2,4	5,2
GS	39	43	36	40	0,2	2,4
HE	41	40	37	37	0,9	2,5
CH	44	45	41	42	1,4	5,1
LI	42	42	39	40	0,7	2,2
MS	44	45	40	41	2,0	4,5
PI	42	42	38	39	1,3	0,8
SA	39	39	37	36	0,5	0,0
Průměr	41,7	42,3	38,3	39,2	1,1	2,6
BM	42	42	38	38	34,1	67,0
GA	33	34	31	32	0,4	0,0
HI	30	29	28	28	0,0	0,0

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Tab. 71 Porody krav a ztráty telat v roce 2018

Plemeno	Nar. telat celkem	Z počtu narozených telat (%)			Porody dvojčat ¹⁾
		mrtvě nar.	zmetání	ztráty celk.	
AA	4 387	1,7	0,1	1,8	3,6
BA	646	1,9	0,0	1,9	3,9
BM	92	1,1	0,0	1,1	3,6
GA	252	1,6	0,0	1,6	2,0
GS	456	2,0	0,0	2,0	1,5
HE	759	0,9	0,1	1,0	2,2
HI	303	0,7	0,0	0,7	1,0
CH	5 873	2,7	0,1	2,8	3,8
LI	2 539	3,2	0,0	3,2	1,5
MS	3 247	2,5	0,0	2,5	4,5
PI	711	0,6	0,0	0,6	2,7
SA	210	1,0	0,0	1,0	2,4

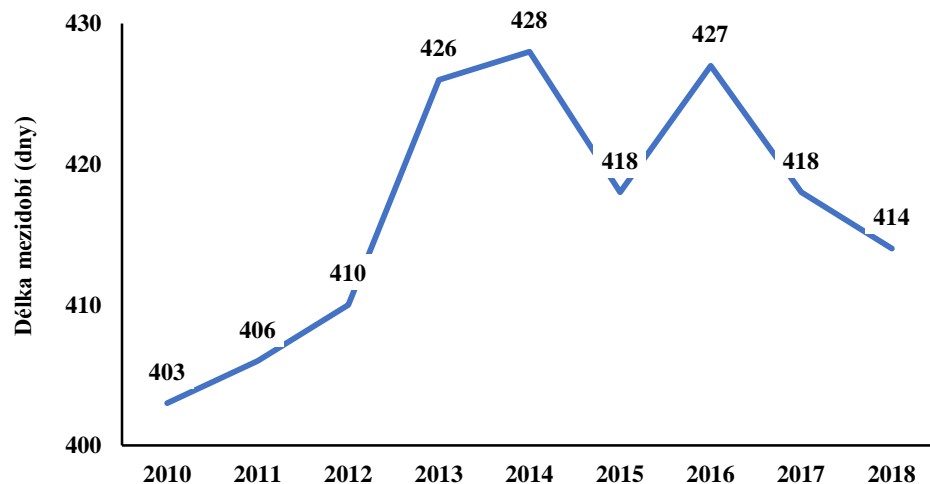
Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ z celkového počtu porodů (%)

Plemeno salers, Hodonický Karel, foto Karel Melger

Graf 30 Průměrná délka mezidobí v KU v ČR

Porodní hmotnosti telat a průběhy porodů (tab. 70) vykazují mezi plemeny obvyklou variabilitu, průměrné ztráty telat jsou při poměrně velkých rozdílech mezi plemeny (tab. 71) srovnatelné s dalšími státy.

Některé ukazatele plodnosti krav v KU (např. vyšší věk při 1. otelení k jistější produkci telat, popř. k udržení kvalitních plemenic v chovu, vyšší počty zvířat k optimálnímu využití TTP aj.) mohou být ovlivněny zaměřením chovů na produkci plemenných a chovných zvířat.

Tab. 72 až 74 uvádí průměrnou hmotnost telat v hlavních sledovaných úsecích odchovu.

Průměrné hmotnosti býčků a jaloviček poukazují na jejich dobrou růstovou schopnost a vyhovující podmínky odchovu. Potvrzuje to i dlouhodobý zájem zahraničních chovatelů o nákup jaloviček k dalšímu chovu a zástavových býčků k výkrmu.

Tab. 72 Hmotnost telat masných plemen ve věku 120 dnů (kg)

Plemeno	Býčci			Jalovičky		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
AA	190	189	191	176	175	178
BA	190	192	193	181	178	177
BM	174	182	175	175	157	172
GS	189	190	179	166	173	167
HE	175	167	175	160	156	159
CH	190	188	185	177	175	178
LI	189	187	188	174	172	175
MS	203	200	202	188	183	187
PI	176	168	169	160	159	165
SA	182	182	187	165	166	170
Průměr	186	185	184	172	169	173
HI	124	136	135	127	122	105
GA	161	153	155	139	138	143

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Plemeno charolais, Zobal Vlastimil, Bor u Březnice, foto Karel Melger

Tab. 73 Hmotnost telat masných plemen ve věku 210 dnů (kg)

Plemeno	Býčci			Jalovičky		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
AA	299	302	296	271	274	273
BA	295	293	283	269	273	263
BM	280	286	269	279	253	273
GS	281	267	268	242	236	251
HE	268	265	276	246	254	258
CH	299	299	291	275	276	275
LI	288	292	295	261	264	265
MS	322	327	324	293	289	291
PI	268	256	225	244	240	244
SA	283	277	292	246	250	253
Průměr	288	286	282	263	261	265
HI	182	173	202	177	165	188
GA	232	237	219	207	220	200

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Plemeno hereford, Janovský Jindřich, Ekofarma Brtná, foto Karel Melger

Tab. 74 Hmotnost telat masných plemen ve věku 365 dnů (kg)

Plemeno	Býčci			Jalovičky		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
AA	529	543	535	374	398	398
BA	475	473	467	373	376	375
BM	475	484	487	426	367	406
GS	497	513	463	336	389	355
HE	512	409	525	342	340	365
CH	557	571	551	395	409	396
LI	508	521	520	372	372	374
MS	575	587	582	416	416	430
PI	467	454	472	334	356	351
SA	468	473	507	351	399	321
Průměr	506	503	511	372	382	377
HI	245	277	260	217	238	199
GA	314	345	335	239	284	282

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

V ČR převažuje dlouhodobě produkce býků z domácí produkce. V roce 2019 bylo vyprodukováno 87,0 % býků z domácí produkce a 13,0 % z importů, včetně inseminačních dávek (tab. 78).

Tab. 75 uvádí přehled o růstu býků vybraných do plemenitby. Jejich počet (včetně importů inseminačních dávek) v letech 2017 až 2019 kolísal mezi 1 797 až 1 967 kusy (tab. 76). Jejich plemenné složení (tab. 77) koresponduje s plemennou příslušností krav. Podíl inseminace (0 až 68 %) lze pro chov krav bez tržní produkce mléka považovat za vyhovující a srovnatelný s chovatelsky vyspělými státy. U většiny plemen je možno považovat podíl inseminace za nízký.

Tab. 75 Růst býků vybraných do plemenitby

Plemeno	Hmotnost ve		Výška v		Ø přírůstek hmotnosti			
	365 dnech		kříži ve 365		(g/kus/den)			
	(kg)		dnech (cm)		v testu		od narození	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
AA	567	566	132	133	1 747	1745	1 464	1461
BA	547	544	139	139	1 807	1815	1 392	1383
BM	557	504	122	125	1 550	x	1 383	1238
GS	517	511	133	132	x	x	1 280	1273
HE	542	554	133	134	1 617	1706	1 376	1426
CH	580	582	136	135	1 776	1819	1 483	1497
LI	535	528	135	135	1 557	1570	1 364	1342
MS	597	605	137	138	1 847	1843	1 530	1553
PI	504	486	132	132	1 531	1527	1 271	1258
SA	503	544	136	140	1 358	1413	1 278	1389
SS ¹⁾	527	x	129	x	x	x	1 331	x
UU ¹⁾	519	533	127	128	1 481	1576	1 313	1371
PP ¹⁾	496	495	129	131	1 423	1455	1 254	1254
MM ¹⁾	x	x	x	x	x	x	x	x
DD ¹⁾	x	x	x	x	x	x	x	x
VV ¹⁾	512	x	136	x	x	x	1 285	x
BB ¹⁾	507	x	131	x	1 341	x	1 291	x

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ názvy plemen pod tab. 77

Tab. 76 Plemenní býci vybrání do plemenitby a podíl inseminace v chovech

Plemeno ¹⁾	Býci vybrání do plemenitby včetně importů (kusů)			Podíl inseminace v chovech zapojených do KUMP (%)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
	MS	455	455	446	22	22
CH	461	388	384	30	28	27
LI	380	398	414	24	23	22
AA	365	365	320	13	11	11
BA	70	72	56	35	28	27
HE	32	28	29	18	17	22
GA	17	21	20	2	3	6
BM	32	13	18	61	57	50
PI	22	18	15	18	9	8
SA	14	17	8	20	17	17
HI	11	24	11	0	1	0
GS	27	24	12	7	7	9
UU ¹⁾	27	16	20	19	13	13
PP ¹⁾	17	15	18	55	49	32
DX ¹⁾	11	7	12	6	1	1
SS ¹⁾	13	8	1	12	4	4
TT ¹⁾	3	2	6	7	0	8
BB ¹⁾	2	1	0	16	16	44
MM ¹⁾	1	1	2	100	100	0
DD ¹⁾	1	0	0	0	0	0
VV ¹⁾	1	2	1	20	0	0
WA ¹⁾	3	1	2	61	77	68
PG ¹⁾	2	7	2	0	3	0
Celkem	1 967²⁾	1 883²⁾	1 797²⁾	22	20	20

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ názvy plemen pod tab. 77 ²⁾ býci celkem (údaje zahrnují i import inseminačních dávek)

Tab. 77 Počty a skladba plemeníků vybraných do plemenitby (rok 2019)

Plemeno	Původ plemeníků			Celkem
	domácí	import	import dávek	
MS	408	32	6	446
CH	318	50	16	384
LI	351	41	22	414
AA	301	3	16	320
BA	50	3	3	56
HE	26	1	2	29
GS	12	0	0	12
PI	15	0	0	15
GA	18	1	1	20
SA	5	2	1	8
UU ¹⁾	17	1	2	20
HI	10	1	0	11
PP ¹⁾	13	1	4	18
BM	4	1	13	18
SS ¹⁾	0	0	1	1
DX ¹⁾	8	4	0	12
TT ¹⁾	6	0	0	6
BB ¹⁾	0	0	0	0
MM ¹⁾	0	0	2	2
DD ¹⁾	0	0	0	0
VV ¹⁾	0	0	1	1
PG ¹⁾	0	1	1	2
WA ¹⁾	0	0	2	2
celkem	1 562	142	93	1 797

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ UU = aubrac; SS = shorthorn; PP = parthenais; TT = texas longhorn; MM = rouge des prés; DD = andorský hnědý; VV = vosgienne; WA = wagyu; BB = bazadaise, DX = dexter, PG = pinzgavský

Tab. 78 Býci masných plemen v plemenitbě z domácí produkce a z dovozu

Původ	2016		2017		2018		2019	
	kusů	%	kusů	%	kusů	%	kusů	%
Domáci	1 487	86,0	1 737	88,0	1 674	89,0	1 562	87,0
Importy ¹⁾	249	14,0	230	12,0	209	11,0	235	13,0
Celkem	1 736	100,0	1 967	100,0	1 883	100,0	1 797	100,0

Pramen: Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

¹⁾ údaje zahrnují i import inseminačních dávek

Plemeno gasconne, Vörös Alois, Pelhřimov u Chebu, foto Karel Melger

Plemeno blonde d'Aquitaine, Český Real a.s., foto Karel Melger

7. Reprodukce a inseminace skotu

Plodnost skotu je po mléčné užitkovosti nejvýznamnější užitkovou vlastností. Za ideální se považuje získání jednoho zdravého telete od krávy za rok. Dobré plodnosti krav odpovídají délka inseminačního intervalu do 75 dnů, březost po první inseminaci nad 50 %, inseminační index do 1,5, délka servis periody do 100 dnů a délka mezidobí do 385 dnů. Při vysoké užitkovosti lze tolerovat prodloužení mezidobí na 400 dnů spolu s adekvátním prodloužením inseminačního intervalu a servis periody. Jak je zřejmé z následujících tabulek, existují ve zlepšení ukazatelů plodnosti v mnoha chovech rezervy ke zlepšení ekonomických výsledků výroby mléka.

Tab. 79 Počty prvních inseminací a zabřezávání po všech inseminacích

Rok	První inseminace (tis.)			Březích po všech inseminacích (tis.)		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
2014	348	147	495	317	142	459
2015	349	154	503	321	149	470
2016	348	153	501	317	147	464
2017	342	151	493	315	146	461
2018	340	150	490	308	144	452
2019	337	151	488	309	144	453

Pramen: ČMSCH, a. s.

V letech 2014 až 2019 byl zaznamenán pokles celkového počtu prvních inseminací (tab. 79). K poklesu počtu prvních inseminací došlo meziročně i v roce 2019. V roce 2019 došlo meziročně k mírnému nárůstu počtu březích krav po všech inseminacích. Nízký podíl inseminací krav masných plemen poukazuje na převažující podíl přirozené plemenitby u krav chovaných v systému bez tržní produkce mléka (tab. 80).

Tab. 80 První inseminace podle plemenné příslušnosti býků (%)

Rok	1. insem. celk. (tis.)	Plemena – užitkové typy (% z prvních inseminací)				celkem
		H ¹⁾	C ²⁾	H + C	masná ³⁾	
2014	495	56,1	37,9	94,0	6,0	100,0
2015	503	56,1	37,7	93,8	6,2	100,0
2016	501	56,2	37,0	93,2	6,8	100,0
2017	493	56,5	37,1	93,6	6,4	100,0
2018	490	57,1	36,7	93,8	6,2	100,0
2019	488	57,7	36,4	94,1	5,9	100,0

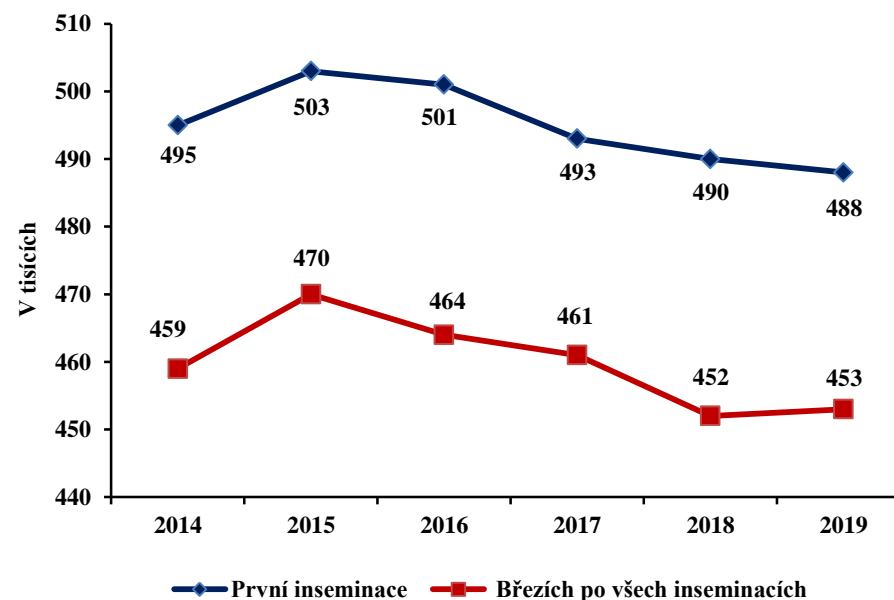
Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ včetně ostatních dojených plemen

²⁾ včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí

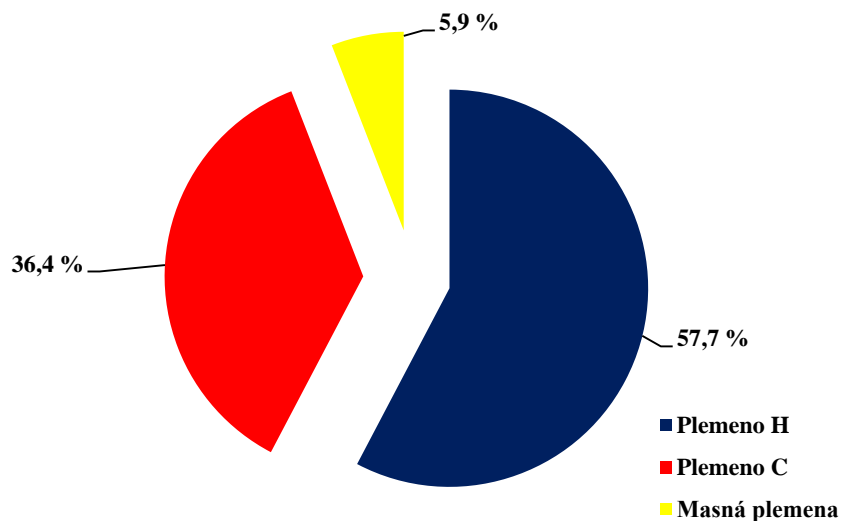
³⁾ včetně býků českého strakatého plemene – zlepšovatelů masné užitkovosti

Graf 31 Počty prvních inseminací a zabřezávání po všech inseminacích

Na celkovém počtu prvních inseminací se v roce 2019 podílely 57,7 % krávy holštýnského plemene (včetně ostatních dojných plemen), 36,4 % dojnice českého strakatého plemene (včetně ostatních plemen s kombinovanou užitkovostí) a 5,9 % masná plemena skotu (tab. 80, graf 32).

Graf 32 První inseminace podle plemenné příslušnosti býků (%)

V tab. 81 jsou uvedeny počty inseminací, v tab. 82 březosti po první a po všech inseminacích a v tab. 83 pak počty zabřezlých krav. Údaje jsou uváděny za jednotlivé měsíce roku 2019.

Vzhledem k ekonomickému významu plodnosti by měly být krávy inseminovány po otelení poprvé v průměru o 10 dnů dříve, zabřezávání by mělo být o 5 až 10 % vyšší a SP a mezidobí by měly být o 10 až 15 dnů kratší. Výsledky chovů s vysokou užitkovostí a dobrou reprodukcí potvrzují, že lze tyto dva základní ukazatele v praxi úspěšně skloubit. Ztrátu z prodloužení SP nebo mezidobí nad optimální délku lze odhadnout na 50 až 70 Kč na den, resp. na 1 000 až 1 400 Kč na pohlavní cyklus.

Nevyhovující plodnost je (podle literárních údajů) až z 60 % způsobena nedostatkem v managementu a ze 40 % ve výživě a krmení dojníc. Často je možno plodnost zlepšit pomocí ekonomicky méně náročných opatření. Patří mezi ně zlepšení organizace a řízení práce a sledování a evidence příznaků říje.

Nejlepších výsledků v zabřezávání po první inseminaci bylo dosaženo u krav masných plemen skotu. České strakaté plemence zabřezávaly úspěšněji než holštýnské (tab. 84).

Tab. 81 Počty prvních a všech inseminací v roce 2019

Měsíce roku 2019	I. inseminace			Všechny inseminace		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
Leden	29 353	11 980	41 333	64 862	20 234	85 096
Únor	26 662	12 060	38 722	58 012	19 687	77 699
Březen	29 059	12 981	42 040	62 962	21 350	84 312
Duben	27 402	12 186	39 588	60 260	20 469	80 729
Květen	27 930	12 355	40 285	62 548	20 706	83 254
Červen	22 118	10 574	32 692	50 329	17 727	68 056
Červenec	23 664	11 676	35 340	56 407	19 466	75 873
Srpen	27 237	12 079	39 316	62 813	19 990	82 803
Září	27 188	11 232	38 420	62 055	18 650	80 705
Říjen	29 087	11 956	41 043	67 409	20 220	87 629
Listopad	26 517	11 251	37 768	63 085	19 476	82 561
Prosinec	25 039	11 072	36 111	58 777	18 738	77 515

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 82 Březost po první a po všech inseminacích v roce 2019

Měsíce roku 2019	Březost po 1. Inseminaci v %			Březost po všech inseminacích v %		
	krávy	jalovice	celkem	krávy	jalovice	celkem
1.	43,4	61,9	48,8	42,8	58,5	46,5
2.	44,5	62,1	50,0	43,5	59,4	47,5
3.	45,7	63,8	51,3	44,0	60,5	48,2
4.	46,0	62,4	51,1	43,9	59,6	47,9
5.	44,1	62,6	49,8	42,4	59,5	46,7
6.	39,1	62,1	46,6	36,9	59,0	42,7
7.	39,6	62,4	47,2	37,1	58,9	42,7
8.	38,6	61,1	45,5	36,7	58,0	41,8
9.	40,3	60,4	46,2	39,5	57,3	43,6
10.	42,3	60,7	47,7	41,7	57,9	45,5
11.	43,3	60,0	48,3	42,8	57,5	46,2
12.	42,9	60,6	48,3	42,2	57,8	46,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 83 Počty zabřezlých krav po první a po všech inseminacích (2019)

Měsíce roku 2019	Počty zabřezlých krav po 1. inseminaci			Počty zabřezlých krav po všech inseminacích		
	krávy	jal.	celkem	krávy	jal.	celkem
1.	13 116	7 730	20 846	28 600	12 353	40 953
2.	12 335	7 841	20 176	26 173	12 228	38 401
3.	14 037	8 850	22 887	29 095	13 732	42 827
4.	13 053	7 932	20 985	27 327	12 686	40 013
5.	12 744	8 077	20 821	27 316	12 815	40 131
6.	9 028	6 966	15 994	19 324	11 077	30 401
7.	9 775	7 645	17 420	21 748	11 996	33 744
8.	10 974	7 727	18 701	24 001	12 087	36 088
9.	11 764	7 336	19 100	26 336	11 517	37 853
10.	12 903	7 669	20 572	29 400	12 326	41 726
11.	12 145	7 169	19 314	28 558	11 835	40 393
12.	11 324	7 142	18 466	26 075	11 465	37 540

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 84 Zabřezávání plemenic skotu po první inseminaci podle plemen v roce 2019

Plemeno	Krávy		Jalovice		Celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%
české strakaté	57 252	45,2	30 571	59,1	87 823	49,3
holštýnské	68 909	36,6	53 901	60,5	122 810	44,3
masná a ostatní	12 895	62,8	5 839	70,9	18 734	65,1

Pramen: ČMSCH, a. s.

Plemenný býk Galileo (AMT-048), CRV Czech Republic

Plemenný býk Rocky NXB-095, CRV Czech Republic

Nejvyužívanější býci českého strakatého a holštýnského plemene

Nejvyužívanějším býkem českého strakatého plemene byl býk MESIAS (HG-393). Majitelem tohoto býka je Reprogen, a.s. (tab. 85).

Tab. 85 Nejvyužívanější býci českého strakatého plemene v roce 2019¹⁾

Státní registr	Jméno	Rok nar.	Počet inseminací prvních	Počet inseminací všech	GZW ⁵⁾	IMU FW ⁶⁾	Majitel
HG-393	MESIAS	2013	11 912	23 273	124	104	Reprogen ²⁾
HG-403	MAGNUM	2013	6181	11322	126	95	Plemo, a.s.
BCH-139	REMMEL	2012	5729	11408	121	113	CRV ³⁾
HCH-039	PASCAL	2016	5705	10892	131	119	CRV ³⁾
HG-449	ROLLS	2017	5341	9653	139	107	CRV ³⁾
HCH-057	HERMELIN	2016	4608	9240	133	106	CRV ³⁾
HCH-056	HYBRID	2017	4186	8128	131	106	CRV ³⁾
HG-369	LANSLIDE	2012	3504	6614	117	95	CHD Impuls ⁴⁾
HCH-014	HARIBO	2013	3425	6932	124	98	CRV ³⁾
MOR-283	MOCCA	2016	3382	6473	129	102	CRV ³⁾

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ PH u býků za období (12/19) ²⁾ Reprogen, a. s. ³⁾ CRV Czech Republic, s.r.o.

⁴⁾ Chovatelské družstvo Impuls, družstvo ⁵⁾ Celkový ekonomický index pro fleckvieh ⁶⁾ Index masné užitkovosti

Nejvyšší počet holštýnských plemenic byl inseminován stejně jako v loňském roce býkem HOTLINE (NXB-351), jehož majitelem byla společnost CRV Czech Republic, spol. s r. o. (tab. 86).

Tab. 86 Nejvyužívanější býci holštýnského plemene v roce 2019

Státní registr	Kódové jméno	Rok nar.	Inseminace první	Inseminace všech	SIH	PH kg bílk.	DAT PH	Majitel
NXB-351	HOTLINE	2015	6805	12721	147,1	43	12/19	CRV ¹⁾
NEO-819	AMPLUS	2017	4959	9647	134,1	22	2/20	CRV ¹⁾
NXB-527	MILLINGTON	2013	4881	9104	137,0	36	12/19	MTS Jinolice
NEO-493	STARTREK	2013	3768	8157	131,3	24	12/19	CRV ¹⁾
NXB-431	VANCOUVER	2016	3765	8168	154,0	70	2/20	Zooservis
NEO-648	ELDORADO	2015	3015	6884	124,1	29	12/19	CBS ²⁾
NXB-343	COLLUDE	2014	2994	5754	135,1	29	12/19	ABS
NEO-442	NILSON	2012	2981	6065	137,7	29	12/19	CRV ¹⁾
NEO-724	LANDON	2014	2857	6041	127,2	34	12/19	CRV ¹⁾
NXB-434	VAIL	2016	2735	5840	143,8	22	2/20	CBS ²⁾

Pramen: ČMSCH, a. s., PH u býků za období: konvenční 12/2019, genomické 2/2020

¹⁾ CRV Czech Republic, spol. s r. o.

²⁾ CBS - Czech Breeding Services s. r. o.

8. Kontrola výkrmnosti býků českého strakatého plemene

Výsledky kontroly výkrmnosti

Produkce kvalitního hovězího masa je významnou užitkovou vlastností českého strakatého skotu. V souladu se šlechtitelským programem tohoto plemene jsou ve Stanicích kontroly výkrmnosti skotu (SKVS) hodnoceny mimo jiné výsledky kontroly užitkovosti synů testovaných býků. V posledních letech je patrný pokles počtu hodnocených zvířat. V roce 2019 bylo hodnoceno pouze 184 zvířat a byl dosažen přírůstek v testu 1 074 g, přírůstek celkem 1 056 g a netto korigovaný přírůstek 598 g na kus a den (tab. 87).

Tab. 87 Výsledky stanic kontroly výkrmnosti skotu (plemeno české strakaté)

Rok	Hodnoceno zvířat	Přírůstek (g) na kus a den			
		v testu ¹⁾	celkem ²⁾	netto	netto korigovaný
2014	399	1 092	1 059	607	611
2015	409	1 105	1 068	611	617
2016	393	1 156	1 100	630	646
2017	351	1 124	1 082	620	628
2018	212	1 121	1 079	618	626
2019	184	1 074	1 056	603	598

Pramen: ČMSCH, a. s.

¹⁾ věk 150 až 530 dnů, 150 až 600 dnů od roku 2013

²⁾ od narození do porážky

Vývoj tříd zmasilosti JUT býků českého strakatého plemene

Zařazení býků do jatečných tříd ovlivňuje podíl krve českého strakatého plemene. Potvrzují to údaje v tab. 88. S nižším podílem krve se snižoval i podíl zvířat zařazených do tříd E+U+R a zvyšoval se podíl

zvířat ve třídách O a P. Do tříd E+U+R bylo v roce 2019 zařazeno 88,8 % býků plemenné skupiny C1, 83,0 % býků plemenné skupiny C2 a 73,2 % býků plemenné skupiny C3. Podíl býků zařazených do třídy zmasilosti P byl minimální (tab. 88).

Tab. 88 Třídy zmasilosti býků českého strakatého plemene (2019)

Plemenná skupina	Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (%)					
	E	U	R	E+U+R	O	P
C1	0,9	33,8	54,1	88,8	10,8	0,4
C2	0,5	25,0	57,5	83,0	16,1	0,9
C3	0,5	18,1	54,6	73,2	24,4	2,4

Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

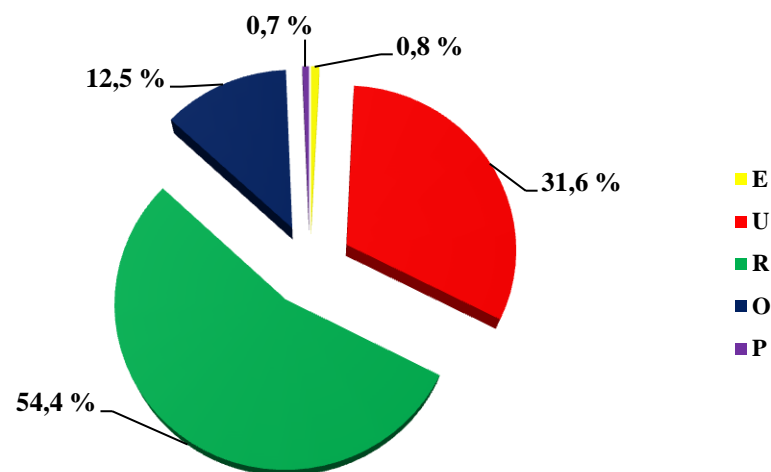
Z tabulky 89 je patrné, že v letech 2015 až 2019 se podíl jatečných býků v nejvyšších třídách zmasilosti E a U zvýšil. Ze vztahu obchodních tříd a nákupních cen jatečných zvířat je zřejmý dopad tohoto ukazatele na ekonomické výsledky chovu skotu českého strakatého plemene.

Tab. 89 Vývoj tříd zmasilosti JUT býků českého strakatého plemene

Třída	Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (%)				
	2015	2016	2017	2018	2019
E	0,2	0,2	0,3	0,5	0,8
U	23,5	25,8	27,1	30,2	31,6
R	65,1	62,1	61,2	57,7	54,4
E+U+R	88,8	88,1	88,6	88,4	86,8
O	10,8	11,3	10,7	11,1	12,5
P	0,4	0,6	0,7	0,5	0,7

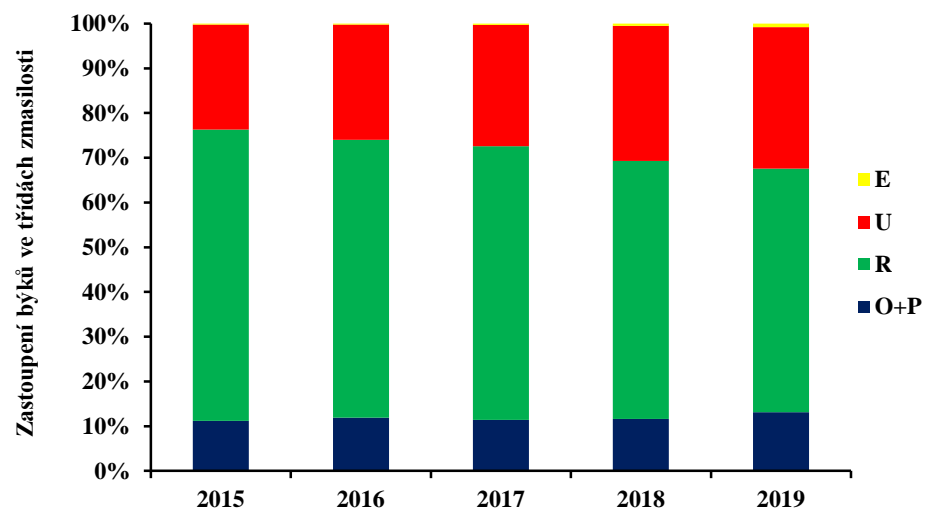
Pramen: Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Graf 33 Zastoupení býků ve třídách zmasilosti (2019)

**Kráva českého strakatého plemene.
CRV Czech Republic, spol. s r.o.**

Graf 34 Vývoj tříd zmasilosti JUT býků českého strakatého plemene

**Plemenný býk Pascal (HCH-039)
CRV Czech Republic, spol. s r.o.**

9. Vybrané údaje z ústřední evidence skotu (ÚE)

Organizací pověřenou vedením ústřední evidence, resp. identifikací a registrací skotu, je ČMSCH, a. s. ÚE je významnou součástí společné organizace trhu s živočišnými produkty. Jejím hlavním cílem je možnost sledování pohybu (přesunů) zvířat v případě výskytu nakažlivých chorob, současně je nezbytným podkladem pro přímé a další platby vyplácené na zvířata a na plochu. Systém identifikace a registrace skotu je uveden v legislativě unie a z ní odvozených domácích předpisech vymezujících úkoly a povinnosti všech „účastníků“ chovu skotu. Chovatelů se týkají hlavně povinnosti hlásit ve stanovených termínech a předepsaným způsobem pověřené organizaci údaje o narození, úhynech a přesunech zvířat (nákupy, prodeje aj.), vést stájový registr zvířat, uchovávat předepsané doklady a umožnit pověřeným osobám provádění kontrol. ČMSCH, a. s., jako organizace pověřená vedením ÚE, vydává metodické „Pokyny pro chovatele“, ve kterých je charakterizován způsob provádění identifikace a registrace jednotlivých druhů zvířat a detailně jsou specifikovány povinnosti chovatelů. Základními výrobními a organizačními jednotkami chovu skotu jsou zemědělské podniky (chovy) a jejich hospodářství.

Stavy skotu a velikost podniků

Z tab. 90 je patrné, že se k 31. 12. 2019 choval skot v 18 152 podnicích. Nejvyšší podíl tvořily podniky s 1 až 10 kusy skotu, na které ale připadalo pouze 2,0 % zvířat. Téměř polovina skotu byla chována v podnicích s více než 1 000 kusy skotu. ČR patří mezi země s nejvyšší průměrnou velikostí stád s chovem skotu v EU.

Tab. 90 Zemědělské podniky s chovem skotu

Počet skotu (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	skotu %
1–10	9 421	51,9	2,0
11–50	4 857	26,8	7,0
51–200	2 250	12,4	12,6
201–500	708	3,9	12,9
501–1 000	453	2,5	18,2
Nad 1 000	463	2,5	47,3
Celkem	18 152	100,0	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s., stav k 31. 12. 2019

Tab. 91 Celkový přehled počtu zvířat dle věku a pohlaví

Věk	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
Do 3 měsíců	46 937	57 008	103 945
3-6 měsíců	37 626	57 056	94 682
6 měsíců-1 rok	85 184	135 759	220 943
1-2 roky	100 722	209 608	310 330
2-3 roky	10 051	159 387	169 438
3-4 roky	2 983	133 728	136 711
4-5 let	2 075	101 943	104 018
5-6 let	1 563	78 109	79 672
6-7 let	1 177	54 143	55 320
7-8 let	902	39 423	40 325
Nad 8 let	2 230	91 695	93 925
Celkem	291 450	1 117 859	1 409 309

Pramen: ČMSCH, a. s., stav k 31. 12. 2019

K 31. 12. 2019 bylo v ústřední evidenci 1 409 309 kusů skotu (tab. 91), z čehož bylo 291 450 býků (21 %) a 1 117 859 kusů zvířat samičího pohlaví (79 %). Nejvíce zastoupenou skupinou podle věku byla zvířata ve věku 1 až 2 let (22 %). Téměř polovina chovaných zvířat byla ve věku 6 měsíců až 3 let. Stejně jako u chovu skotu celkem připadal nejvyšší podíl podniků s chovem dojených krav na interval 1 až 10 kusů (tab. 92). Podíl dojených krav byl ale v této skupině zanedbatelný a dosáhl

pouze 1,1, %. Nejvyšší podíl dojených krav byl chován v podnicích nad 200 kusů. Přehled o zemědělských podnicích podle počtu krav k 31. 12. 2019 celkem uvádí tab. 93 a podle počtu býků tab. 94.

Tab. 92 Zemědělské podniky podle počtu dojených krav

Počet krav (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	krav %
1–10	1 888	56,6	1,1
11–50	419	12,6	2,8
51–200	395	11,8	11,9
201–500	405	12,1	36,7
501–1 000	191	5,7	34,5
Nad 1 000	37	1,2	13,0
Celkem	3 335	100,0	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s., stav k 31. 12. 2019

Tab. 93 Zemědělské podniky podle počtu krav

Počet krav (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	krav %
1–10	6 682	56,7	3,8
11–50	3 094	26,2	11,9
51–200	1 173	10,0	19,8
201–500	578	4,9	31,0
501–1 000	218	1,8	24,3
Nad 1 000	42	0,4	9,2
Celkem	11 787	100,0	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s., stav k 31. 12. 2019

Tab. 94 Zemědělské podniky podle počtu býků

Počet býků (kusů)	Zemědělské podniky		
	n	%	býků %
1–10	8 150	69,2	9,4
11–50	2 449	20,8	18,4
51–200	841	7,1	27,2
201–500	259	2,2	26,7
501–1 000	60	0,5	13,1
Nad 1 000	11	0,2	5,2
Celkem	11 770	100,0	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s., stav k 31. 12. 2019

Plemenný býk Nilson (NEO-442), CRV Czech Republic, spol. s r.o.

Vývoz a dovoz živých zvířat

V letech 2014 až 2018 došlo k růstu počtu vyvezených živých zvířat z 217 671 kusů v roce 2014 na 271 433 kusů v roce 2018. V roce 2019 se počet vyvezených zvířat výrazněji nezměnil. Hlavními obchodními vývozními partnery byly Turecko, Rakousko, Španělsko, Německo a Nizozemsko (tab. 97). Těchto pět zemí se podílelo v souhrnu 73 % (197 975 kusů) na celkových vývozech živého skotu z ČR v roce 2019. Při vývozu převažovala zvířata samčího pohlaví do věku 366 dnů a samičí zvířata ve věku více než 732 dnů (tab. 96)

Tab. 95 Vývozy skotu podle údajů ústřední evidence

Rok	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem (kusů)
2014	145 587	72 084	217 671
2015	168 438	83 933	252 371
2016	175 850	90 946	266 796
2017	161 391	91 173	252 564
2018	174 834	96 599	271 433
2019	168 451	102 937	271 388

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 96 Vývoz zvířat podle věku v roce 2019

Věk zvířat (dny)	♂ kusy	♂ %	♀ kusy	♀ %
Do 366 dnů	133 852	79,5	26 948	26,2
367 až 732	29 143	17,3	28 712	27,9
Více než 732	2 851	1,7	46 366	45,0
Neznámé stáří	2 605	1,5	911	0,9
Celkem	168 451	100,0	102 937	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

Dovoz skotu do ČR byl zanedbatelný a většina dovozů byla realizována z Irsku a Německa (dohromady 76,3 % všech dovozů skotu do ČR). Z bilance zahraničního obchodu vyplývá vysoký převis vývozu nad dovozy živého skotu, resp. vysoké kladné „početní“ saldo.

Tab. 97 Vývoz skotu z ČR v roce 2019

Země	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem kusů	%
Turecko	52 016	6 921	58 937	21,7
Rakousko	19 135	32 504	51 639	19,0
Španělsko	48 018	476	48 494	17,9
Německo	7 933	14 606	22 539	8,3
Nizozemsko	15 510	856	16 366	6,0
Slovinsko	7 502	8 751	16 253	6,0
Chorvatsko	3 195	10 739	13 934	5,1
Belgie	8 735	300	9 035	3,3
Itálie	958	6 668	7 626	2,8
Polsko	1 795	4 544	6 339	2,3
Kazachstán	21	5 325	5 346	2,0
Srbsko	334	2 070	2 404	0,9
Ukrajina	0	1 760	1 760	0,6
Libanon	1 187	381	1 568	0,6
Slovensko	979	560	1 539	0,6
Rusko	25	1 449	1 474	0,5
Řecko	272	1 127	1 399	0,5
Maďarsko	296	1 047	1 343	0,5
Ostatní	540	2 853	3 393	1,4
Celkem vývoz	168 451	102 937	271 388	100,0

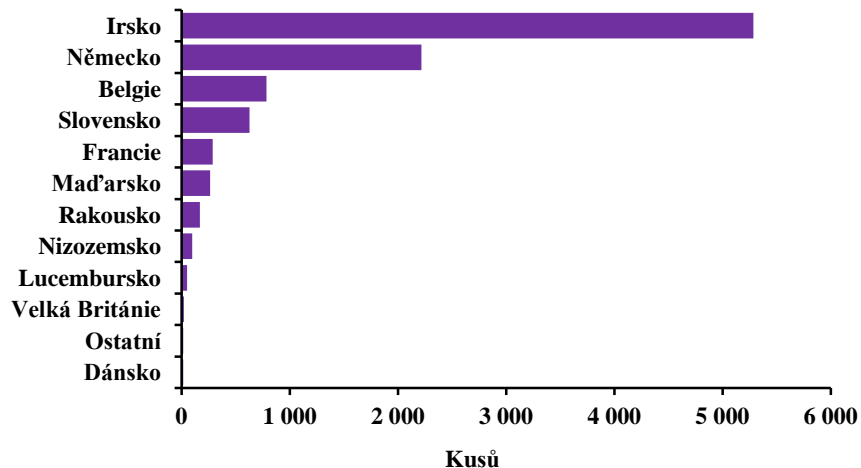
Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 98 Dovoz skotu do ČR v roce 2019

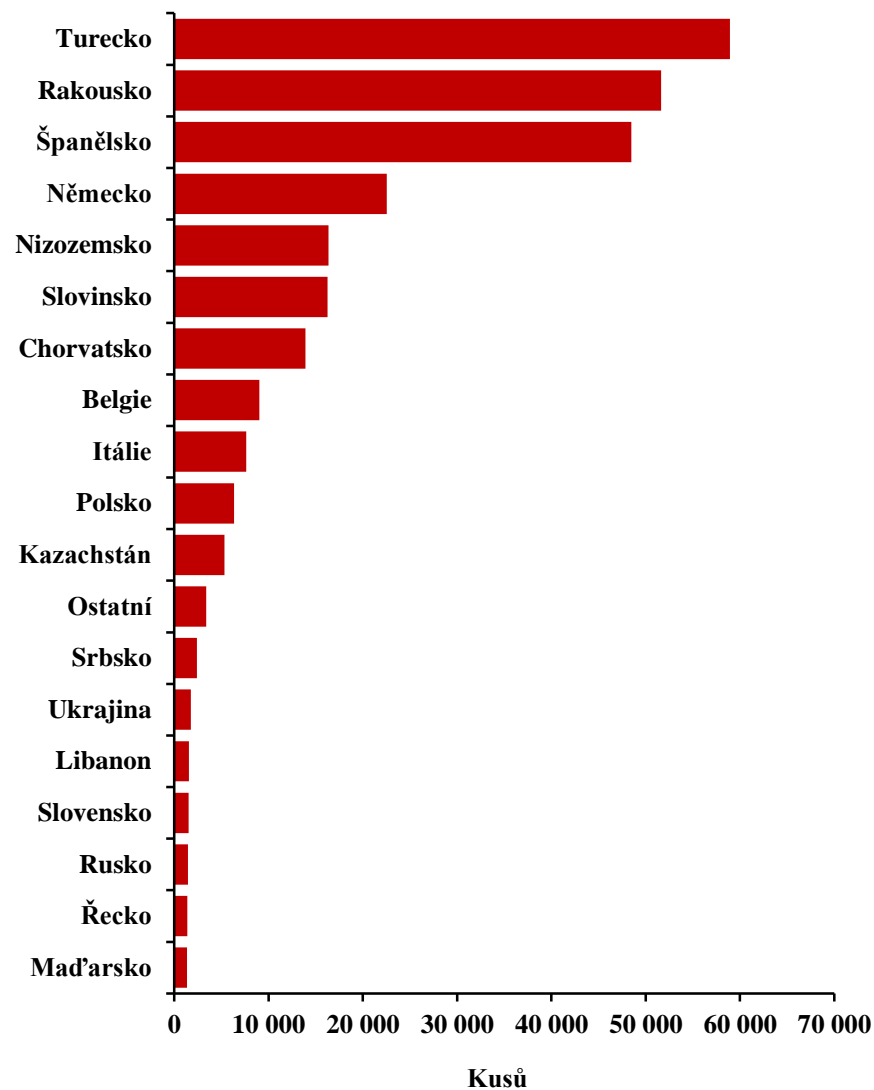
Země	♂	♀	Celkem	
	(kusy)	(kusy)	kusy	%
Irsko	5 238	47	5 285	53,8
Německo	387	1 828	2 215	22,5
Belgie	707	78	785	8,0
Slovensko	32	594	626	6,4
Francie	51	236	287	2,9
Maďarsko	255	9	264	2,7
Rakousko	131	38	169	1,7
Nizozemsko	3	95	98	1,0
Lucembursko	49	0	49	0,5
Velká Británie	1	20	21	0,2
Dánsko	10	3	13	0,1
Ostatní	6	9	15	0,2
Celkový součet	6 870	2 957	9 827	100,0

Pramen: ČMSCH, a. s.

Graf 35 Dovoz skotu do ČR v roce 2019

Graf 36 Vývoz skotu z ČR v roce 2019

**Stavy zvířat podle jednotlivých plemen
(členění zvířat se 100 % krve a kříženci)**

V tab. 99 je přehled o stavech skotu podle jednotlivých plemen (plemena se 100 % krve).

Tab. 99 Stavy zvířat podle plemen (100 % podíl krve)

Plemeno	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
aberdeen angus	6 002	15 561	21 563
angorský hnědý skot	6	12	18
aubrac	132	602	734
ayrshire	5	62	67
bazadais	14	46	60
belgické modré	41	63	104
bizon	75	145	220
blonde d'Aquitaine	841	2 158	2 999
brahman	1	1	2
braunvieh	345	1 203	1 548
černostrakaté holštýnské	50 768	342 661	393 429
červené holštýnské	2 379	11 720	14 099
česká červinka	109	402	511
české strakaté	87 199	223 928	311 127
dexter	129	283	412
galloway	605	1 462	2 067
gasconne	438	1 615	2 053
hereford	968	2 879	3 847
highland	825	2 116	2 941
charolais	4 962	17 190	22 152

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 99 Stavy zvířat podle plemen (100 % podíl krve)

Plemeno	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
jak	26	39	65
jersey	508	2 216	2 724
Jiná plemena dojená	1 674	5 381	7 055
limousine	3 998	8 463	12 461
masný simentál	8 314	24 719	33 033
montbéliarde	3 441	8 324	11 765
normande	128	238	366
Ostatní masná plemena	242	633	875
parthenais	147	437	584
piemontese	281	695	976
pinzgavský skot	31	70	101
salers	229	823	1 052
shorthorn	54	101	155
texas longhorn	43	44	87
uckermärker	10	33	43
vosgienne	4	23	27
wagyu	48	56	104
zubr	3	6	9
Celkem	175 025	676 412	851 437

Pramen: ČMSCH, a. s.

V tab. 100 je přehled kříženců v ústřední evidenci. Zvířata v tab. 100 nemají 100 % daného plemene.

Tab. 100 Stavby kříženců v ústřední evidenci

Kříženci	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
Kříženci masných plemen:	5 327	21 535	26 862
Kříženci masných s českým strakatým	47 084	172 866	219 950
Kříženci masných s holštýnským	8 438	27 642	36 080
Kříženci masných s ostatními dojenými:	21 742	78 845	100 587
Kříženci dojených plemen:	33 826	140 567	174 393
Celkem	116 417	441 455	557 872

Pramen: ČMSCH, a. s.

Stavy skotu podle převažujícího plemene

Tab. 101 uvádí přehled o stavech skotu v ústřední evidenci podle převažujícího plemene.

Tab. 101 Stavby zvířat podle převažujícího plemene (Pramen Mze)

Převažující plemeno	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
aberdeen angus	23 834	71 706	95 540
andorský hnědý skot	6	12	18
aubrac	132	602	734
ayrshire	55	613	668
bazadais	14	46	60
belgické modré	3 851	4 955	8 806
bizon	75	145	220
blonde d'Aquitaine	4 441	16 532	20 973
brahman	1 516	4 344	5 860
brahman	3	3	6
braunvieh	1 098	4 159	5 257
černostrakaté holštýnské	57 832	382 730	440 562

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 101 Stavby zvířat podle převažujícího plemene - pokračování

Převažující plemeno	♂ (kusů)	♀ (kusů)	Celkem
červené holštýnské	3 648	18 247	21 895
česká červinka	109	402	511
české strakaté	108 842	305 120	413 962
dexter	129	283	412
galloway	1 927	5 904	7 831
gasconne	1 488	5 047	6 535
hereford	4 308	17 788	22 096
charolais	29 761	128 271	158 032
jak	26	39	65
jersey	1 033	4 090	5 123
jiná plemena dojená	3 916	12 107	16 023
limousine	22 369	71 094	93 463
masný simental	8 327	24 921	33 248
montbéliarde	3 441	8 324	11 765
normande	410	878	1 288
ostatní masná plemena	4 523	12 772	17 295
parthenais	147	437	584
piemontese	2 778	11 585	14 363
pinzgavský skot	31	70	101
rouge de Prés	0	2	2
salers	1 218	4 368	5 586
shorthorn	54	101	155
texas longorn	43	44	87
uckermärker	10	33	43
vosgienne	4	23	27
wagyu	48	56	104
zubr	3	6	9

Pramen: ČMSCH, a. s.

10. Vybrané ukazatele chovu skotu v krajích ČR

Počty obyvatel, výměra zemědělské půdy a TTP a vybrané údaje a výsledky chovu skotu ve čtrnácti krajích ČR (včetně Prahy) jsou uvedeny v tab. 102 až 108. Údaje za kraj Praha jsou ve většině případů sloučené s údaji za Středočeský kraj. Základní ukazatele (zkratky krajů, počet obyvatel, výměru zemědělské půdy a TTP) uvádí tab. 102.

Více než 1 mil. obyvatel měly v roce 2019 v ČR kraje Středočeský, Moravskoslezský, Praha a Jihomoravský. Nejméně obyvatel pak kraje Liberecký a Karlovarský (tab. 102). Nejvyšší výměra zemědělské půdy je obhospodářována v krajích Středočeský, Jihočeský, Vysočina a Jihomoravský a nejmenší v krajích Liberecký, Karlovarský a Praha.

Tab. 102 Kraje ČR v roce 2019

Kraj	Zkratka	Obyvatel (tis.) ¹⁾	Zem. půda (tis. ha) ²⁾	TTP ²⁾	
				tis. ha	% ³⁾
Praha	P	1 315,1	10,6	0,6	5,7
Středočeský	STC	1 377,2	550,7	70,7	12,8
Jihočeský	JHC	643,2	420,9	171,9	40,8
Plzeňský	PLK	587,4	319,4	120,6	37,8
Karlovarský	KVK	294,8	97,3	62,1	63,8
Ústecký	ULK	820,5	219,0	62,9	28,7
Liberecký	LBK	442,9	101,6	62,4	61,4
Královéhradecký	HKK	551,2	237,3	67,1	28,3
Pardubický	PAK	521,2	232,1	55,6	24,0
Vysočina	VYS	509,4	363,7	84,8	23,3
Jihomoravský	JHM	1 189,5	361,9	23,4	6,5
Olomoucký	OLK	632,2	244,5	66,8	27,3
Zlínský	ZLK	582,7	153,2	54,8	35,8
Moravskoslezský	MSK	1 201,4	211,4	88,1	41,7
Celkem ČR	ČR	10 668,7	3 523,6	991,8	28,1

Pramen: ČSÚ ¹⁾ počet obyvatel k 30. červnu 2019 (Počet obyvatel podle regionů soudržnosti, krajů a okresů) ²⁾ ze soupisu ploch osevů k 31. 5. 2019

³⁾ z výměry zemědělské půdy v daném kraji

Značné rozdíly existují mezi kraji rovněž ve výměře TTP a v jejich podílu na zemědělské půdě.

Významné rozdíly mezi kraji vykazují i početní stavy skotu (tab. 103). Největší byly v krajích Jihočeský, Vysočina a Plzeňský, nejnižší pak v krajích Liberecký, Ústecký a Karlovarský. Značné rozdíly mezi kraji existovaly u krav dojených i chovaných v systému bez tržní produkce mléka, stejně jako u dalších kategorií skotu (chovných jalovic a býků nad 12 měsíců věku). V závislosti na počtu a doživosti dojených krav byl v roce 2019 největší objem mléka vyroben v krajích Vysočina, Hl. m. Praha + Středočeský, Jihočeský a Plzeňský, nejmenší pak v krajích Liberecký, Ústecký a Karlovarský. Údaje o narozených a odchovaných telatech poukazují na méně uspokojivou situaci v reprodukci plemen skotu ve všech krajích (tab. 104).

Tab. 103 Stavby hlavních kategorií skotu (tis. kusů, prosinec 2019)

Kraj	Skot		Krávy ¹⁾		Chovné jalovice ²⁾	Býci nad 1 rok ³⁾
	celkem	dojené	bez TPM	celkem		
STC + P	147	43	16	59	22	13
JHC	212	46	42	88	28	19
PLK	155	40	25	65	23	12
KVK	40	7	11	18	5	3
ULK	41	7	10	17	5	4
LBK	49	9	11	20	6	4
HKK	99	28	13	41	15	8
PAK	111	34	12	46	17	9
VYS	212	66	23	89	31	16
JHM	64	21	4	25	10	5
OLK	86	24	12	36	12	7
ZLK	63	18	10	28	9	5
MSK	86	20	20	40	12	5
ČR	1 365	363	209	572	195	110

Pramen: ČSÚ ¹⁾ zapuštěné a nezapuštěné ²⁾ zahrnuje jalovice ve věku 1 až 2 roky, nezahrnuje jatečně jalovice a jalovice nad 2 roky (zapuštěné, nezapuštěné a jatečné)

³⁾ zahrnuje býky a voly ve věku 1 až 2 roky a býky a voly nad 2 roky

Tab. 105 uvádí přehled hlavních výsledků kontroly užitkovosti dojených krav v ČR. Rozdíly mezi užitkovostí výrobní (vykazované ČSÚ) a zjištěnou KU jsou způsobeny mimo jiné rozdílným vykazováním (výpočtem) dojivosti krav v KU za normované laktace.

Stejně jako u dalších ukazatelů existují mezi kraji i rozdíly v počtech porážených zvířat a jejich porážkových hmotnostech (tab. 106 a 107). Průměrná porážková živá hmotnost býků dosáhla v roce 2019 v ČR 671,9 kg, krav 534,1 kg, jalovic 467,0 kg a telat 101,6 kg. V roce 2019 bylo v ČR poráženo 100,0 tis. býků, 104,6 tis. krav, 26,1 tis. jalovic a 6,0 tis. telat (tab. 107).

Tab. 104 Vybrané ukazatele chovu dojnic (2019)

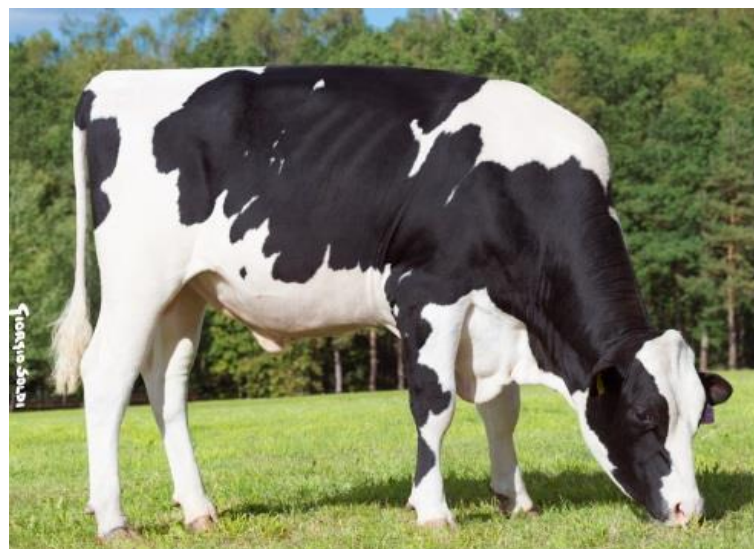
Kraj	Výroba mléka mil. l.	Mléka na krávu l. ¹⁾	Telata na 100 krav narozeno	odchováno	Úhyn % ²⁾
STC + P	387,3	8 979	99,2	93,2	6,0
JHC	350,9	7 579	96,3	89,3	7,3
PLK	339,1	8 460	100,0	93,6	6,4
KVK	46,3	6 769	94,7	87,1	8,0
ULK	54,9	7 799	93,6	87,4	6,6
LBK	72,0	7 645	95,7	89,3	6,7
HKK	238,0	8 593	100,8	94,9	5,9
PAK	291,1	8 532	101,8	96,6	5,0
VYS	570,8	8 729	101,4	95,0	6,3
JHM	181,3	8 681	101,8	96,5	5,2
OLK	203,5	8 441	98,3	92,2	6,1
ZLK	154,3	8 900	99,0	93,6	5,4
MSK	183,2	8 996	95,5	89,7	6,0
ČR	3 072,7	8 471	98,9	92,7	6,2

Pramen: ČSÚ

¹⁾ průměrná roční dojivost ²⁾ úhyn telat z počtu narozených

Plemenný býk Avar (NXB-626)
NATURAL spol. s r. o.

Plemenný býk Zetor (NEO-834)
NATURAL spol. s r. o.

Tab. 105 Výsledky kontroly užítkovosti v roce 2019 (metoda A)

Kraj	Normované laktace	Mléko (kg)	Tuk (%)	Bílkoviny (%)	Věk při 1. otelení ¹⁾	Mezidobí (dnů)
P	188	8 698	3,89	3,35	24/15	397
STC	35 801	9 635	3,84	3,43	24/25	399
JHC	37 498	8 463	3,95	3,51	27/05	401
PLK	29 947	9 110	4,00	3,48	25/23	396
KVK	1 865	6 544	4,00	3,54	28/18	398
ULK	2 422	8 921	3,89	3,32	26/19	403
LBK	7 206	7 749	3,97	3,47	27/23	391
HKK	22 254	8 968	3,90	3,45	26/03	394
PAK	29 162	8 832	3,94	3,49	26/12	389
VYS	58 802	9 272	3,90	3,44	25/21	392
JHM	19 086	9 086	3,92	3,44	25/00	397
OLK	20 095	9 104	3,86	3,42	25/03	401
ZLK	13 747	9 675	3,94	3,41	24/18	402
MSK	13 094	10 020	3,83	3,35	24/21	399

Pramen: ČMSCH, a. s.

1) měsíce / dny

Plemenný býk Ferm (NEO-877)
NATURAL spol. s r. o.

Plemenný býk NEO-843 (Attila)
NATURAL spol. s r. o.

Tab. 106 Porážkové hmotnosti skotu v krajích ČR (2019)

Kraj	Porážková hmotnost (živá hmotnost kg/kus)			
	býci	krávy	jalovic	telata
STC + P	639,2	488,2	407,1	95,3
JHC	641,4	546,5	423,4	111,9
PLK	648,7	542,4	457,0	117,1
KVK	591,3	552,9	463,3	183,3
ULK	608,2	522,9	421,7	131,1
LBK	617,1	490,6	472,1	87,1
HKK	640,1	478,2	434,1	63,6
PAK	691,3	574,3	513,0	106,1
VYS	680,3	550,3	484,2	107,2
JHM	711,2	546,9	520,9	102,1
OLK	669,3	588,1	465,8	150,1
ZLK	600,0	479,0	414,6	114,5
MSK	728,4	550,5	479,0	102,9
ČR	671,9	534,1	467,0	101,6

Pramen: ČMSCH, a. s.

Tab. 107 Počet porážek skotu v krajích ČR (2019)

Kraj	Celkem	Porážky (tis. kusů) z toho			
		býci	krávy	jalovic	telata
STC + P	22,1	9,5	9,8	2,0	0,8
JHC	9,6	5,0	3,1	1,2	0,3
PLK	23,8	8,4	12,2	2,6	0,6
KVK	2	0,8	0,8	0,3	0,1
ULK	4,1	1,3	1,0	1,7	0,1
LBK	4,6	2,0	1,6	0,8	0,2
HKK	17,5	5,9	8,9	1,7	1,0
PAK	59,3	30,7	22,7	5,5	0,4
VYS	51,9	18,2	26,9	5,3	1,5
JHM	9,2	5,5	1,9	1,6	0,2
OLK	6,5	4,5	1,4	0,5	0,1
ZLK	16,6	2,5	11,4	2,1	0,6
MSK	9,5	5,7	2,9	0,8	0,1
ČR	236,7	100,0	104,6	26,1	6,0

Pramen: ČSÚ

Plemenný býk Wings (HG-465)
NATURAL spol. s r. o.

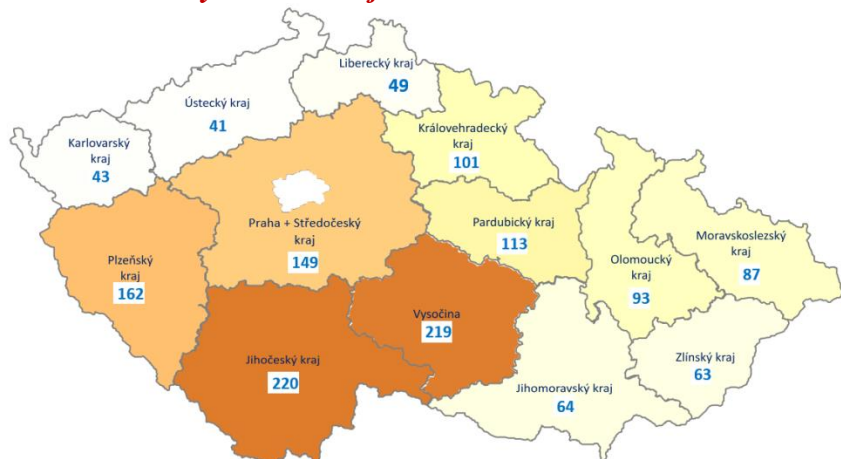
Tab. 108 Výroba hovězího masa a masa celkem (v jatečné hmotnosti, 2019)

Kraj	Hovězí a telecí (tis. tun)	Vepřové (tis. tun)	Celkem (bez drůbeže) tis. tun
STC + P	6,3	29,5	35,9
JHC	3,0	53,3	56,3
PLK	7,1	10,5	17,6
KVK	0,6	x	0,6
ULK	1,1	x	2,0
LBK	1,3	0,9	2,2
HKK	4,7	23,1	27,8
PAK	20,0	7,2	27,2
VYS	16,0	21,5	37,5
JHM	3,1	28,5	31,6
OLK	2,2	15,4	17,6
ZLK	4,2	x	10,1
MSK	3,3	13,0	16,3
ČR	72,9	209,6	282,7

Pramen: ČSÚ

V roce 2019 bylo vyrobeno 72,9 tis. tun hovězího a telecího masa, 209,6 tis. tun vepřového masa a 282,7 tis. tun masa celkem (tab. 108). Stagnace, popř. sestupný trend produkce (především vepřového) masa je důsledkem a současně i jednou z příčin dlouhodobého snižování rozměru agrárního sektoru v ČR. V některých krajích nebyla produkce vepřového masa z důvodu ochrany dat publikována. V údajích za ČR a v celkové produkci masa jsou však tyto hodnoty započteny.

Obrázek 1: Stavby skotu v krajích v ČR k 1. 4. 2020 v tisících kusech

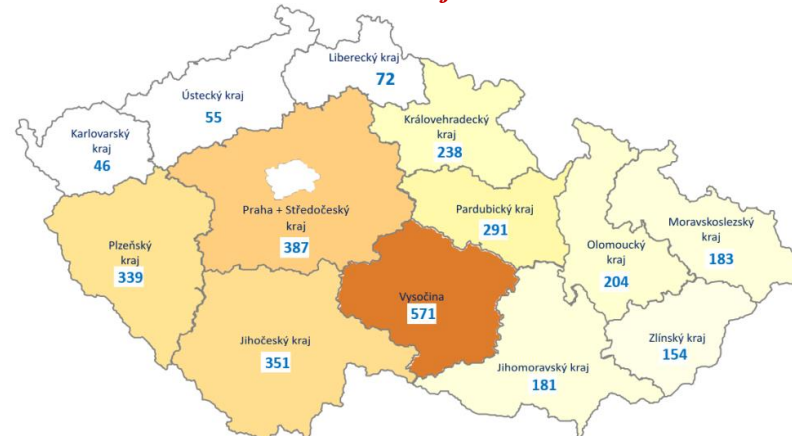
Pramen: ČSÚ

Obrázek 2: Stavby krav v krajích v ČR k 1. 4. 2020 v tisících kusech

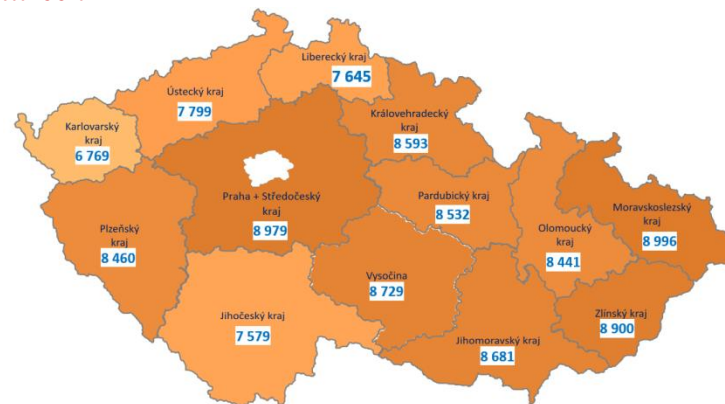
Pramen: ČSÚ

Obrázek 3: Produkce mléka v krajích v ČR v roce 2019 v tisících litrech

Pramen: ČSÚ

Obrázek 4: Průměrná roční dojivost krav v krajích v ČR v roce 2019 v litrech

Pramen: ČSÚ

11. Závěr

Podle Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030 (MZe) představuje mléko jednu z klíčových komodit z hlediska zachování vhodné struktury českého zemědělství. A další klíčovou komoditou z hlediska žádoucího strukturálního vývoje zemědělství je produkce jatečného skotu a hovězího masa. Z výše uvedeného a ze statistických údajů uvedených nejen v této ročence vyplývá, že chov skotu je již řadu let nedílnou a velmi důležitou součástí českého agrárního sektoru.

V roce 2019 se podle údajů Českého statistického úřadu v ČR v běžných cenách zvýšil HDP v běžných cenách celkem i na obyvatele o 6 % (ČSÚ) a podle předběžných údajů souhrnného zemědělského účtu (ČSÚ) také produkce zemědělského odvětví, která se zvýšila v běžných cenách oproti roku 2018 o 4,6 mld. na 140 mld. Kč, což je z dlouhodobého pohledu jedna z nejvyšších hodnot. Mléko a skot se podílely v tomto roce dohromady 65 % na živočišné produkci a 24 % na celkové produkci zemědělského odvětví a podíly byly v minulých letech obdobné.

Při hodnocení sektoru chovu skotu v ČR v roce 2019 je zřejmé, že nedošlo meziročně k výraznějším změnám, co se týče stavů jednotlivých kategorií skotu, produkce a prodeji mléka a jatečného skotu i spotřebě mléka a mléčných výrobků a hovězího masa. Z dlouhodobějšího vývoje ukazatelů chovu skotu lze jistě pozitivně hodnotit růst celkového objemu vyrobeného mléka v ČR a roční dojivosti, která je u nás ve srovnání se státy EU dlouhodobě jedna z nejvyšších. Na druhou stranu agrární zahraniční obchod ČR se v posledních letech vyznačuje zápornou bilancí, která byla dle předběžných údajů v roce 2019 ve výši -47 mld. Kč, což představuje za poslední roky nejvyšší saldo. Důležitou součástí agrárních vývozu jsou komodity mléko a smetana a živý skot, a naopak větší dovoz nad vývozem byl v ČR v posledních letech u mléčných výrobků a hovězího masa.

Odvětví chovu skotu je, stejně jako další nejen agrární odvětví, velmi závislé na ekonomických výsledcích. Bez odpovídající úrovně rentability není možné z dlouhodobého pohledu udržení stávající produkce

a zajištění trvalé soběstačnosti v produkci mléka a hovězího masa v ČR.

Proto je i nadále velká pozornost věnována zejména cenám, a to výkupním cenám mléka a jatečného skotu. Výkupní ceny mléka nejsou příliš ovlivnitelné samotnými chovateli a v posledních letech bylo patrné v ČR i v ostatních státech EU značné kolísání zejména v důsledku změn v nabídce a poptávce. Ceny by měly být vyšší než výrobní náklady, aby přinesly chovateli požadovaný zisk. Náklady v odvětví chovu skotu se v posledních letech zvyšují, zejména v důsledku růstu cen vstupů do zemědělství a trend zvyšování ročních nákladů díky nárůstu vstupních cen se dá předpokládat i v letech dalších.

V roce 2020 zřejmě výsledky chovu skotu ovlivní i celosvětová pandemie virové choroby COVID-19. V této souvislosti může docházet k omezenému odbytu, tj. k nadbytku produkce mléka. Vyšší nabídka nad poptávkou pak může být důvodem poklesu výkupních cen mléka, které dle evidence MZe (Mlék (MZe) 6–12) v období mezi lednem a dubnem 2020 v průměru v ČR poklesly z 8,96 Kč/litr na 8,58 Kč/litr, tj. o 4,2 %. A podobný vývoj byl patrný také ve státech EU-27, kde dle evidence Milk Market Observatory (Evropská komise) ve stejném období výkupní ceny mléka poklesly o 4,6 %.

New RED, netradiční zástupce plemene belgického modrého v červeném barevném rázu, Zdroj: ISB Genetic s.r.o.

12. Summary

Livestock production in the Czech Republic provides more than half of the total agriculture income. The development of basic figures in cattle breeding over the past two years is presented in the following table.

The increase of the milk yield per cow per year, the high quality and increasing domestic consumption of milk and milk products, high share of dairy cows in milk recording, suitable structure of cattle and dairy farms, good results of suckler cows herds, increase in labour productivity and implementation of arrangements within the CAP are the main positive figures of the last two-year period. Less favourable during the same period were the economic results of beef production, reproduction results, decrease of exports of certain products, low beef production and beef consumption per capita etc. On the basis of the above mentioned strong and weak points of the present situation in cattle breeding, the next development of the cattle sector should be focused on the tasks related to the Czech Republic's membership in the EU.

Main figures of cattle breeding in the CR

Figure	2018	2019
Cattle numbers in total ('000 head)	1,416	1,417
Cattle per 100 hectares of agricultural land (head)	34	34
Dairy cow numbers ('000 head)	348	347
Milk recording dairy cows (% of the total number)	96.4	95.6
Cows per 100 hectares of agricultural land (head)	14	14
Dairy cow - milk production (kg)	8,756	8,700
- milk fat content (%)	3.86	3.92
Recorded dairy cows		
- milk production (kg)	9,047	9,099
- milk fat content (%)	3.90	3.91
- milk protein content (%)	3.46	3.45
Milk supply to dairies ('000 tons)	2,525	2,497
Export of milk products ('000 tons of milk)	1,297	1,284
Import of milk products ('000 tons of milk)	996	1,065
Production of beef cattle ('000 tons of live weight)	174	168

13. Přílohy

A) Adresy ČMSCH, a. s. a chovatelských svazů

Českomoravská společnost chovatelů, a. s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

E-mail: cmsch@cmsch.cz

Datová schránka: 4vndkx2

Tel: +420 257 896 444

Fax: +420 257 740 491

www.cmsch.cz

Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.

Sídlo Svazu - Radešínská Svratka

Radešínská Svratka 193, 592 33 Radešínská Svratka

E-mail: svaz@cestr.cz

Tel.: (+420) 566 620 917

Fax.: (+420) 566 620 929

Mobilní tel.: (+420) 607 618 476

www.cestr.cz/

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.

Benešovská 123, Hradištko, 252 09

E-mail: office@holstein.cz

Telefon: 257 896 279

www.holstein.cz

Český svaz chovatelů málopočetných dojných plemen skotu, z. s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

(Budova MZe, kancelář 416 B)

Těšnov 65/17, Praha 1 - Nové Město, 110 00

Telefon: (+420) 221 812 865

Mobil: (+420) 724 007 860

E-mail: info@cschms.cz

www.cschms.cz

Asociace chovatelů masných plemen skotu - Rapotín

Výzkumníků 267, 788 13 Vikýřovice

Unie chovatelů hospodářských zvířat

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Svaz chovatelů normandského skotu ČR

Dačice

Karlov-Bílkov 120, 380 01

Telefon: +420 384 420 081 e-mail: kolmanova@karlov-dacice.cz

www.normande.cz

B) Vybrané adresy plemenářských organizací

Družstvo pro kontrolu užitkovosti v ČR

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

tel: +420 257 896 444

fax: +420 257 740 491

dku@dku.cz

www.dku.cz

Jihočeský chovatel, a. s.

Lipenská 869/17

370 01 České Budějovice

Telefon: +420 387 780 180

jchovatel@jchovatel.cz

www.jchovatel.cz

Chovservis, a. s.

Zemědělská 897, 500 03 Hradec Králové
www.chovservis.cz/Divize-slechtění-skotu.html

CRV Czech Republic, spol. s r. o.

Vídeňská 340
252 50 Vestec
Tel.: 244 102 511
Fax: 244 102 530
info@crvcz.cz
www.crvcz.cz/

Plema, a. s.

Zarybník 516, 594 01 Měřín
Telefon: (+420) 602 739 735
plema@agro-merin.cz
www.plema.cz

Reprogen, a. s., Tábor

Husova 607
391 11 Planá nad Lužnicí
Telefon: +420 381 291 189-95
Fax: +420 381 291 179
www.reprogen.cz/

Plemenářské služby, a. s.

U Farmy 275, Kvítkovice, 765 02 Otrokovice

Natural, spol. s r. o.

Hradištko pod Medníkem 413, 252 09
Telefon: +420 257 740 348, +420 257 740 550
Fax: +420 257 740 550
natural@naturalgen.cz
www.NaturalGen.cz

ProgresGen s. r. o.

Libeň 224; Libeň 252 41
Tel: +420 323 655 000
www.progresgen.cz
info@progresgen.cz

ProBovin s. r. o.

V olšínách 2300/75, Strašnice (Praha 10), 100 00 Praha
Telefon: +420 606 606 444
Email: info@abspb.cz
www.abspb.cz

Plemko, s. r. o.

PLEMKO s.r.o.
Nemošice 29
Pardubice 530 03
www.plemko.cz/

CBS - Czech Breeding Services s. r. o.

Komenského 221, 787 73 Grygov
www.cbngen.cz

AGRO - Měřín, a. s.

Zarybník 516
594 42, Měřín
Tel.: +420 566 501 231
agro@agro-merin.cz
www.agro-merin.cz/

ISB Genetic, s. r. o.

Ledečská 2917
Havlíčkův Brod
580 01
info@isbgenetic.cz
www.isbgenetic.cz/

Chovatelské družstvo Impuls, družstvo

Bohdalec 122
592 55 Bobrová
info@chdimpuls.cz
www.chdimpuls.cz

Zooservis, a. s.

ZOOSERVIS a.s.
Malá Bystřice 158
756 27 Valašská Bystřice
www.zooservis.net

Inplem

Farma Tehov, Dlouhá 311, 251 01 Tehov
https://www.inplem.cz

C) Adresy vybraných chovatelských a centrálních laboratoří

LRM Brno

Popelova 53, 620 00 Brno - Tuřany

MADETA AGRO, a. s. Centrální laboratoř

Rudolfovská 83, České Budějovice, 370 05

D) Adresy vybraných institucí

Ministerstvo zemědělství České republiky

Těšnov 65/17, 11000 Praha 1
E-mailová adresa: info@mze.cz, posta@mze.cz
Telefon: 221 811 111
Číslo faxu: 224 810 478
www.mze.cz

Agrární komora ČR

Počernická 272/96
108 00 Praha 10
www.akcr.cz/

Státní veterinární správa ČR

Slezská 100/7, Praha 2, 120 00
Tel: +420 227 010 111
www.svscr.cz/

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

Květná 15, 603 00 Brno
www.szpi.gov.cz/

Česká plemenářská inspekce

Slezská 100/7, 12000 Praha 2
www.cpinsp.cz
podatelnacpi@cpinsp.cz
Telefon: 296 326 221
Číslo faxu: 296 326 222

Státní zemědělský a intervenční fond

Ve Smečkách 33, Praha 1 - 110 00
Telefon: +420 222 871 871
Fax: +420 222 871
mailinfo@szif.cz
www.szif.cz/cs

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.

VUŽV, v. v. i.
Přátelství 815
104 00 Praha - Uhřetěves
Tel: (+420) 267 009 650 (sekretariát)
Fax: (+420) 267 710 779
www.vuzv.cz

E) Zdroje informací

Českomoravská společnost chovatelů, a. s., Hradištko

Českomoravský svaz mlékárenský, Praha

Český statistický úřad, Praha

Český svaz chovatelů masného skotu, z. s., Praha

Legislativa EU

Ministerstvo průmyslu a obchodu, Praha

Ministerstvo zemědělství České republiky, Praha

Státní veterinární správa, Praha

Svaz chovatelů holštýnského skotu v ČR, z. s.

Svaz chovatelů českého strakatého skotu

Výzkumný ústav mlékárenský, Praha

Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI)

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. s., Praha-Uhřetěves

SZIF – informační systém TIS a další www stránky

Kapitola Ročenky Produkce mléka byla zpracována v rámci řešení projektu MZE-RO0718

Název: Ročenka-CHOV SKOTU V ČESKÉ REPUBLICE

Hlavní výsledky a ukazatele za rok 2019

Autoři: Pavel Bucek

Josef Kučera

Jan Syrůček

Lektoroval: David Lipovský

Vydal: Českomoravská společnost chovatelů, a. s.
Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha-Uhřetěves
Svaz chovatelů českého strakatého skotu, z. s.
Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z. s.
Český svaz chovatelů masného skotu, z. s.

Neprodejné

Praha 2020

